

༄༅། བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2KG237840	ImageGroup:	I2KG238021
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ཕར་ཕྱིན་ཟུར་བཀོལ་ངང་ངེས། དག་འདུན་ནི་ཤུ། བསམ་གཟུགས། ཉིན་འབྲེལ་ བཅས་ཀྱི་སྒྲི་དོན། phar phyin zur bkol drang nges/ dge 'dun nyi shu/ bsam gzugs/ rten 'brel bcas kyi spyi don/
Author:	ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན chos kyi rgyal mtshan
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada.
Original Publication:	Tibetan Buddhist Philosophical series;3
Place:	Bylakuppe, Karnataka
Publisher:	Sera Je Library Computer Project
Date:	2004
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) Montague PE C0A 1R0, Canada.

༡༡། །དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་དང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་
 མཐའ་གཙོད་ཇི་བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་
 གསུང་རྩོམ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་བས་པའི་མགུལ་རྒྱན་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཐའ་པ་པོ། ཇི་བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཐོད་རྒྱལ་ལོ ༡༩༩༩ ཕྱི་ལོ ༡༩༩༩

(སིང་ཕྱིས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།)

༡༡། ༄ེ་བཙུན་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་

ཕར་ཕྱིན་བྱུང་བ་གོ་ལ་མཐའ་དཔྱད་

བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། ༄ེ་བཙུན་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བོད་རྒྱལ་ལོ། ༡༩༣༡ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༧

སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

**TIBETAN BUDDHIST
PHILOSOPHICAL SERIES-BOOK 1**

**"PHAR PHYIN ZUR BKOL MTHA' DPYOD"
BY: RJE BTZUN CHOS KYI RGYAL MTSAN**

སྤྱི་འོ་དེབ་ཐོན་ཨང་ ༡
དཔར་བེད་ས་དང་པོར་ གྱི་ལོ་ ༢༠༠༤

First Edition: Copies, 2004

མེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་སློབ་གྲྭ་གླེ་ཆོན་ནས་བཀའ་འཁྲོལ་མེད་པར་སྤྱི་ཞིག་གིས་
འདི་ནས་དཔེ་བཤུ་བའམ་ཆ་ཤས་ཟུར་གཏོན་རིགས་བྱེད་མི་ཆོག་

Copyright: S.J.L.C.P

Published By: Sera Je Library Computer Project

P.O.Bylakuppe-571104

Sera Je Monastic University

Distt Mysore, (K.S.)

South India

Tel: +91-8223-698098

E-mail: sjlcp@rediffmail.com

Printed for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་དཔེ་འདི་ཆོས་སྤྱན་དྲུང་སྤྱུ་ལས། ཆོད་བསྐྱར་མི་ཆོག་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ།

དཔེ་སྒྲིག་སྒྲིང་བཞུང་།

ཅི་སྒྲིག་དུ་སྒྲིབ་དཔོན་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཡོད་པ་མཆོག་སྒྲིབ་བཅུ་གསུམ་བཞེན་པའི་
མ་འོངས་སྒྲིག་གཟིགས་ཀྱི་གསུང་ ༡༧༣༩ རྒྱ་སྐད་ལོར་བསྐྱུལ་བའི་རྒྱ་སྐད་ཞལ་
གདམས་ལས། དེར་སྐབས་སྒྲིགས་ལཱ་འི་རང་མདངས་ཀྱན་ནས་དར་ཞིང་། ཡང་
སྒྲིག་དམར་པོའི་ལས་ལུགས་ཆེས་ཆེར་བདོ་བས། རྒྱ་བཅུན་དམ་པའི་སྒྲིག་ཅན་
གཙོད་མི་ཆོག་བཤད་། ཆོས་བྱེད་དཔོན་སྒྲིག་གི་མཆོད་རྒྱན་ཅ་འཕྲོག་གིས་དགོ་
འདུན་བཤད་མག་མིར་བཅུག་པས་མཆོད་རྒྱལ་བསྐྱེད་མིང་མེད་དུ་བཅོས་བཤད་ཁྱེད་པ་
ཀྱི་ལས་ལུགས་ཅི་བྱུང་གོ་ཐོས་བྱུང་དང་འབྱུང་ཐུས་ཀྱི་སྐོལ་ལྟར་འབྱུང་འབྱུང་
དབུས་ལྗོངས་ཆོས་སྒྲིག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཞིང་འདིར་ཡང་སྒྲིག་དང་གང་ས་ནས་ལྷགས་
བར་ངེས། ཞེས་དང་། ཡིད་ཅན་ཀྱན་ཀྱང་མནར་གཙོད་འཛིགས་སྒྲིག་གི་དུམ་ཁས་
ཉིན་མཆོན་མི་འཁྲུལ་བའི་དུས་འདི་ལྟར་ངེས་པས། ཞེས་གསལ་བར་ལུང་བསྐྱེད་
བཤད་། སྐབས་འདིར་རང་ཅག་གི་མིག་སྒྲིག་ལྟར་གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་ཀྱི་
རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུག་ཏུ་གཡོ་བཤས། མི་བཟང་པའི་དུམ་ཁས་རྒྱུད་འཁྲུབ་
མཐའ་དབུས་སུ་བྱུང་བའི་སྐད་ཆུང་སྒྲིབ་པའི་བྱུང་མོད། སྒྲིག་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་
ཡོངས་སུ་མིའི་རྣམ་འབྲེན་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དོད་དཔོན་ཡི་བཅུན་འཇམ་དཔལ་
ངག་དབང་སྒྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཆོད་སྒྲིག་གསུམ་དབང་བསྐྱེད་མཆོངས་
བཤད་པའི་སྒྲིག་དཔལ་བཟང་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅི་རབ་ལྟར་བརྟན་ཅིང་གཡོ་
བཤད་བཤད་སུ་སྒྲིག་པའི་མཐུ་ལས་གངས་ཅན་པའི་སྒྲིག་རྩ་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་།
སྐད་ཡིག་དང་གོ་མས་གཤིས་སོགས་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བཤད་རྣམས་མི་ཉམས་

གོང་འཕེལ་དང་། ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་སོགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་མོ་བཞིན་
 འཕེལ་བཞིན་བའི་སྐབས་འདིར་མགོན་པོ་གང་གི་བཀའ་བློན་གྱིས་ཉེ་བར་འཆོ་བ་
 གུས་འབངས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཚང་དུ་འང་ལོ་རེ་བཞིན་གྲུ་གོང་འཕེལ་
 དང་ཆབས་ཅིག་ལམ་བསྐྱབ་བ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན། ལུང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་
 འཆད་ཉན། བཀའ་སྐྱབ་ཆོས་སྡོད་བཅུ་དྲུག་རྣམས་དབྱེས་ཀྱི་མཆོ་ཆེན་ལྟར་རྒྱས་
 བཞིན་བ་ལ་སྦྱར་བསྟན་བ་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རམ་འདེགས་
 དང་། སློབ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དུ་དམིགས་ཏེ། ད་ལམ་ཐེ་བཅུན་
 འཇམ་དབྱངས་མིའི་གར་དུ་རོལ་བ་ལུང་རིགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཐེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 མཆོན་དབལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྒྱུར་བཀོལ་དག་འདུན་ཉི་ཤུ། བསམ་གཟུགས།
 རྟོན་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་འདི་ཉིད་དེ་བཀའ་ཕྱུགས་སུ་བསྐྱུན་ཐོག་ཐའི་མན་ནང་
 བའི་ཤེས་ཡོན་ཐེབ་ཅུ་ལྟན་ཆོགས་

(The Corporate Body of Buddha

Educational Foundation, Taiwan)

ཀྱིས་དཔར་བསྐྱུན་རོགས་རམ་ལ་
 བཏེན་ནས། སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་འདོད་སློང་བ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ། རྣམ་
 དཀར་གྱི་ཕུང་པོ་བ་སངས་ལྟར་དཀར་བ་གང་དེས་བསྟན་བ་རྒྱས་ཤིང་། བསྟན་
 འཛིན་གྱི་སྒྲེས་ཆེན་དམ་བ་རྣམས་སྐྱུ་ཁམས་བདེ་བ། མཛད་འཕྲིན་མཐའ་དབྱེས་སུ་
 ཁྲུབ་བ་དང་། གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛུམས་ཀྱི་ཉི་མ་སྤྱར་དུ་འཆར་བའི་སློན་འདུན་
 བཅས།

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས། ལྷ་ཆོས་བཟང་པོར།

བུ་ཕྱི་གཏེ་ཚུ་ལ།

དེ་ཡང་མཐའ་དཔྱོད་འདི་ལྷ་དག་བགྱིད་སྐྱབས་མ་དཔེ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ནང་ ་་
 སོགས་ལ་གསར་བཤེར་བགྱིས་པའི་དཔར་ཤིང་གི་དཔར་མ་ཡིན་མོད། ཡིག་
 མཁན་གྱིས་ཡིག་ཞོར་ཤོར་བ་མངོན་གསལ་ཅན་མང་ཙམ་ཡོད་པ་རྣམས་བཅད་དག་
 ཁུངས་མ་དང་མཐུན་པར་བཅོས་པ་དཔེར་ན། སྒྲོམ་སྒྲུངས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ལ་
 སྒྲོམ་སྒྲུང་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་དང་། ཉིད་འཆོམས། ས་འཆོམས། ཞེས་པ་ལ་ཉིད་
 འཆོམས། ས་འཆོམས་ཞེས་སོགས་ཏེ་མང་མོད། འདི་དག་ནི་དཔར་བསྐྱུན་
 བགྱིད་སྐྱབས་ཡིག་མཁན་གྱིས་ནོར་བ་ཙམ་ལས། རྗེ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལུང་
 རིགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་གནས་རགས་པ་འདི་
 ཙམ་པ་ལ་འབྲུལ་ག་ལ་སྲིད། དེའི་ཕྱིར་འདི་རྣམས་དག་པར་བཅོས་དགོས་པ་ནི།
 ཀུན་གྱི་འགན་དུ་བབ་པས། དཔེ་རྙིང་ཇི་བཞིན་འཛིག་དགོས་པའི་མོངས་ཞེན་རེ་
 ཞིག་ངལ་གསོ་བར་བྱའོ། །

ཡང་བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱོད་ ༡༠ ན། ༡ མཛོད་ལས། མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་དགོ་བ་ནི། སྒྲོམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་.....ཞེས་པ་ནི། ཆོགས་
 བཅད་ལུང་དུ་བྱངས་པ་ཡིན་པས། ཉིས་ཤད་འཐོབ་ཅིང་། སྤྱིར་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་
 ཀླང་པ་ཕྱེད་ལ་ཆོག་ཤད་ཀྱིས་འཐུས་མོད། ལྷོན་དབང་ལས། རྗེ་གསེར་ཆོག་མཐའ་
 ཅན་ལྷུག་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་ཀླང་མཐར་ཉིས་ཤད་འཐོབ། ཁེས་པའི་
 དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དགོ་བ་ནི། སྒྲོམ་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་.....ཞེས་བཅོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོག་ཤད་ཉིས་ཤད་བཞི་ཤད་སོགས་

འཛོལ་བྱངས་དང་མཐུན་པར་ལེགས་པར་བཅོས་སོ། ཚུལ་འདི་དག་ལ་དེང་པ་ལ་
མོ་ཆེས་སྒྲུང་རྒྱུ་ཤོར་ནས་ཇི་བཞིན་ཐོན་མི་འདུག་པ་ལ་རུང་ཟད་བྱགས་སྒྲུང་
གནང་རིགས་སོ། །

གཞན་ཡང་། གཞུང་གི་མཆོམས་སོ་སོས་དང་། ཁ་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་
ཐིག་སྤེང་གཅིག་རེ་པ་སྟེ། སྤྱན་ཅམ་སྒྲུང་བ་སོགས་དང་། ས་བཅད་ཀྱི་དབར་
བར་སྟོང་ཆེ་ཅམ་འཛོག་པ་སོགས་དེང་གི་དཔེ་བསྒྲུན་ལེགས་ཆ་སྤངས་ཏེ།
གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་གང་བདེ་བྱས་པ་སྟེ། སྤྲད་མར་ཡང་དཔེ་
དེབ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཞུ་སྤྲིན་གནང་ཆོ། སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་བདེ་བ། སྟོར་
འཆར་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོ་མཆོན་ཉིད་འོད་ལྟར་འབར་བ་ཞིག་གོ་སྟམ། དེ་ལྟར་
ནའང་དེང་མཆོན་ནམ་དགར་ཆག་གི་ཚུལ་དུ་གཞུང་མཆོམས་སོ་སོར་དོན་ཐོབ་ཀྱི་
ཆོག་གསར་བཅུག་སྟེ། གཞུང་དེའི་མཆོན་ཡིག་འབྲུ་ཆེན་པོ་འམ། གྲུག་ཤད་དུ་
འབྲུག་པ་སོགས་གཟིགས་རྟོགས་བདེ་སྤྱིར་བགྱིས་པ་ལ། མང་པོས་མཆོན་
དཀྱུས་སུ་ཤོར་དོགས་ཀྱིས་དེ་མི་ལེགས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་མ་བཅུག་
གོ།

ཡང་སྤྱིར་དོན་གྱི་ཞུ་དག་ཁོ་བོ་ལྟ་བུས་ག་ལ་རུས། འོན་ཏེ་གཞུང་གཞན་
དང་གཞན་བསྒྲུར་ཏེ་གང་རུས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་དོགས་པ་ཆེ་
ས་ལ་ཤོག་གངས་དེའི་འོག་ཏུ་མཆོན་འགོད་དང་། ལུང་དུ་བྲངས་པའི་ཆོག་
འགའ་ཤས་གསེར་སྤེལ་བཤད་སྤྱི་དོན་དང་། ལྷག་པར་དུ་གང་ལས་བྲངས་

པའི་གཞུང་དེའི་ཚོག་རིས་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་གང་ཅུས་གྱིས་བསྐྱར་རྟེ།
མཆན་འགོད་བགྱིས་སོ།།

དེ་བཞིན་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་འབྱུང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་གང་འགྲིག་
གིས་གཞིར་བཟུང་བ་དང་། དེ་མིན་གཞུང་དང་བསྐྱར་རྟེ། གཞིགས་རྟོག་བདེ་
ཕྱིར་དཀར་ཆག་ཅུང་ཟད་རྒྱས་ཅོམ་ཡང་བསྐྱིགས་མོད། ལྷག་ཆད་ནོར་གསུམ་
སོགས་ནོངས་པའི་ཚོགས་ཅི་མཆིས་མཁས་པའི་སྤྱན་སྤར་འཆགས་ཤིང་།
བཀའ་སློབ་དང་དག་བཅོས་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །ཞེས་པ་འདི་སེར་ཏེ་མཁའ་
སྒོང་བསོད་ནམས་དབང་ལྡན་གྱིས་༡༠༠༥ ཟླ་༥ ཚེས་༡༤ རིན་དུ་སྤྱར་བའོ།།

ཚན་པ་དང་པོ། དག་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དབྱེད།	
དང་པོ་མཚན་བྱེད་དཔེའི་དག་འདུན་བཤད་པ།	༡
༡༡། དག་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་ནམ་གཞག།	༡
༡ དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་བཞིར་འཛོག་ཚུལ།	༡
༢ དག་སྦྱོང་གི་ཚུལ་སོགས་ངོས་བཟུང་བ།	༢
༣ འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ།	༣
༤ འབྲས་བུ་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན།	༣
༥ བཞི་བོ་དེ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ།	༤
༦ བཞི་བོ་དེ་མཐོང་སྒྲོམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ།	༥
༧ བཞི་བོ་དེ་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ།	༦
༨ བཞི་བོ་དེ་ཁམས་གང་དུ་ཐོབ་པ།	༦
གཞན་གྱི་ཕྱགས་དགག་པ།	༧
༡༢། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་ནམ་གཞག།	༧
༡ སྦྱིར་བཤད་པ།	༧
༡ འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཞུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་པ།	༧
༢ འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བགང་ལ་བཞག་པ།	༧༧
༣ ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གང་ལ་བཞག་པ།	༧༧
༤ སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་གང་ལ་བཞག་པ།	༧
༥ སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བགང་ལ་བཞག་པ།	༧

གཞན་ལྷགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་དགག་བ།	ཉ
རང་ལྷགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་བ།	ཉ
༡། སོ་སོར་བཤད་བ།	ཉ
༡༡ རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་གནས།	ཉ
༡༡ གཞན་ལྷགས་དགག་བ།	ཉ
༡༡ རང་ལྷགས་བཞག་བ།	ཉ
༡༢ རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་བ།	ཉ
༡༣ རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས།	ཉ
འདིར་དབྱེ་བ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྣམ་གཞག་འཆད་བ་ལ།	ཉ
༡ བཤད་བྱའི་ལུང་དགོད་བ།	ཉ
༡ ལུང་གི་དོན་བཤད་བ།	ཉ
༡༤ སྤྱིར་འོང་ཞུགས་གནས།	ཉ
༡༤ གཞན་ལྷགས་དགག་བ།	ཉ
༡༤ རང་ལྷགས་བཞག་བ།	ཉ
༡ སྤྱིར་འོང་ཞུགས་བ་བཤད་བ།	ཉ
༡ སྤྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བཤད་བ།	ཉ
༡༥ སྤྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་བ།	ཉ
༡༥ གཞན་ལྷགས་དགག་བ།	ཉ
༡༥ རང་ལྷགས་བཞག་བ།	ཉ

༡ སྤྱི་མི་འོང་ཞུགས་པ་བཤད་པ།	༢༥
༢ སྤྱི་མི་འོང་འབྲས་གནས་བཤད་པ།	༢༥
འདིར་སྤྱི་མི་འོང་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ།	༢༩
དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲེལ་སྒྲོམ་བཤད་པ།	༡༣
༡ རྟེན་གྱི་གང་ཟག །	༡༣
༢ ཁམས་གང་དུ་སྒྲེལ་བ།	༡༤
༣ དང་པོར་གང་སྒྲེལ་བ།	༡༤
༤ སྒྲེལ་བའི་དགོས་པ།	༡༤
༥ སྒྲེལ་སྒྲོམ་གྱི་དབྱེ་བ།	༡༤
༦ སྒྲེལ་སྒྲོམ་གྱུ་བ་ཚད།	༡༥
ག། ཚུད་པ་སྒྲོང་བ།	༡༦
༡༧ དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་བཤད་པ།	༡༨
༡ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	༡༨
ཁ། རང་ལུགས་བཞག་པ།	༢༩
༡ དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པ་བཤད་པ།	༢༩
༢ དབྱ་བཅོམ་འབྲས་གནས་བཤད་པ།	༢༩
ག། ཚུད་པ་སྒྲོང་བ།	༤༢
གཉིས་པ་མཚོན་ཐུ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་བཤད་པ།	༤༤
༡ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	༤༤

ཁ་ རང་ལུགས་བཞག་ག།	༡༠༩
༡། མཚན་བྱོན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེ་གཞི།	༡༠༩
༢། དབྱེ་བའི་གྲངས།	༡༠༩
༡ འབགས་བའི་ལུགས།	༡༠༩
༢ སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས།	༡༡༠
༣། དངོས་བཞགས་ཀྱི་བྱད་བར་རོ།	༡༡༡
ཚན་བ་གཉིས་ལ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད།	
བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་བ་ལ།	༡༡༣
༡ གཞན་ལུགས་དགག་ག།	༡༡༣
༡། གང་ལ་སླེ་བའི་ལུས་རྟེན་གྱི་སྒོར།	༡༡༣
༢། གང་ལས་སླེས་བ་སེམས་རྟེན་གྱི་སྒོར།	༡༡༥
༡ རྟེན་བསྟོགས་ཀྱི་མཚན་རྟེན་ལ་དབྱད་ག།	༡༡༥
༢ ཐོས་བསམ་སློབ་གསུམ་ལ་དབྱད་ག།	༡༢༠
༣ ཞིགནས་ལ་དབྱད་ག།	༡༢༡
༤ ལྷག་མཐོང་ལ་དབྱད་ག།	༡༢༤
ཁ་ རང་ལུགས་བཞག་ག།	༡༢༡
དང་པོ་གང་གིས་འཕྲོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁལ་དཔྱད་ག།	༡༢༡
༡། གང་ལ་སླེ་བའི་ལུས་རྟེན་ཁལ་དཔྱད་ག།	༡༢༡
༡ འཕྲོད་པའི་གསུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ག།	༡༢༢

༡ ས་གོང་ལོག་གི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ།	༡༤༡
༢ སྒྲི་ལས་གས་གྱི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ།	༡༤༢
༣༡ གང་ལས་སྒྲིས་པའི་སེམས་རྟེན་གྱི་སྒོར།	༡༤༣
༣༡ རྟེན་བསྟོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ།	༡༤༣
༣༢ བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	༡༤༥
༣༡ མཚན་ཉིད།	༡༤༥
༣༡ དབྱེ་བ།	༡༤༥
འདི་ལས་འཕྲོས་དེ་ནི་ལྷག་བཤད་པ།	༡༤༦
༡ ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་ཐབས་གཉིས།	༡༤༦
༡ ལྷག་མཐོང་ཞི་གནས་ལས་སྒྲུབ་པའི་རྩོད་སྟོང་།	༡༤༩
༢ ཞི་གནས་གྱི་མཚན་ཉིད།	༡༥༠
༣ ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད།	༡༥༠
༣༡ སོ་སའི་རང་བཞིན།	༡༥༡
༣༡ འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཞིར་བསྐྱུ་བ།	༡༥༥
༣༢ རྟེན་བསྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་དང་མཚུངས་ཚུལ།	༡༥༦
གཉིས་བ་གང་ཞིག་ཐོབ་པའི་ངོ་བོ་བཤད་པ།	༡༥༧
༡༡ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	༡༥༧
༡༢ རང་ལུགས་བཞག་པ།	༡༥༧
༣༡ དངོས་གྱི་དོན།	༡༥༨

༡ རྒྱ་སྟོམས་འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད།	༡༩
༢ འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད།	༡༩
༣༡ དབྱེ་བ།	༡༩
༣༡ བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་བ།	༡༩
༡ བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་སོ་སོའི་དོ་བོ།	༡༩
༢ སྟོམས་འཕྲུག་ཉོན་མོངས་ཅན།	༡༩
༡ གང་ལ་ཉོན་མོངས་བར་བྱ་བའི་གཞི།	༡༩
༢ གང་གིས་ཉོན་མོངས་བྱེད།	༡༩
༣ ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་བར་བྱེད་ཚུལ།	༡༩
༤ ཉོན་མོངས་ཅན་སྟོམས་འཕྲུག་ཡིན་པའི་རྩྭ་སྤྲོད།	༡༩
༥ སྟོམས་འཕྲུག་དག་པ་བ།	—༡༩
༡ དངོས་ཀྱི་དོན།	༡༩
༢ དེ་ལ་རྩྭ་སྤྲོད།	༡༩
༣ སྟོམས་འཕྲུག་ཟག་མེད།	༡༩
༤ བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་བ།	—༡༩
༡ དབྱེ་བ།	༡༩
༢ བསྐྱེ་བ།	༡༩
༣ སོ་སོའི་དོ་བོ་དངོས་བཟུང་བ།	༡༩
༤ དུན་ཤེས་སོགས་ཡན་ལག་ཏུ་སྟོམས་མ་སྟོམས།	༡༩

༥ བསམ་གཏན་བཞིའི་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར།	༡༥༩
༦ བསམ་གཏན་རྣམས་ངེས་པར་འབྱུང་ཚུལ།	༡༥༩
༦ གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བཤད་པ།	༡༦༠
༧ བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བསྐྱེམས་པའི་འབྲས་བུ།	༡༦༡
ཚན་པ་གསུམ་པ། རྟན་འབྲེལ་གྱི་མཐའ་དཔྱད།	
དང་པོ་རྟན་འབྲེལ་སྤྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	༡༦༣
༡ མཚན་ཉིད།	༡༦༣
༡ དབྱེ་བ།	༡༦༤
༢ གྲླ་བཤད་པ།	༡༦༥
གཉིས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	༡༦༥
༡༡ སྐད་ཅིག་མའི་རྟན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས།	༡༦༥
༡༢ གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས།	༡༦༧
༡ ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་དངོས།	༡༦༧
༡ གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟན་འབྲེལ་བཞིན་པའི་རྒྱ་མཚན།	༡༦༩
༢ རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་ཚུལ།	༡༦༩
༣ ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྤྱི་གཉིས་ལ་དོན་གཅིག་དུ་ཡོད་དབྱངས་པ།	༡༧༠
༤ ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱེད་བསྐྱུ་བྱེད་ཚུལ།	༡༧༡
༡༣ འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས།	༡༧༣
༡༤ རང་ལུགས་བཞག་པ།	༡༧༣

༡ བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ།	༢༡༣
༢ མདོའི་དོན་བཤད་པ།	༢༡༥
༡། མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ།	༢༡༥
༢། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དངོས་བཤད་པ།	༢༡༥
༡༡། སྤྱི་མཚན་ཉིད།	༢༡༦
༡། གཞན་ལུགས་དགག་པ།	༢༡༦
༢། རང་ལུགས་བཞག་པ།	༢༡༧
༡༢། སོ་སའི་དབྱེ་བསྒྱ།	༢༡༧
༡། དབྱེ་བ་དངོས།	༢༡༧
༢། སོ་སའི་ངོ་བོ་ངོས་བརྒྱད་པ།	༢༡༩
༡ མ་རིག་པའི་རྟོན་འབྲེལ།	༢༡༩
༡། གཞན་ལུགས་དགག་པ།	༢༡༩
༢། རང་ལུགས་བཞག་པ།	༢༢༠
༡ མ་རིག་པ་སྤྱི་རྣམ་གཞག་།	༢༢༠
༢ སྐབས་འདིའི་མ་རིག་པ།	༢༢༠
༡ མཚན་ཉིད།	༢༢༠
༢ དབྱེ་བ།	༢༢༡
༣ རོ་བོ་གང་ཡིན་དབྱད་པ།	༢༢༢
༣ འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ།	༢༢༢

ག་ གཞན་ལུགས་དགག་བ།	༥༥
ཁ་ རང་ལུགས་བཞག་བ།	༥༦
༡ འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས།	༥༦
༡ མཚན་ཉིད།	༥༦
༡ དབྱེ་བ།	༥༦
༡ རོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་བ།	༥༧
༡ ལས་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིབ་བསྟན་བ།	༥༧
༡ རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ།	༥༧
༡ འཇུག་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བ།	༥༧
༡ ལྷའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ།	༥༨
༡ རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་དབྱེ་བ།	༥༩
༡ ཀུན་སྒྲོང་གིས་དབྱེ་བ།	༦༠
༡ སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ།	༦༡
ག་ རྩོད་པ་སྒྲོང་བ།	༦༡
༡ རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ།	༦༢
ག་ གཞན་ལུགས་དགག་བ།	༦༢
ཁ་ རང་ལུགས་བཞག་བ།	༦༤
༡ མིང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ།	༦༤
༡ མཚན་ཉིད།	༦༤

༡ དབྱེ་བ།	༣༥
༢ སྒྲིམ་ཆེད་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	༣༥
༡ མཚན་ཉིད།	༣༥
༡ དབྱེ་བ།	༣༥
༤ རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	༣༦
༡ མཚན་ཉིད།	༣༦
༡ དབྱེ་བ།	༣༦
༥ ཆོར་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	༣༦
༡ མཚན་ཉིད།	༣༦
༡ དབྱེ་བ།	༣༦
དེད་གཤི་ཚོད་སྒྲིང་།	༣༧
༦ སྒྲིང་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	༣༨
༡ མཚན་ཉིད།	༣༨
༡ དབྱེ་བ།	༣༨
༧ ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	༣༩
༡ མཚན་ཉིད།	༣༩
༡ དབྱེ་བ།	༣༩
༨ སྒྲིང་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	༣༩
༡ མཚན་ཉིད།	༣༩
༡ དབྱེ་བ།	༣༩
༩ སྒྲིང་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	༣༩
༡ དངོས་ལུགས་བཤད་བཤད།	༣༩

༡ སྒྲིབ་པའི་དབྱེ་བ།	༢༩༩
༡༡ སྒྲིབ་པའི་རྟོན་པ་བློ་བཟང་པོ།	༣༠
༡ མཚན་ཉིད།	༣༠
༢ དབྱེ་བ།	༣༠
༣ རྟོན་སྒྲིབ་པ།	༣༡
༡༢ སྒྲིབ་པའི་རྟོན་པ་བློ་བཟང་པོ།	༣༢
༡ དངོས་པོ་བཟང་པོ།	༣༢
༢ རྟོན་པ་སྒྲིབ་པ།	༣༣
༡༣ བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ།	༣༤
༡ ཡན་ལག་བཞིར་བསྐྱེད་པ།	༣༤
༢ རྟོན་མཛུགས་པ་སྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ།	༣༤
༣ སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་གཉིས་སྐྱེད་པ།	༣༥
༤ རྟོན་པ་སྐྱེད་པ་གཉིས་སྐྱེད་པ།	༣༥
༡༤ སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་གཉིས་སྐྱེད་པ།	༣༥
༡ དངོས་པོ་བཟང་པོ།	༣༥
༢ བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ།	༣༥
༣ མཛུགས་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ།	༣༥
༤ སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་གཉིས་སྐྱེད་པ།	༣༥

ཨང་	དཀར་ཆག	ཤོག་གྲངས།
-----	--------	-----------

༡༥༡	རྒྱུན་དུ་འགྱུར་ཚུལ།	༢༡༡
༡༥༢	རང་རང་གི་བྱེད་ལས།	༢༡༢
༡༥༣	ཚོད་ལ་རྩོགས་དབྱེད་པ།	༢༡༣
	ཀ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	༢༡༣
	ཁ་ རང་ལུགས་བཞག་པ།	༢༡༤
	ག་ ཚོད་པ་སྒོར་པ།	༢༡༥
༡༥༤	ས་མཚུངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དབྱེད་པ།	༢༡༥
	ཀ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	༢༡༥
	ཁ་ རང་ལུགས་བཞག་པ།	༢༡༦
	ག་ ཚོད་པ་སྒོར་པ།	༢༡༦
༡༥༥	རི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ།	༢༡༧
༡༥༦	དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་ཐན་ཡོན་ནོ།	༢༡༧
	དཔར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག།	༢༡༩
	འདི་ལ་ཞོངས་པ་ཅི་མཆིས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་འཆགས་ཤིང་། བཟོད་བར་གསོལ།	

༣༡། དག་འདུན་ཉི་ཤུ་མཐའ་དཔྱད་མེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་
དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྩོམ་དྲི་མ་མེད་པ་མཁས་པའི་
མགྲུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༥ དབང་པོ་རྩལ་དང་རྩོན་པོ་དག་ །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཆོན་བྱེད་
དཔའི་དག་འདུན་ལག་པ་དང་། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་ལག་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། དག་སྐྱོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་
གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། དག་སྐྱོང་རྩལ་གྱི་
འབྲས་བུ་ཞེས་གསུངས་པའི་དག་སྐྱོང་གི་རྩལ་དེ་གང་། དེའི་འབྲས་བུ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་
ཞེ་ན། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དག་སྐྱོང་རྩལ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དོན་དམ་པའི་དག་
སྐྱོང་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་དག་སྐྱོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་
བར་ཆད་མེད་ལམ་དག་སྐྱོང་གི་རྩལ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་
ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དག་སྐྱོང་
རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དག་སྐྱོང་གི་རྩལ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དེའི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར།

༥ རོ་ན། དག་སྐྱོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སོགས་
བཞིར་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མཆོན་བྱེད་

དཔེའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྐབས་འདིར་བསྐྱེད་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱན་
 ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་སོགས་བཞིར་འདུ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
 བྱིར། དེ་བཞི་པོ་དེར་འདུ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མར་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་
 དེ་ལ་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ། མ་མའི་ཆ་མཐུན་ལ། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལ།
 རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་
 གྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། གཉིས་པ་པས་ཆེར་སྤངས་པས་
 རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་བྱིར་ཐོང་གི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་མ་
 ལུས་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་བྱིར་མི་ཐོང་གི་
 འབྲས་བུ་དང་། གསུམ་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
 དེ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

༥ དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའི་འབྲས་བུ་དེ་
 ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་ཅད་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་སྤངས་པའི་དེ་
 བརྒྱད། སློམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བྲ་གཅིག་སྤངས་པའི་དེ་བྲ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ། ཀུན་
 འབྱུང་། འགོག་པ། ལམ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བཞི་སྤངས་པའི་དེ་བཞི་དང་།
 གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དེ་བཞི་སྤངས་པའི་དེ་བཞི་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་སློམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགྲ། །དེ་
 བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་བ་རྣམས་ལ་ཀྱང་།

འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ། རྣམ་ཤེས། ཅི་ཡང་མེད། སྤིང་
ཅེད་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་དགུ་སྟེ་གྲུ་གཅིག་སྤངས་པའི་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྲུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འགོག་བདེན་ལ་ཡང་
བརྒྱད་ཅུ་ཅད་ཡོད་པར་རིགས་འགྲེལ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། དགོ་སྤྱོད་
ཚུལ་ནི་དེ་མེད་ལམ། །འབྲས་བུ་འདུས་བུས་འདུས་མ་བུས། །དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་
དགུ་ལོ། །གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སོགས་བཞི་བོ་དེ་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུར་
འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་བཞི་བོ་དེར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་ལྟ་ཆར་
བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་ལྟ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་བཞི་བོ་དེ་རང་རང་གི་ཞུགས་ལམ་
སྟོན་དུ་སོང་བ། ཞུགས་པ་ལས་གཞན་འབྲས་གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ།
མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་གཅིག་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་ཟད་པ་
སྟོན་པ། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཐོབ་པ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འབྲས་བུ་
བཞིར་རྣམ་བཞག་པ་ནི། །རྒྱ་ལྟ་དག་ནི་སྤིང་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་ལ་སྟོན་ལམ་བཏང་
བདང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་སྟོན་དང་། །ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆོན་ཐོབ་པ་དང་། །
རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་པ་ལ་ཆེར་སྤངས་པ་དང་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ལ་
འབྲས་བུ་གསར་ཐོབ་གཞག་ནས་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་པ་དེ་ལྟར་མི་འཛོག་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་ཉོན་ཉེས་དམིགས་ཡིན་ཏེ་
ཆེ་བས། དེ་ལས་སྤྱད་དུ་འདེམ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༩ འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་དང་པོ་
གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་
སྟེ། དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་སེམས་རྟེན་ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
དང་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གང་རུང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་
པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྲལ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་
འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེ་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་
སེམས་རྟེན་ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡན་ཆད་གྱི་
སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྲལ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་
སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
ཞུགས་པ་གང་རུང་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྲལ་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུ་ནས་ཡིན་
དགོས། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུ་ནས་ཁྲུང་
པར་ཅན་ཡིན་དགོས། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་མ་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་པའདད་ལས། མཐར་གྱིས་ཐོབ་ན་སེམས་རྟེན་སྡུ་མ་དང་འབྲེལ་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྟེ་བའི་སེམས་རྟེན་

ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོན་གས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་
གང་རུང་མེད། དེར་གྱུར་པའི་འདོད་སེམས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། ཆགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱུང་པ་གང་ཞིག །ལམ་སྐྱ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
ཐོབ་ནས། དཀའ་བ་ཉེར་བསྟོན་གས་དང་སྤྱི་ཚེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །ཆོས་མངོན་པའི་སྤྱི་སྐད་ལ་འདོད་སེམས་ལམ་
ཟག་མེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཉམ་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཟག་མེད་ས་དགྲ་བོ་གང་རུང་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། །ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་ན། བསམ་གཏན་ས་
དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད། གཟུགས་མེད་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་ན།
གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

༥ འབྲས་བུ་བཞི་བོ་དེ་མཐོང་སྟོན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེ་ན།
རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་ཁོན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཉམ་
ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་
སྟོན་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་
པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་འདོད་ཉམ་
དུག་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་
འདྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འདོད་ཉམ་དགྲ་བའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་

ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

༥ དེ་བཞི་བོ་དེ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཅེན། རྒྱུན་ཞུགས་དང་། འབྲས་བུ་ཐོན་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་འོང་།
འབྲས་བུ་ཐོན་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་
བཞི་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་ལམ་རྗེས་བཟོན་
ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་ཅིང་། བཞི་བ་སྟེང་ཉོན་དབྱ་བའི་དངོས་གཉིས་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་
དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་
བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་
དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འཛིག་རྟེན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་
གི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོད། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༥ བཞི་བོ་དེ་ཁམས་གང་དུ་ཐོབ་ཅེན། རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་
བུ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་སྟེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་དེ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཐོབ་པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་སྟེ། ཁམས་གོང་མའི་
རྟེན་ལ་དེ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད། དེའི་རྟེན་ལ་འབྲས་བུ་ཐོན་ཀླུ་
པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་སྟེ། དེ་

འདྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་དགོས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་
དངོས་སུ་གསལ་དུ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་
དངོས་སུ་གསལ་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ཅན་དང་ཆོ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་དགོས། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར།

རྟེན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་
ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དེ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སུ་ཉར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་སོགས་ལྟ་བོ་དེས་འདོད་པའི་ཁམས་འདིར་
བརྩམས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལུང་ལས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཉར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལས། འདོད་པར་གསུམ་ཐོབ་ཐ་མ་ནི། །
གསུམ་དུ་འོ་གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། །མི་སྐྱོ་ལུང་ལས་འདིར་རྩོམ་ཞིང་། །དེར་
མཐར་ཕྱིན་ཅེས་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་འདུས་མ་བུས་ཡིན་པར་
ཐལ། འགོག་བདེན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དེ་
རང་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱལ་པོ། རྒྱུན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུན་
ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
དེ་གཉིས་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་ལས་སྐྱེས་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་ལམ་མ་
ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་
བྱ་དེ་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པ་ལྡེ་ཆར་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་
ལས། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལག་དཔྱད་པའི་ཆེ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི། རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་
པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ལས་
དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། དེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་
པའི་རྣམ་མཁྱེན་སོགས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བྱ་མ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལུས་པ་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་མ་
སྐྱེས་པ་དང་། ལྷོ་ལྷིང་པ་རྣམ་པར་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་མ་
ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།

རོང་ལྷིག་པ་ན་རེ། དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་དེ་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ།
སྤང་བྱ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྐྱོམ་སྤང་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས། དང་པོ་དེ་མ་

ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ལ་འདོད་
པའི་སྒྲོམ་སྤང་དང་ཁམས་གོང་མའི་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་ལས། དང་པོ་པལ་ཆེར་
སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་
ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་། གོང་མའི་དེ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ཉན་ཐོས་དགྲ་
བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐོང་སྤང་
ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་གོང་མའི་སྒྲོམ་སྤང་མ་ལུས་པར་
སྤངས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པར་
ཐལ་ལོ།

དར་ཁྲིག་གི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་
ན་འདོད་ཉོན་དག་པའི་ས་བོན་སྤངས་པས་བྱུག། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དག་པའི་ས་བོན་སྤངས་པས་བྱུག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཉོན་དག་
པའི་ས་བོན་སྤོང་རྒྱས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་འདྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྣམ་པའདྲ་ལས། གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེ་ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ལ་གོམས་པ་
ཞིག་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་འཐོབ་པར་བྱེད་
དོ། ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། དེའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ན་ལམ་ཟག་
མེད་ཀྱི་སྤང་བུ་སྤོང་བ་དགོས་ཞེས་པའི་ཞིབ་དུ་མ་བརྟགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར།

འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་
དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་འཇིག་རྟེན་
པའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་
རྒྱས་ཏེ། རང་འཕྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་
སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་མ་བྱུང་མཆོམས་ལ། ཏུ་བཆོས་
ཅན། རང་གི་དངོས་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་སྦྱེས་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་
ཏེ། རང་གི་བརྒྱད་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་ནི། དེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
རང་འཕྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་ཐོབ་ཁ་མའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ལ་འདས་
ལམ་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དངོས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་རྒྱ་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱུང་། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྦྱོམས་དངོས་སུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྦྱོམས་དེ་དེའི་རྟེན་ལ་
དངོས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་རྒྱ་ལས་
དངོས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཏུགས་སྒྲ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མཛོད་

ལས། འགོག་པ་དང་པོ་མི་ནང་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉན་ཐོས་སྟོབ་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྤང་ཉན་མོངས་ཁྱུང་དུའི་ཁྱུང་དུ་དགུ་
གཅིག་ཅར་དུ་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཉོན་ཁྱུང་དུའི་ཁྱུང་དུའི་དངོས་གཉེན་
དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་རིམ་གྱིས་པའི་སྟོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་རང་
དང་ཁྱུང་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་
དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་རིམ་གྱིས་པའི་སྟོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་
པོའི་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་རང་དང་ཁྱུང་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ཁྱུང་དུའི་ཁྱུང་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །
འདོད་ཉོན་ཁྱུང་དུའི་ཁྱུང་དུའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་རིམ་གྱིས་པའི་
སྟོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་
པོའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་རིམ་གྱིས་པའི་སྟོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁྱུང་དུའི་ཁྱུང་དུ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འདོད་ཉོན་ཁྱུང་དུའི་ཁྱུང་དུ་ཆོས་ཅན།
ཁྱེད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས་པར་

ཐལ། ཁྱོད་སློམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཁྱུང་དུའི་ཁྱུང་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉལས་གྲུབ་སྟེ།
 ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བསམ་གཏན་དང་
 བཞི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉོན་
 ཐོས་རིམ་གྱིས་པའི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སློམ་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁྱུང་དུའི་ཁྱུང་དུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེའི་
 ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་བྱུང་སྟེ། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ལ་ཁྱུང་
 འབྲིང་ཆེན་པོ་དགའི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྤོང་ཐབས་དགའི་རྣམ་
 གཞག་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལམ་ཆོས་བཟོད་དེས་
 འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཚོགས་པར་སྤོང་བའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་ཉལས་གཉིས་པ་ལ་རིགས་འགྲོ། ཅ་བར་འདོད་ན། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སློམ་
 ལམ་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩེས་སྤྱ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉོན་
 ཐོས་ཀྱི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁྱུང་དུའི་ཁྱུང་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་
 པོའི་རྩེས་སྤྱ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་ལམ་ཁྱུང་དུའི་
 ཁྱུང་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉོན་ཐོས་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་
 སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་རྩེས་སྤྱ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
 གྱུར་པའི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁྱུང་དུའི་ཁྱུང་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་པའི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་
 ཆེན་པོའི་རྩེས་སྤྱ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སློམ་ལམ་བར་

ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་དུ་འཁྱེད་ཆུང་དུ་སྒྲེབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་དུ་སྒྲེབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་སྒྲུབ་པ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་
ཀྱིས་བསྟུས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲེབ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། །དང་
པོ་དེ་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་
ཡིན་ན་དེ་ཆུང་དུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་མེད་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་དགུ་བ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དངོས།

ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དགུ་བ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་
ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དགུ་
བཅོམ་པས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་དགུ་བཅོམ་ཞུགས་པས་
དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་ས་
འདུག་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་

པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་
བྱ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ཅོན་དགུ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་དེ་རང་འཐོབ་བྱེད་གྱི་
ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲ།

ཁ་ཅིག་ །འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་བྱ་མེད་དེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འཕགས་རྒྱུད་གྱི་ལམ་ཡིན་ན་འདས་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག།

གཞན་ཡང་། ཟག་བཅས་གྱི་ལམ་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡིན་
དགོས་པ་དང་། སློབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་བྱུག། འདོད་ན། ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ཡིན་ན་འདས་ལམ་
ཡིན་དགོས་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་རྒྱུད་
གྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། དེའི་རྒྱུད་གྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
རྣམས་གྱིས་མ་ངས་སོ།།

གཞན་ཡང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་
ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས།

གཞན་ཡང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་མེད་པར་ཐལ།

འཕགས་རྒྱུད་གྱི་ལམ་ཡིན་ན་རྣམ་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
གཞན་ཡང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ།
འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་དགོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་
ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་དགོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། འཛིག་རྟེན་པ་
ཡི་དགོ་བ་ནི། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་མྱོང་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མཛོད་ལས། འཕགས་ལ་བྲལ་བས་ཐོབ་རྣམ་གཉིས། །
ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་
ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་
འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྣམ་པའདུང་ལས། བར་བ་གཉིས་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་
འཐོབ་པར་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེ་ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྒྲིབ་པ་ལ་གོམས་པ་
ཞིག་ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་འཐོབ་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་འཛིག་རྟེན་
པའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་གྱི་འགོ་ག་
བདེན་དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པར་ཐལ། འཛིག་
རྟེན་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་
བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རང་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་

པའི་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཕྱིར་མི་འོང་སྐད་
ཅིག་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བཤེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། འདོད་ན། དེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ་ལོ།

༥ གཉིས་པ་དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ལའདྲ་བ་ལ། ཕྱིར་
ལའདྲ་བ་དང་། སོ་སོར་ལའདྲ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་
ཞུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྲལ་བ་དང་། ཆགས་བྲལ་
སྡོན་སོང་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཞུགས་གནས་
གང་ལ་བཞག་པ་ལོ། ། ༥ དང་པོ་ནི། དེ་འདྲའི་ཞུགས་གནས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་
དེ། དེ་འདྲའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་འོང་ཡང་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་མི་
འོང་ཡང་ཡོད། དེ་འདྲའི་དབྱ་བཙོམ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་
འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་
རྟེན་གསུམ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གི་རྟེན་གསུམ་པ་

སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་བྱུང་སྟེ། འབྲས་བུ་བཞི་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཉམ་སྟོན་
དག་བཅོམ་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་རྒྱན་ཞུགས་མེད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་
གྱི་འབྲས་བུ་དེ་འབྲས་བུ་བཞིའི་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲས་བུ་འོང་ཡོད་
དེ། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
འབྲས་བུ་མི་འོང་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་མ་
སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲས་བུ་དག་བཅོམ་མེད་དེ། དག་བཅོམ་
པའི་འབྲས་བུ་དེ་འབྲས་བུ་བཞིའི་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་རྒྱན་ཞུགས་མེད་དེ། མཐོང་
ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་དུ་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་པའི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་སྔ་རོལ་དུ་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱར་གསུམ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།
དེ་འབྲས་བུ་འོང་མེད་དེ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་ཞེས་པའི་ཆགས་པ་དེ་སྦྱིར་
འདོད་ཉོན་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྦྱོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་
འདོད་ཆགས་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་དུ་འཛིག་རྟེན་
པའི་སྦྱོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
འོང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྔ་རོལ་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོམས་
འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲས་བུ་མི་འོང་ཡོད་དེ། ཆགས་
བྲལ་སྔོན་སོང་ཞེས་པའི་ཆགས་པ་ལའང་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞིག།

མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲོལ་ཏུ་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་གྱི་
བཅོམ་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲོལ་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་དེ་
ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྒྲོལ་ཏུ་སྤྱོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤྱོང་མི་
རྣམས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བཅུ་། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་
སྒྲོལ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ཏུ་འཁྱུར་ཏུ་དགུ་རིམ་ཅན་ཏུ་སྤྱོང་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གང་རུང་ཡིན་ན། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པ་
ཡིན་དགོས་ཏེ། འདོད་ཉོན་དུག་པ་དང་སྤྱོད་ཉོན་དུག་པ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་འོང་ཡང་མེད། འདོད་ཉོན་དགུ་བ་དང་སྤྱོད་ཉོན་དགུ་བ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤངས་
པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པའདུག་ལས། འབྲས་བུ་བར་བ་
གཉིས་ལ་ཅིག་ཅར་བ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤྱོང་བའི་ཆོ། སྤྱོད་
ཅེའི་སྒྲོལ་སྤང་དུག་པ་དང་། འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤྱོང་བའི་ཆོ། སྤྱོད་ཅེའི་དགུ་བ་
སྤྱོང་བ་མི་སྤྱོད་པས། འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་གོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་བཅུ་། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་
སྒྲོལ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ཏུ་འཁྱུར་ཏུ་དགུ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤྱོང་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་གྱུར་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་དེ། དེ་དགུ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤངས་པའི་
ཉོན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༥ ཁ་ཅིག་ སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཉོན་ཐོས་གང་

ཞིག །རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་གང་རུང་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་བྱས་པ་གང་རུང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་
འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་
ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྲ། གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟེ།
དེ་རྗེས་སུ་དེ་གསུམ་གང་རུང་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་དང་
པོ་གསུམ་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་
ཅིག་ཅར་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་དང་། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཅིག་
ཅར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་
འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མངོན་དུ་བྱས་སམ་བྱེད་པ་གང་རུང་། འབྲས་
བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་ཐོད་
ཀླུ་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། མཚོན་
བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲ། འདོད་ན། དེ་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་
པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་

སོང་བའི་ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་དབང་བཅོམ་དུ་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག །རྒྱན་ཞུགས་གྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་དེ།
འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་མཆོན་ཉིད། ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་མ་
སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཆོན་ཉིད།
ཟེར་ན། ཕྱིར་འོང་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
སྒྲི།

ཁ་ཅིག །ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
ཀུན་བཏུས་གྱི་དར་ལྗིང་ལས། འདི་ལ་ཡང་མཐོང་ལས་གྱི་སྡོན་དུ་ཐལ་ཆེར་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སྒྲིམ་ལས་གྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྒྲིམ་
ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་དུ་འདོད་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བ་དང་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་དོན་གཅིག་གམ་ཞེ་ན།
ཁ་ཅིག་གིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པ་དེ་
འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བ་ཡིན་ཡང་། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་བྱུ་བ་སྟེ། འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་དབང་བཅོམ་པའི་འབྲས་
བུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུ་བ། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་
བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་འབྲས་བུ་
རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མངོན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བ་ཡིན་

པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་མངོན་དུ་མ་བྲས་པར་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་
པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་
བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲས་
བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་
རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་
མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་
ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་གང་
རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླ་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱེད་པར་
ཅན་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་
རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང་། མཛོད་འགྲེལ་དོན་གསལ་ལས། འབྲས་བུ་བཞི་མཐར་
གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་འགྲ། ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་
པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླ་བ་དང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
པ་གང་རུང་མ་ཡིན།

བྲས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླ་བའི་ཕྱིར་
འོང་འབྲས་གནས་བྱེད་པར་ཅན་དེ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་

ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།

ཁ་ཅིག་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་དེ། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་
ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རེ་ལ་ཏུ་དེ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མི་འཐད་དེ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་ཞེས་
པའི་ཆགས་པ་དེ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམན་པ་
ས་བརྒྱད་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པའི་ས་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གི་
མཛོན་རྟོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རེ་ལ་ཏུ་འདོད་པའི་འདོད་
ཆགས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྲོ་རེ་ལ་ཏུ་
བསམ་བློ་བྱས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྲོ་རེ་ལ་ཏུ་ཁམས་
གོང་དུ་སྒྲེ་བ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྲོ་རེ་ལ་ཏུ་དེར་སྒྲེ་བ་སྤངས་
སྒྲོང་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།

ཁ་ཅིག་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རེ་ལ་ཏུ་རང་གི་སྤང་
བའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དེ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤྲོ་རེ་ལ་ཏུ་སྤྲོ་ཉོན་དགུ་བ་ལ་
ཆགས་བྲལ་བྱས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ཁྱོད་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དེའི་སྤྲོ་རེ་ལ་ཏུ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་
པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྤྲོ་རེ་ལ་ཏུ་མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྒྲུར་

གསུམ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲལ་བའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་མེད་
པའི་ཕྱིར།

༥ **རང་ཕྱགས་ནི།** སྤྱིར་ལམ་སྟན་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་
གང་ཞིག །རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མ་བྲས་པར་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་
གང་རུང་མངོན་དུ་བྲས་སམ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། བྱོད་ཡིན་
པའམ་བྱོད་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་
འོང་དང་། ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་
འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དགྲ་བཅོམ་གང་རུང་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་ཐོད་ན་ལ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་
མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་བཞི་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་
དང་བྲས་པ་གང་རུང་གི་རིགས་ཅན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་
འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ།

༥ **གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པས།** རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་གནས། ཕྱིར་འོང་
ཞུགས་གནས། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་བཤད་པ་
དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་གནས་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག །ཀུན་སྤྱིར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགོ་
སྤྱིར་ཆུ་ལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཅོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག །རྒྱན་ཞུགས་
ཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་ན་ཀུན་སྤྱིར་གསུམ་སྤངས་པས་

བྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
 སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བཙུག་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིག་ལྟ་
 ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གི་འཁོར་བར་སྦྱོ་
 བ་མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱུང་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་མ་
 སྤངས་ཕྱིར། །སྤངས་ནའང་སྲིད་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྦྱོར་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་གང་
 ཟག། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་སྦྱོར་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་ཉོན་
 ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་
 བརྩོན་བཞིན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་དེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཞུགས་པ་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་
 བོ་གང་རུང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མི་བརྩོན་པར་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་
 པའི་གང་ཟག། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཚོས་ཅན།
 འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་གང་རུང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མི་བརྩོན་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་
 ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་ཐོས་སྦྱོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་
 ཞེ་ན། གང་དེས་བར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་

ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་ལས། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་དང་པོའི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུའོ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས།
 ས་མཆོམས་སྟེར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པའི་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་ཐོབ་པ་ཚུན་ཆད་དོ། ཞེས་དང་། སྟོགས་ལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་
 སྐས་ལས། དེ་ལྟར་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་འཐད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དབྱེད་པར་བྱ་
 བའི་གཞི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཅིག་པུའི་སྟེང་དུ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དམ་
 བཅས་པའི་ཕྱིར་དོ། གཉིས་ཀ་མི་འཐད་ན་གང་དེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་བྱ་ཞེ་
 བ། རི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱགས་དང་པོ་ནི་ཁས་མི་ལེན་
 མོ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། དེ་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཡིན་ན།
 དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་
 ཤེས་པ་ཉིད། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་མེམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་བྲལ། དེར་ཐལ། དག་འདུན་ལ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྟན་ཅིག་བརྒྱད་པོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འཕགས་

བཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱུང་འབྱུག་པ་ལས། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་
ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་
ན་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་དེ་དགོས་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་འོག་ཏུ། རང་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཉི་ཤེས་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། དེའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་
ཁས། དེར་ཐལ། རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྟན་ཅིག་བརྒྱད་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་
དང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་
ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་མཛོན་
རྟོགས་ཡིན་ན། བརྒྱད་པའི་ས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དེགས་ཀྱི་
ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན།
སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཁུན་པ་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་པའི་ས་
ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཛོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་
ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱད་པའི་སའི་སྒྲ་ལའད་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
གསེར་སྤང་ལས། སྒྲ་ལའད་དང་བསྟན་ན་ཅིག་ཅར་བ་ལ་སྒྲའི་དོན་མེད། ཅེས་
དང་། རྣམ་ལའད་ལས། མཐར་གྱིས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ལ་

ཞུགས་པའི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། མཐར་
གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
མཐར་གྱིས་པ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྒྲུང་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་
པའི་མཐོང་རྟོགས་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་པའི་ས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་ཀྱི་ས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་
ལམ་ཆོས་ཅན། རིགས་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་
ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
ཏེ། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ ༡ ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་
ཉན་ཐོས་སོ་སྐྱའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་སོ་སྐྱའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་སོ་སྐྱའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུང་། དེར་
ཐལ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་སོ་སྐྱའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་
ཞུགས་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་འདིར་མ་བྱུང་ཐེར་ན། མི་འཐད་དེ། སྒྲུང་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ལ་
གནས་པའི་འབྲས་སུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་
འོང་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཐོད་ཀླུ་བའི་ཞུགས་པ་ནི་
རྒྱན་ཞུགས་ལྟར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་
ཚོར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་མ་ཚོར་བའི་རྒྱན་

༡ སྤྱི་དོན་ ༥༧ ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་ཞེས་འབྲེལ་སྒྲུབ་བྱུང་ཞིང་། ཅི་ཡིན་ཆ་མ་འཆོལ་
བས། གང་དག་དཔྱད།

ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ།

ཁ་ཅིག་ ཁྱོད་མོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟབས་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་
རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་མོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་
དུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། ཁྱོད་མོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཀུན་
བདུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་མོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་
ན། བདག་འཛིན་ཀུན་བདག་སྤངས་པས་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དེ། ཁྱོད་མོས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། དེའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ།
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཀུན་བདག་སྤངས་
ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་གཞན་དུ་འཆད་དོ། ཁྱོད་
མོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། དང་པོར་སྟབས་སྟུག་བསྐྱེད་
བཟོད། དེ་མེས་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད། དེ་མེས་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད། དེ་མེས་
ལམ་ཆོས་བཟོད་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དེ། གསུང་རབ་ལས། དང་པོར་སྟབས་སྟུག་བསྐྱེད་བདེན་
པ། དེ་མེས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། དེ་མེས་འགོག་བདེན་པ། དེ་མེས་ལམ་བདེན་
པ་སྟུན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། རྣམ་འཁལ་ལས། རྣམ་འབྱོར་བའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པ་
བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྟེ་བ་ན་ཡང་གོ་རིམ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྟེ་
བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདོད་པའི་སེམས་བསྟུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་གི་དེ་སྤངས་པས་བྲལ་བར་ཐལ། དམ་

བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་
མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་གི་དེ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་ཉོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་བཅོམ་འབྲས་
གནས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟབས་སྟུག་བསྐྱུས་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་
ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནས་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
ལ་གནས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟབས་སྟུག་བསྐྱུས་ཆོས་ཤེས་དེ་དག་སྦྱོར་
ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། འདོད་ན། དེ་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དགུ་བ་
སྤངས་པའི་ཉོན་ཐོས་སྒྲོབ་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ།

ཁ་ཅིག། ཀྱུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་དགེ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་
འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། དེས་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་བཅོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གོང་དུ་བཀག་ཟེན།

ཁ་ཅིག། མཐོང་སྤངས་ཀྱུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་དགེ་
སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འདོད་
ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་

དེའི་ཕྱིར། དེ་དར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཉོན་དགུ་བའི་དངོས་གཉེན་ལ།
གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདོད་ཉོན་ལྟ་བུ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། མཚན་
ཉིད་དར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདོད་ཉོན་དུག་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཁྱོད་གྱིས་སྤངས་པའི་སྒྲོམ་སྤང་མེད་པར་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། ལམ་ཇེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་
ལམ་ཇེས་ཤེས་དེ་མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་དགོ་
སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྟེ་
བའི་དགོ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
ཁྱོད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཇེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་
ཅན། དར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རྒྱན་ཞུགས་གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་
མོངས་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྦོང་བ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མ་ཐོབ་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་ངེས་
པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དར་ཐལ། མཚན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེས་དེ་དགུ་ལོ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་

སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་
དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་མེད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་ལ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་
བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་། དེ་འདྲ་བའི་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་
གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། འདི་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་
འབྲས་བུ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་འབྲས་གནས་ལ་དེ་གཉིས་སུ་
བྱངས་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་དེ་རང་གི་
ཞུགས་པ་སྤོང་དུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
དེ་རྒྱ་མཚན་རྣམས་པ་ལྟ་ཆང་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ཞུགས་པ་ཡོད་ན་སྤང་བྱ་
ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ།
བསལ་བ་བྱོད་རང་ལ་དེར་ཐལ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ཞུགས་པ་
ཡོད་ན། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཁྲབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམས་མཁའ་ལས། དབྱེ་བཞི། མཐར་གྱིས་པ་དང་ཅིག་
ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། སྤྱོད་མེད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡོད་
གྲང་། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་
བའི་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དགྲ་བཅོམ་
འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་གང་ཞིག། བྱོད་ཀྱི་ཞུགས་
པ་དེ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དེ་མེད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཁ་
མའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉལ་ས་སྤྱ།

ཁ་ཅིག། སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་རྒྱན་
ཞུགས་གང་ཞིག། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཁྱེད་དུ་དགྲ་རིམ་
གྱིས་སྤོང་བ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྤྱེ་གཉིས་སུ་བྲངས་
ངེས་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མ་ཐོབ་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཕྱག་པར་ངེས་
པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། ལུང་གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉལ་ས་བྱ་བ་སྤྱ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཉན་
ཐོས་སུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤྱེ་རྒྱན་ལས། ཉན་
ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་དག། དོན་མཐོང་
འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་བྲལ་མིན་འདིར་དམན་པའོ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
དག་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོར་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། གཟུགས་སུ་
ཉེར་འགོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད།
དེ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
གཟུགས་སུ་ཉེར་འགོའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གསེར་སྒོར་ལས། མཐར་གྱིས་བ་ལ་དབྱེ་བ་འདི་དག་རུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་
སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན་འདོད་
པར་འཕགས་ལམ་སྟེ་བ་རྒྱད་མར་བསྟེན་པས་བྱལ། འདོད་པར་འཕགས་ལམ་སྟེ་
བ་རྒྱད་མར་བསྟེན་པའི་འཕགས་པ་ཁམས་གོང་མར་སྟེ་བ་ལེན་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
མཛོད་ལས། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས། །ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགོ་
བ་མེད། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་
པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད།
དེ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྟེ་བ་ལེན་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ལ་དེར་མ་ངེས་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཏུ་
འདོད་ཉོན་ལྟ་བུ་སྒྲུངས་པའི་སྒྲུབ་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད། དེ་དེ་གཉིས་
གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། རྣམ་ལུ་བར་བཅོམ་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་

བ་ལན་བདུན་པ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གྱིས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གྱིས་འདོད་ཉོན་ལྟ་བུ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡོད་ཟེར་ན།
འབྲས་གནས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་གྱིས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་
དུ་བྱེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་རྒྱུད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་
རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་དེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། དེ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་
དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་པོ། །འོ་ན།
གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་སུ་ལས་
ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།

ཁ་ཅིག །ཕྱིར་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡོད་ཟེར་ན། འབྲས་གནས་གཞན་
གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེ་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་
ངེས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
ཏེ། ཕྱིར་འོང་གིས་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་

དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག །
རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་
ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཐོབ་
ལ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་དང་། དེ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་གང་རུང་ཞིག་
ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེས་དེ་ཐོབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་
དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་འདྲ་བའི་འཕགས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱན་ཞུགས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར། དེ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་གང་ཞིག །དེ་མ་བཟང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་
ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ལ་དབང་པོའི་སྟོན་སྒྲུབ་
ན། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་མོས་པ་དང་དེ་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་
ཡོད། སྟོར་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཅན་ཁྱད་གཉིས་ཡོད། སྟོབ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་
ཞུགས་སྤྱོད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་དེ་རིགས་ནས་རིགས་སྟོབ་གཉིས་ཡོད། སྤང་
བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་གང་ཞིག །རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་
མི་བརྩོན་པ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅན་པོ་བའི་མཚན་
ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་དེ། དེ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་

ཅམ་པོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །དེ་གང་ཞིག་ །རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་མི་གནས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ །དེའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ན། རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས། དགྲ་བ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་དགྲ་བའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ །དེ་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་དགྲ་བ་ངེས་པར་སྤོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྦྱོ་བ་མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དགྲ་བའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ།

སྤང་བུའི་བྱང་པར་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པ། སྒྲི་
བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྒྲི་སྤྲོད་བདུན་ལེན་པར་ངེས་
པ། རྒྱུན་ཞུགས་སྤྲོད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་
ཞུགས་སྤྲོད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྒྲི་སྤྲོད་
བདུན་ལེན་པས་མ་བྱལ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འག་མིན་
མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡིན་ན། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པས་མ་
བྱལ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་བྱལ་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་
དེ་དག་བར་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ལས་འདར་རུང་བར་བསྟོའོ། །འོག་
མིན་དང་སྤྲོད་པའི་རྩ་མོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་ནི། ཕན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ༡ རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་མཆོག་དུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་བ་ཉིད་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྤྲོད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཆོན་ཉིད་
ཡིན་ཟེར་ན། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྤྲོད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཆོ་འཕོས་ནས་འདོད་
པའི་བར་སྤྲོད་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་
དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྒྱུན་ཞུགས་གང་ཞིག །རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་
ཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྲོད་པ་ཉི་ཤེད་བརྒྱུད་ལེན་
པར་ངེས་པ། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྤྲོད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཆོན་ཉིད། །དེ་

༡ མ་དཔེར། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཞེས་གསལ་ཡང་། འདི་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་སྤྲོད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་བསྟན་
པའི་གཞུང་ཡིན་པས། གསེར་སྤང་དང་སྒྲི་དོན་དང་འབྲེལ་བཤད་ལྟར་བཅོས་སོ། །

གང་ཞིག་ །དེ་ལྟར་མ་ངེས་པ། མ་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་
བའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མཆན་ཉིད་དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་རྟེན་ལ་སྤྱད་པ་ལན་ཉི་ཤུ་
ཅ་བརྒྱད་ལེན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་སྤྱད་བཅུ་གསུམ་པའི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་འོང་
གི་འབྲས་ཁུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་རྟེན་གསུམ་པ་
སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་མི་
ལེན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། མ་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིར་འོང་ལ་དེས་བྱུང་
པར་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་རྟེན་གསུམ་པ་
སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་སྤྱད་གཉིས་སྒྲངས་ཟེན་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་དེ་མ་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་
ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་གྱིས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་མ་སྒྲངས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མཛོད་ལས།
འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྒྲང་བྱ་མ་ཟད། །དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅན་པོ་བ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་དང་རྒྱན་ཞུགས་བྱུང་
པར་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་
ཆད་མེད་ལས་ལ་གནས་པའི་དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། འབྲས་གནས་སྒོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། ཅེས་སྒོམ་ནས། འབྲས་གནས་
 སྒོམ་སྤང་བྱ་མི་བརྟོན། ཞེས་མ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོན་ཆེ་དེ་ལ་
 འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤང་བར་ངེས་པའི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་
 པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་
 ཡིན་ན། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་སྤྱིད་བདུན་ལེན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། གསེར་སྤང་ལས། ཉོན་མོངས་གཅིག་སྤངས་པ་དང་།
 སྤྱི་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་ནི་མཆོན་ཉིད་འཇིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་གང་ཞིག་ རྒྱན་
 ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་སྤྱིད་གཉིས་
 ལེན་པར་ངེས་ཤིང་ལྷ་མི་ལེན་པ། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྤྱིའི་མཆོན་
 ཉིད། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་སྤྱིད་བཞི་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་
 རིགས་སྤྱི་ཡོད། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྤྱི་དང་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
 གནས་ཅམ་པོ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད། ལམ་རྒྱུ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 གིས་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་མ་སྤངས་ཞེས་ཟེར་ན། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་
 བ། ཆོ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། ཞེས་པའི་དོན་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་
 ཆོ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། ཞེས་པ་འདིས་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྤྱིའི་
 སྤྱི་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་གཅིག་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པར་
 རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་སྤྱིད་བཞི་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྤྱི་མེད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ་

འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱོད་བཞི་མི་ལེན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 དེ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་སྤྱོད་གསུམ་སྤངས་ནས།
 སུམ་རྩ་ཙུག་གསུམ་པའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་མཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡང་ཡོད། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་སྤྱོད་གསུམ་
 སྤངས་ནས། ལུས་འཕགས་པའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་མཐུང་འདས་མངོན་
 དུ་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ།
 མཛོད་འབྲེལ་ལས། རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལྷའི་
 རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི། ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་རིགས་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་
 འཁོར་ནས་ལྷའི་རིགས་དེའམ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའོ། །མིའི་
 རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི། མི་དག་གི་ནང་དུ་རིགས་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་
 འཁོར་ནས་གླིང་དེའམ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པའོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་སྤྱོད་
 གསུམ་སྤངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་མཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེར་སྐྱེ་སྤྱོད་
 གཉིས་སྤངས་ནས་སུམ་རྩ་ཙུག་གསུམ་པའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་མཐུང་
 འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པ་ལུང་དང་པོའི་དོན་
 དང་། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་སྤྱོད་གསུམ་སྤངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་མཐུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེར་སྐྱེ་སྤྱོད་གཉིས་སྤངས་ནས་ལུས་འཕགས་པའི་སྟོན་
 དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་མཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་མིའི་རིགས་
 ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པ་ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལམ་རྒྱུས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་

པར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པར་ཐལ། རྒྱན་
ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། འདོད་ན། ལམ་རྩེས་ཤེས་ལ་
གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པ་
དངོས།

གཞན་ཡང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྒྲོན་ནམ་པ་གསུམ་དང་བཞི་བ་
སྤངས་པ་ལས། བདུན་དང་བརྒྱད་སྤངས་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི། རི་སྤྱིད་དུ་
འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་རིགས་ནས་རིགས་
སུ་སྐྱེ་བའམ་བར་ཆད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་བྱུང་པ་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་
བྱས་པས་མ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་རྒྱན་ཞུགས་ཙམ་པོ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འདོད་ཉོན་བཞི་བ་སྤངས། ལྷ་བ་མ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
རིགས་སྐྱེ་ཆོས་ཙན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ།
རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། འདོད་ན། བྱོད་གྱིས་ཉོན་
ཐོས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་འདོད་ཉོན་
ལྷ་བའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ དེས་འདོད་ཉོན་
བཞི་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་ལྷ་བ་སྤྱོད་ངེས་སུ་ཐལ་
ལོ། འདོད་ན། ཆོ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤྱོད་ངེས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་
ཞིག་ ཆོ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་ལྷ་བ་སྤྱོད་ཅུས་སུ་མཐོང་ན། འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་

བ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས། ཆོ་དེ་ལ་འདོད་ཅོན་དུག་པ་ཡང་ངེས་པར་སྤོང་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ལྷ་སྤང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
 སྤངས་ན་དུག་པ་འང་གཏོན་མི་ཟ་བར་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་
 རི། བར་ཆད་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ལ་གོགས་བྱ་བར་མི་རུས་ཏེ། ཁམས་
 ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། ཆོ་དེ་
 ལ་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་ངེས་སུ་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། རྒྱུན་ཞུགས་
 རིགས་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཇེས་སུ་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་ཐོབ་པར་འཛིག་རྟེན་
 པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་
 ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་བར་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཐོབ་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་བར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་
 ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། འདོད་ཅོན་བཞི་བ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་དང་།
 རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ཅོན་
 བཞི་བའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཅོན་ལྷ་བའི་ས་
 བོན་མ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཅོན་དུག་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཅོན་དགུ་བའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
 མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞིག་། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གནས་དུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་འདོད་པར་
ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ལེན་པར་ངེས་ཤིང་། བཞི་མི་ལེན་པར་ངེས་པ།
རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེའི་
རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཆེས་སུ་འདོད་པར་རིགས་
མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་སྒྲངས་ཟེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་དེ། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་
ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་ན། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །
འདོད་ན། འདོད་ཉོན་ལྟ་བུ་སྒྲངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །
འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཛོད་ལས། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གོལ་བ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ རང་ལུགས་ལ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་མཐད་པ། རྒྱན་ཞུགས་
འབྲས་གནས་མཐད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་
དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་ཞུགས་པ་བཞིའི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག་། མཐོང་སྒྲུབ་
སྟོར་གསུམ་སྒྲངས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགོ་སྟོར་ཚུལ་གྱི་
འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་སྟོར་བ་རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པའི་གང་
ཟག་། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྩལ་དང་
པའི་ཆེས་འབྲང་དང་། དེ་དབང་རྣོན་ཆོས་ཀྱི་ཆེས་འབྲང་གཉིས་ཡོད་དེ། མཛོད་

ལས། དབང་པོ་རྩུལ་དེ་དག་ཏུ། །དད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། བདེན་པ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྩུལ་པོ་དེ་
དང་པོ་དང་། རང་ཉིད་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། བདེན་པའི་དོན་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྣམས་དེ་གཉིས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོགས་
བསགས་པ་དབང་པོ་རྩུལ་པོ་པ་རོལ་གྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་བདེན་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོར་བཤོ། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཞེ་
ན། གང་ཆོགས་བསགས་པ་དབང་པོ་རྩུལ་པོ་བདག་ཉིད་གྱིས་བདེན་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་སྟོར་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་དང་། སྤང་བྱ་
རིམ་གྱིས་པ་གཉིས། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྟོན་
སྤང་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུ་འཁྱུར་དུ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོང་བའི་རིགས་ཅན། སྤང་བྱ་
ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་དགུ་རིམ་
ཅན་དུ་སྟོང་བའི་རིགས་ཅན་དེ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་
མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་ཡང་སྤང་བྱའི་སྟོན་ནས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཅོམ་ཡང་མ་སྤངས་
པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ནས་དེ་ལྟ་བུ་སྤངས་པའི་དེའི་བར་དུ་གཡོང། དེ་ཡིན་
ན་འདོད་ཉོན་དུ་གཡོང་བ་སྤངས་པས་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་སྤང་བྱ་མ་
སྤངས་ན། །འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། །རྣམ་ལུང་བར་བཙམ་གཉིས་པ་

ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་
ལེན་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ནས། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བདུན་ལེན་
པའི་བར་ཡོད། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་
པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ངེས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་
སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་
ཞུགས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ས་མཆོམས་སྒྱུར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས། ལམ་
རྗེས་བཟོད་ཀྱི་བར་ན་ཡོད།

༥ གཉིས་པ་འབྲས་གནས་བཤད་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་
མཆོམས། སྐྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་གནས་བཞིའི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག་
མཐོང་སྤང་ཀུན་སྒྱུར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་
དག་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་དེ། རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྒྱུར་གསུམ་སྤངས་པའི་ཆོན་སྐྱུ་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་
འཛིག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བ་གསུམ་སྤངས་ནས་
རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་པོ། ཞེས་གསུངས་པས། དེ་གསུམ་
ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་བྱིར། འོ་ན་མཐོང་
སྤང་ཀུན་སྒྱུར་གསུམ་དེ་གང་། དེས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་
བུ་ཞེ་ན། དེ་གསུམ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འཛིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས། ཚུལ་བྲིམས་
བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
དེ་གསུམ་གྱིས་དེ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་དེས་བདག་ཆད་གྱིས་

དོགས་པའི་འཛིགས་པས་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད།
གཉིས་པས་ལམ་ནོར་བ་འབྲིད་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད།
གསུམ་པས་ལམ་ནས་དག་སྟེད་ཀྱང་ཐེ་ཆོས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་ཆོས་དེ་
སྟེད་ཅིག། ཐར་པར་བཟོད་ལ་གོགས་བྱེད་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བཅུན་ཏོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དབང་བའི་སྒོ་ནས། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། སྤྱོར་
བའི་སྒོ་ནས། སྤངས་པའི་སྒོ་ནས། ཉོགས་པའི་སྒོ་ནས། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་བ་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་དང་མོས་པ་དང་།
མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞིག། རྒྱན་ཞུགས་
ཞུགས་པ་དབང་རྒྱལ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་ཉོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ། དང་པོའི་
མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་ཉོགས་
པ་སྟོན་དུ་སོང་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ཆོད་དབང་པོ་
ནོར་རྒྱལ་དག། དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། ཅེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས།
དད་པས་མོས་པ་གང་ཞེ་ན། དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གང་ཟག་གང་།
འབྲས་བུའི་དུས་ནའོ། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བའི་གང་ཟག་གང་། འབྲས་བུའི་དུས་ནའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བཤད་པ་
དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་

ཞིག །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུ་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་
སྤྱོད་བའི་རིགས་ཅན། དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེན། སྤང་བྱ་ཅིག་
ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་། དེ་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་
ཡོད། དང་པོ་ནི། ལམ་རྒྱུ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དང་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཙུགས་
ཞུགས་པ་དོན་གཅིག་།

༥ སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྣམ་གཞག་མཁའ་བཤམ་ མཁའ་བྱའི་ལུང་
འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་མཁའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བདུས་ལས།
ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱེན་པ་ནི། གང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་
ནས། མི་ལྟོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་
ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་སྟེ།
འདི་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་དགྲ་བཙུགས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་འབྲས་བྱ་
གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །ཡར་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ།
ཀུན་ཤེས་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་
ཡིན་ཏེ། སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྦྱོས་ཏེ། སངས་
རྒྱུ་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འབྱུང་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉོན་མོས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་
སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དགུ་པོ་དེ་དུས་ནས་གྱི་ཆོ་སྤྱོད་ཞེན། དེས་དེ་དགུ་པོ་མཐོང་
ལམ་ཐོབ་རྒྱུ་སྤྱོད་བཡིན་ཏེ། དེས་དེའི་སྤྱོད་པ་ཉེ་སྤྱོད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེའི་སྒྲོ་རོལ་དུ་སྤྱིད་ཉོན་དགུ་བ་སྟོང་མི་རྩུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ཞེས་པ་
 ནས། མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བྱས་ནས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ས་གང་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྟོང་ཞེ་ན། དེས་དེ་དགུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་
 ལྟོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་སེམས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་། ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྟོང་
 བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ནི་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པས་འཆད། ལམ་གང་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྟོང་ན། འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་སྟེ། དེ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ལམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་། ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་ཉོན་དགུ་བ་སྟོང་མི་རྩུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཞེས་པས་འཆད། ལྷུ་ལ་ཇི་ལྟར་སྟོང་ཞེ་ན། དེས་དེ་དགུ་
 སྟོང་ལྷུ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྟོམ་སྟངས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་
 ཅིག་ཅར་དུ་སྟོང་བ་ནས། དེ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དེ་
 ནི་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོང་སྟེ།
 ཞེས་པས་འཆད། དེ་ཞུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཞུགས་གནས་
 ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་ཡོད་ཅིང་བར་པ་གཉིས་ལ་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འདི་ནི་
 ཞེས་པ་ནས་གདགས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་
 ལྷུ་ཡོད་དེ། དེ་ཕལ་ཆེ་བས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་མུང་འདས་མཛོན་དུ་
 བྱེད། དེ་ལ་མ་བྱས་ན་འདོད་པའི་བར་སྤྱིད་གྱི་རྟེན་ལ་བྱེད། དེ་ལ་མ་བྱས་ན་འདོད་

པའི་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་ཕྱད་ན་དེའི་ཉན་ཐོས་དང་། མ་
ཕྱད་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད། དེ་ནི་པལ་ཆར་ཞེས་སོགས་གྱི་
འཆད། དེ་ཡང་པལ་ཆར་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་
མཐོང་ཆོས་ནི་བསྟན། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་བར་འདའ་བ་དེ་
བསྟན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་བུ་གནས་གང་ཞིག །ས་དགྲའི་སྒོམ་སྤང་
ཉན་ཐོངས་རྒྱུད་དུ་འཁྱེད་དུ་དགྲའི་རིམ་ཅན་དུ་སྤངས་པའི་རིགས་ཅན། སྤང་བུ་
རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་མཆོན་ཉིད།

གསུམ་པ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་བུ་གནས་ཅན་པོ་བ་དང་བྱད་པར་ཅན་
གཉིས། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་བུ་གནས་གང་ཞིག །རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུར་མ་
ཞུགས་པས་རབ་དུ་བྱེད། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཞུགས་
པས་རབ་དུ་བྱེད། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། འབྲས་ཐོབ་
འབྲས་བུའི་བྱད་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་མེད་པས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འབྲས་གནས་བྱད་
པར་བུ་བའི་ཕྱིར། །མི་བཙོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་ནི། ལམ་རྒྱུ་ལེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་
ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྒྱུ་འཛིན་ཉན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་འཛིན་
ཉན་ལས་འདས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
འབྲས་བུ་གནས་ལྟ་བུའོ།

བཞི་པ་ལ་སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་

བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་
སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་། དེ་དང་པོ་ཙམ་སྤངས་པ་ནས་འདོད་ཉོན་ལྟ་བུ་
སྤངས་པའི་དེ་དྲུག་ཡོད། དང་པོ་ནས་ཉོན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་
གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་མ་སྤངས་པས་བྱུང་སྟེ། དེས་
དེ་ནས་སྤངས་པ་ན་ཕྱིར་འོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས།
འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ནས། དེ་དང་པོ་སྤངས་པ་
ནས། དེ་བརྒྱད་པ་དང་མིན་ཉོན་བརྒྱད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པའི་བར་དགུ་ཡོད།

ལྟ་བུ་ལ་མཐོང་ལམ་པར་གྱུར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་། སྒྲོམ་ལམ་པར་
གྱུར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་གཉིས་ཡོད། དྲུག་པ་ལ། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲེ་སྒྲིབ་
གཅིག་ཀྱང་མི་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་། དེར་སྒྲེ་བ་གཅིག་ལེན་ཀྱང་གཉིས་མི་
ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས། གཉིས་ལེན་ཀྱང་རིགས་མཐུན་གྱི་གཉིས་མི་ལེན་པའི་རྒྱན་
ཞུགས། ຢིགས་མཐུན་གྱི་གཉིས་ལེན་ཀྱང་རིགས་མཐུན་གྱི་བཞི་མི་ལེན་པའི་
རྒྱན་ཞུགས། ຢིགས་མཐུན་གྱི་བཞི་ལེན་ཀྱང་རིགས་མཐུན་གྱི་བདུན་མི་ལེན་པ་
དང་། ຢིགས་མཐུན་གྱི་བདུན་ལེན་པ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་
མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་
བྱེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་། གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ལྟ་བུ། དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་
མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མི་ལེན་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་
ཡིན་ན་ཆོ་དེ་ལ་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པས་བྱུང་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མི་ལེན་

པས་བྱུང་སྟེ། འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཉིས་རྒྱུ་དུ་འཕགས་ཆོས་ ༣ བསྟེན་པའི་
 འཕགས་པ་ཡིན་ན། འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས།
 འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་
 སྤྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས་པ། ཁམས་གཞན་
 ཏུ་ནི་འགོ་བཟེད། ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོ་གཅིག་པར་ཆད་
 གཅིག་པའི་སྐྱེ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་སྤྱིར་འོང་དང་ལུས་
 རྟེན་གཅིག་བསྐྱེས་ཀྱི་རྒྱན་ཞུགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཉིས་
 ལེན་པའི་སྤྱིར་འོང་དང་ལུས་རྟེན་གཅིག་བསྐྱེས་ཀྱི་རྒྱན་ཞུགས་ལྟ་བུ། བཞི་བ་ནི།
 རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ལྟ་བུ། ལྟ་བ་ནི། རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱིད་བཞི་ལེན་པར་
 མ་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལྟ་བུ། ཏུག་པ་ནི། རེས་པའི་
 རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལྟ་བུ།

འདོད་ཉོན་དང་པོ་མ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱན་
 ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་གང་ཞིག། སྟོན་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་
 འཕགས་ལམ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་སྤྱིད་བཅུ་བཞི་དང་།
 བར་སྤྱིད་བཅུ་བཞི་སྟེ་སྤྱིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པའི་ལས་བསགས་པའི་རིགས་ཅན་།
 རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། རེས་པའི་རྒྱན་
 ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་། མ་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་
 པ་བ་གཉིས། རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་གང་ཞིག། འདོད་པར་ལས་

༣ མ་དངེས། བརྟེན་ཞེས་གསལ་ཡང་། རྣམ་བཤད་ ༡༣༠ ལས། འཕགས་ཆོས་བསྟེན་རྒྱུ་གྱིས་སྟེན།
 ཞེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༥༧ ལས། འཕགས་ཆོས་བསྟེན། ཞེས་དང་། ཐེས་སྐྱེས་ ༥༥ ལས། འཕགས་
 ཆོས་ཆོ་གཉིས་སུ་བསྟེན་པ་ཞེས་གསལ་བར་འབྱུང་བ་ལྟར་བཅོས་སོ།

ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པར་ངེས་པའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་
མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་དང་མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་གཉིས་ཡོད།
ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་གང་ཞིག །ལྷའི་རྟེན་ལ་སྲུང་འདས་
མཛོད་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས།
གང་ཞིག་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་བ་དེ་ནི། དེ་ཁོ་ནར་འོངས་
ནས་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། འདོད་
ལྷ་རིགས་དུག་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་དུག་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །མིའི་རྟེན་ལ་དེ་མཛོད་
དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས།
གང་ཞིག་མི་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་བ་དེ་ནི། དེ་ཁོ་ནར་འོངས་
ནས་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདའ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། སྲིད་
གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད།

འོན་ཏེས་སྲིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་ན། སྲིད་པ་ལན་བདུན་པར་བཤད་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྲུང་བྱའི་སྲིད་པ་དེ་ནམས་བདུན་ཆན་དུ་འབྲ་
བས་དེ་ལྷར་བཛོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཤིང་འགའ་
ཞིག་ལ་འདབ་མ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་མ་རེ་ལ་འདབ་མ་བདུན་བདུན་
ཡོད་པས་ན། ཤིང་ལོ་མ་བདུན་པ་ཞེས་བ་དང་། གསུང་རབ་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་
རིགས་པའི་གནས་བདུན་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཅུ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་ལ་རིག་པའི་
གནས་བདུན་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རིགས་པའི་གནས་བདུན་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཅུ་ཡང་ཡོད་དེ། གཟུགས་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་
དག་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་ཤེས་པ། དེའི་ཀུན་འབྱུང་བ། དེའི་འགོག་པ། དེའི་འགོག་

པར་འགོ་བའི་ལས། དེའི་རྩ་མཐུང་ལ། དེའི་ཉེས་དམིགས། དེའི་ངེས་པར་འབྱུང་
བའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་པ་ནས་ཉེ་བདུན། དེས་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་ལ་
རིགས་འབྲེ་བས་སོ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོན་དེས་སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བརྒྱད་ལེན་ཚུལ་དེའི་ལྟ་བུ་ཞེས། གསེར་སྒྲེང་
ལྟར་ན། ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལེན་བདུན་པ་བ་དེ་ཆོ་
འཕྲོས་ནས་ལྟར་སྒྲེ་སྲིད་དུག་སྒྲུངས། དེ་ཇིས་མིའི་སྒྲེ་སྲིད་བདུན་སྒྲུངས་ནས།
མཐར་ལྟའི་སྒྲེ་སྲིད་སྒྲུངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་ཕྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད། དེས་མིའི་
རྟེན་ཅན་ལ་རིགས་འབྲེ། དེ་ལྟར་གསེར་སྒྲེང་ལས། སྒྲེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཡང་མིའི་
རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་ན་མིར་ལན་དུག། ལྟར་ལན་བདུན་སྒྲུངས་ཤིང་། མཐར་
མིར་སྒྲེས་ནས་འདའ་ལ། ལྟའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་ན་འདའ་ལྟར་ལན་དུག་དང་། མིར་ལན་
བདུན་སྒྲེས་ནས་མཐར་ལྟའི་རྟེན་ལ་འདའ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
བདུས་ལྟར་ན། ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་ལི་འཕྲོས་ནས་འདོད་པར་མིའི་སྒྲེ་སྲིད་གཅིག།
དེ་ཇིས་ལྟའི་སྒྲེ་སྲིད་གཅིག། དེ་ཇིས་མིའི་སྒྲེ་སྲིད་གཅིག་སྟེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་
སྒྲེ་ལ་ནས་མཐར་ལྟའི་རྟེན་ལ་ཕྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད། འདིས་མིའི་རྟེན་ལ་
རིགས་འབྲེ་སྟེ། ཀུན་བདུས་ལས། དེ་ལྟར་ཐོགས་ནས་ནི་ལན་བདུན་པ་གང་ཞེ་
ན། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཉིད་ལྟ་དང་མིར་ཡན་མན་དུ་ལན་བདུན་དུ་སྲིད་
པར་འཁོར་བར་བྱས་པས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

དེ་གང་རུང་གང་ཞིག། འདོད་པར་སྲིད་པ་ཉིད་བརྒྱད་ལེན་པར་མ་ངེས་
པའི་རིགས་ཅན། མ་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལེན་བདུན་པ་བའི་མཚན་ཉིད།

དབྱེན། ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་དང་མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་གཉིས་ཡོད། མཚན་ཉིད་
སོགས་སྤར་དང་འབྲེལ།

འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསལ་དུ་ཐོབ་
པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྲུང་པར་ཅན་གང་ཞིག། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་
གྱི་སྐྱེ་སྤྱང་གཉིས་ལེན་པར་ངེས་ཤིང་། བཞི་མི་ལེན་པར་ངེས་པ། རྒྱན་ཞུགས་
རིགས་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པས་ཁྲུབ། བཞི་
པ་སྤངས་མ་སྤངས་གཉིས་ཀ་ཡོད། ལུ་བ་མ་སྤངས་པས་ཁྲུབ། འདོད་པར་
རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱང་གཉིས་ལེན་པས་ཁྲུབ། གསུམ་ལེན་མི་ལེན་གཉིས་
ཡོད། བཞི་མི་ལེན་པས་ཁྲུབ་སྟེ། མཐོང་ལས། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་
བ། རྩོམ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། ཞེས་དང་། སློབ་གསལ་བཤོད་
པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས། རིམ་བཞིན་ངེས་
སྤང་ངེས་པར་ལེན། བཞི་བ་སྤངས་དང་སྐྱེ་བ་ནི། གསུམ་པ་སྤངས་དང་མ་
སྤངས་འདྲ། སྤང་བུ་ལུ་བ་སྐྱེ་བ་བཞི། འངས་པར་མ་སྤངས་མ་སྤངས་པ། །
རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་ཁྲུང་ཆོས་སུ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེན། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་མིའི་རིགས་
ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད།

ས་མཚན་ནི། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་ས་མཚན་མཐོང་ལས་སྐྱད་ཅིག་
བཅུ་དྲུག་པ་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཁྲུང་དུ་འཁྲུང་དུ་འཁྲུང་དངོས་
གཉིས་གྱི་བར་ན་ཡོད། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ས་མཚན་མཐོང་ལས་སྐྱད་ཅིག་
བཅུ་དྲུག་པ་ནས་འདོད་ཉོན་དྲུག་པའི་དངོས་གཉིས་བར་ཆད་མེད་ལས་གྱི་བར་ན་

ཡོད།

ཁོ་ན་རེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དྲུག་པའི་
དངོས་གཉེན་ཐོབ་པས་བྱུང་པར་ཐལ། ས་མཆོམས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞི་
རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
པའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། ཟེར་ན་སྒྲོན་མེད་
དེ། དེ་འདས་ལམ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཞུགས་ཞེས་བྱ་ཞིན། སྤང་འདས་ཐོབ་
པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུན་ལ་ཞུགས་པས་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒྲ་
བཤད་ཅུང་ཡིན་གྱི། བྱུང་པ་འཆའ་བ་མ་ཡིན་ནོ།

༥ གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་པས། ཁ་ཅིག་ལམ་རྒྱུ་ཤེས་ཤེས་
གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་མ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་གང་ཞིག་འདོད་
ཉོན་དང་པོ་ནས་དྲུག་པའི་བར་གང་རུང་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་བཞིན་པའི་གང་ཟེ།
འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འདོད་ཉོན་དྲུག་
པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་
བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲོ་
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དག་བཙམ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་
དག་བཙམ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དེ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། མཐོང་ལམ་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་རྒྱུ་ཤེས་

གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ཅུས་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཞུགས་པ་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་ བཞུགས་ཕྱིར་འོང་གི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་དེ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
ཞུགས་པ་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་ བཞུགས་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་དེ་ཡིན་ན། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་ལྟ་བུ་བ་སྤངས་པས་བྱུང་
སྟེ། ཀུན་བདུས་ལས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཕྲག་པ་གང་ཞིན།
གང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་པ་ལྟ་བུ་བ་སྤངས་པའི་
ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་
ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་ལ་མཐའི་ས་མཚམས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་
པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཚོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་ས་མཚམས་སྟོར་
ལམ་བསྟན་གཅིག་པ་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དུག་
པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་ན་ཡོད་ཟེར་ན། སྟོར་ལམ་སྟན་

གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དེས་དེ་མ་སྤངས་པར་ཐལ། ས་
མཆམས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་དེ་སྤངས་པར་ཐལ།
བྱོད་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་
ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་ཉོན་ཐོས་སྟོབ་པའི་འབྲས་གནས་
དེ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན།
མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདོད་ཉོན་བདུན་པ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
ཕྱིར་འོང་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱ་བ་སྟེ།
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་མ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྟེ་བ་གཅིག་ལེན་
པས་བྱ་བ་ཟེར་ན། ཕྱིར་འོང་གི་རྟོན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྟོན་ལ་
གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
མ་བྱ་བ་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཁམས་གོང་མར་ལས་
ཉོན་གྱིས་སྟེ་བ་ལེན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག་དེ་ཡིན་ན་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྟེ་བ་གཉིས་མི་ལེན་པས་
བྱ་བ་ཟེར་ན། ཉན་ས་ལས། ལྟའི་སྲིད་པ་དང་མིའི་སྲིད་པ་གཅིག་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར།

ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ནམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་སོང་ནས་མིའི་འཛིག་རྟེན་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ། དེ་ཕན་ཆད་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལྷ་འི་སྲིད་པ་གཅིག་མིའི་སྲིད་པ་གཅིག་སྟེ། གཉིས་ལེན་པའི་ཕྱིར་འོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པར་སྟེ་སྲིད་གཉིས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེས་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྟེ་སྲིད་གཉིས་མི་ལེན་པས། དེ་ལ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྟེ་སྲིད་གཉིས་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ལྷ་འི་སྟེ་སྲིད་གཅིག་དང་མིའི་སྟེ་སྲིད་གཅིག་ལེན་པ་གང་ཞིག། དེ་གཉིས་རིགས་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་འདོད་ཁམས་སུ་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་འདོད་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བཆོས་ཅན། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྟེ་སྲིད་བཅུ་བཞི་མི་ལེན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་འི་བདུན་དང་མིའི་བདུན་རིགས་མཐུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སོང་། དེ་རིགས་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདོད་ཁམས་སུ་རིགས་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་འདོད་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པས་མ་བྱབ་ཟེར་ན། དེ་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་པལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་།

བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པས་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
 ཉེ། སལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་
 འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་
 རྣམ་པའདུག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའདུག་ལས། གཉིས་པ་སལ་ཆེར་དང་།
 མ་ལུས་བར་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་
 བར་ཅན་གང་ཞིག །འདོད་ལྟར་སྤྱེ་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་ཐུང་འདས་
 མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དེ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་བར་ཅན་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་
 གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་
 ལན་བདུན་པ་བའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་ཞིང་། འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་བར་ཅན་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཆོས་ཅན།
 ལྷན་སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་
 པ་ལ་རང་གི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་འདོད་ཉོན་དགུ་བཤེས་ནས་བར་དུ་ཆོད་ཅིང་། དག་
 བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱེ་བ་གཅིག་ཤོ་ནས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་
 འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་བར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་རྟེན་ཅན་གྱི་ངེས་པའི་རྒྱན་
 ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་བར་ཅན་དེ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་
 བར་ཅན་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྤྱ། འདོད་ན།
 ལྷན་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཉེ། མིའི་རྟེན་
 ལ་ཐུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་

སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱལ་སྟེ། མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན།
 མིའི་རྟེན་ལ་ཕྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་
 གཅིག་པ་ཡིན་ན། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་ཕྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་བྱལ་བར་
 ཐལ། ཀུན་བདུས་ལས། བར་ཆད་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་
 ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཉིད་དུ་གང་སྟབས་བསྟུན་གྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། འགོག་སྟོམས་གསར་དུ་སྟེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་མི་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། མཐོང་ལས། འགོག་པ་དང་པོར་མི་ནང་དུ། ཞེས་པ་
 དང་། ཀུན་བདུས་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཕྱག་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པ་སྟེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་འབྱུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས།

གཞན་ཡང་། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་ལྷ་བ་སྤངས་པས་
 བྱལ་བར་ཐལ། ཀུན་བདུས་ལས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཕྱག་པ་
 གང་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས།

རང་རེས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་དང་། ཕྱིར་འོང་འབྲས་
 གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དོན་གཅིག་ བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 རེ། འདོད་ཉོན་བདུན་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་
 འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས། འདོད་ན།

ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་ཁོ་ནས་བར་དུ་ཆོད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་ཉོན་
བརྒྱད་པ་དང་དགུ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཞིང་།

ཁ་ཅིག་ །དེ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པས་བྲལ་སྟེ། མཛོད་
ལས། ཉེས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། །
གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ལན་ཅིག་ཕྱིར་
འོང་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྟེ་བ་གཅིག་ལེན་པས་བྲལ་པར་ཐལ།
ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ན། དེ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བཀག་ཟེན།

མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཞུགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་
གསུམ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་
ཡིན་ན། ལྷན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་པས་བྲལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་
ན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པས་བྲལ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཕྱིར་
མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པས་བྲལ་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྲལ་བའི་ཕྱིར་འོང་
ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཞུགས་འབྲས་གནས་སུ་ཐལ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་པ་ཁས། རྟགས་བྱལ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ལས་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་པ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྤྱིར་ལས་སྟོན་
གཅིག་ནས་ལས་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་བར་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་
དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤར་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་སྤངས་བྱེད་ཀྱི་

ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
རང་ལུགས་ནི། ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

རོང་ཤིག་པ་ན་རེ། དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་ཞིང་།
འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྤྲོད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་
བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
ཞུགས་པ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལུང་དོན་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འབྲས་བུ་
ཐོད་ཀླུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ལུང་དོན་དེ་ལྟར་འཆད་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་
ཞུགས་དང་དེའི་དབང་བཅོམ་གཉིས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་
ཏེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་
རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
སོང་། འདོད་ན། རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཅིག་ཅར་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༩ རང་ལུགས་ལ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ལའད་པ་དང་། དེའི་འབྲས་གནས་
ལའད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚན་ས་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཟླགས་པ་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་ བྱིར་ལོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱིར་
 དུ་བཙོན་པའི་སྒྲོར་བ་རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ། བྱིར་ལོང་ཟླགས་
 པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཆལ་བའི་བྱིར་ལོང་ཟླགས་པ་དང་།
 འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དེ་གཉིས། བྱིར་ལོང་ཟླགས་པ་གང་ཞིག་ སྒྲོར་ལམ་
 ལྷན་གཅིག་པ་ནས་ལམ་རྩེས་བཟོད་གྱི་བར་གང་རུང་ལ་གནས་པ་དེ། དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྩེས་འབྲང་གི་བྱིར་ལོང་ཟླགས་པ་
 དང་། དབང་རྩོན་ཆས་གྱི་རྩེས་འབྲང་གི་དེ་གཉིས་ཡོད། བྱིར་ལོང་ཟླགས་པ་གང་
 ཞིག་ རྒྱན་ཟླགས་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་
 དབྱེ་ན། བྱིར་ལོང་ཟླགས་པ་དད་མོས་པ་དང་དེ་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད། དང་
 པོའི་ས་མཚམས་སྒྲོར་ལམ་ལྷན་གཅིག་པ་ནས་ལམ་རྩེས་བཟོད་གྱི་བར་ན་ཡོད།
 གཉིས་པའི་ས་མཚམས་རྒྱན་ཟླགས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྩེས་སུ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་
 སྒྲོང་བ་ལ་བཙོན་པ་ནས་དེ་དུག་སྒྲོང་བ་ལ་བཙོན་བཞིན་པའི་བར་དུ་ཡོད།

༥ གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། དང་པོ་ནི།
 སལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 དགོ་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ བྱིར་ལོང་འབྲས་གནས་གྱི་
 མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 ཆལ་བའི་བྱིར་ལོང་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་བྱིར་ལོང་གཉིས་ཡོད། བྱིར་
 ཡིན་པ་འཕྲོད་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་བྱིར་ལོང་མེད་པ་
 ཡང་ཡིན། བྱིར་ལོང་འབྲས་གནས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ།
 དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བྱིར་ལོང་གང་ཞིག་ རྒྱན་ཟླགས་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་

བཀྲ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབང་རྩལ་དང་མོས་པའི་
 ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དང་། དབང་རྣམས་མཐོང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་
 གཉིས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །རང་གི་ཞུགས་པ་དང་པའི་རྗེས་
 འབྲང་དང་དང་མོས་པ་གང་རུང་གི་རྟོགས་པ་སྒྲིན་དུ་སོང་བ། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་ཞུགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་གང་
 རུང་གི་རྟོགས་པ་སྒྲིན་དུ་སོང་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྱུར་བའི་སྒོ་
 ནས་དབྱེན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་དེ་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས། ཕྱིར་
 འོང་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བྱལ་མ་ཞུགས་པས་རབ་
 ཏུ་སྐྱེ་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཞུགས་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་
 རིགས་སུ་གནས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་
 ཅན་དང་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དོན་གཅིག།

མཛོད་ལས། ཉེས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འབྲས་བྱ་ཐོད་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་ས་མཚམས་བདེན་པ་མཛོད་རྟོགས་
 སྐད་ཅིག་བརྩམས་པ་ནས་འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་གྱི་བར་ན་ཡོད།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་དུག་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་དེ་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་གྱི་
 བར་ན་ཡོད།

སྒྲ་མཐའ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་ཞེས་བྱ་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་
 ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ། སྒྲེ་སྤྱིད་གཅིག་ལེན་པས་ན་དེ་ལྟར་མཐའ་པའི་ཕྱིར།

༩ གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་མཐའ་པ་ལྟ་བུ་ཅིག །ལམ་རྗེས་

ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་བཅས་སྤངས་པའི་ཉོན་ཐོས་གང་ཞིག།
འདོད་ཉོན་བདུན་པ་ནས་དགུ་བའི་བར་གང་རུང་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག།
འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། འདོད་ཉོན་
དགུ་བའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། མཐོང་ལམ་
སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་ཆགས་བྲལ་སྤྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་
ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་
ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་བྲལ་སྤྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཏུགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱ་བའི་དག་སྤོང་ཚུལ་
གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག །ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་ཉོན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་བཤེད་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་
པས་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བདུས་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་གང་
ཟག་གང་ཞིག། གང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་
པ་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་ཡ་མཐའི་ས་
མཆོས་སྤྲོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་བདུན་པའི་

དངོས་གཉིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་
འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། འདོད་ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་
ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལུ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་
གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག །ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་གྱི་མཆོན་ཉིད།
དབྱེ་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འདོད་པར་ཆེ་
ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ཡོད། ཆེ་དང་པོ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་
ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། ཆེ་གཉིས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་
འོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག།
གཟུགས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྤྱོད་པ། གཟུགས་སུ་ཉིང་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སྤྱིད་ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། མཆོན་
ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉུགས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིད་
ཉོན་དགུ་བའི་དངོས་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིད་
ཅིག་གཉིས་པར་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་རྟོགས་པ་
སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་
བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་

རུང་གང་ཞིག་ གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལས། ཅ
པར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་
མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁོན་རེ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་ཆོ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ནི། ཆོ་དང་པོ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའམ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས། ཆོ་གཉིས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་
མི་འོང་གི་སྐྱེ་བའི་ཉེང་མཐའ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འོག་མིན་གྱི་རྟོན་ལ་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་ངས་
པའི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲེའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འཕར་བའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་
སོང་བའི་ཆངས་རིས་གྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སུ་ཉར་
འགྲེའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་
ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སུ་ཉར་ལ་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱུང་སྟེ།
གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲེའི་ཕྱིར་མི་འོང་པར་འདའ་བ་ཡིན་ན་ཡང་འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་
ཡིན་པས་བྱུང་། དེ་སྐྱེ་འདའ་བ་དང་དེ་གོང་འཕོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ལས་ཅན་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་སྟེ་གནས་གཞན་ལ་སྟུང་
འགྲུར་གྱི་ལས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ལན་
གངས་གཞན་ལ་སྟུང་འགྲུར་གྱི་ལས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས།
གཟུགས་སུ་ཉར་འགོ་དགྲུར་ལའད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་བྱད་པར་རྣམས། །ལས་
དབང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་བདུས་དར་རྒྱུ་ལས། དབྱེ་བ་འདི་ནི་དངོས་བསྟན་
འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དབྱེ་བར་ཟད་གྱི། དངོས་སུ་གཞན་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགོ་འདི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་
འདའ་བ་ཡིན་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དེ་
དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་དགོས།
གཟུགས་ཀྱི་བར་སྟིད་དུ་སྟེ་བ་སྒྲངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་གཟུགས་ཀྱི་བར་
སྟིད་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ལས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་
ལའད་ལས། བར་དོར་འདའ་བ་ནི། གཟུགས་སུ་སྟེ་བའི་ཀུན་སྟོར་སྒྲངས།
མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྟོར་མ་སྒྲངས་པས། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྟིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་
སྟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཟུགས་སུ་ཉར་འགོ་འདི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་སུ་
སྟེ་བའི་ཀུན་སྟོར་སྒྲངས། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྟོར་མ་སྒྲངས་པས།
གཟུགས་ཀྱི་བར་སྟིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། བར་འདའ་བའི་
ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེར་སྟེ་བའི་ཀུན་སྟོར་དང་མངོན་པར་

འགྲུབ་པའི་རྒྱན་སྒྲོར་གཉིས་ཀྱི་མ་སྤངས་པས། དེའི་སྒྲུབ་སྤྱི་རྟེན་ལ་མཐུང་
འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ། སྒྲུབ་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན་མི་
འཐད་དེ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་གཟུགས་ཀྱི་བར་
སྤྱི་དུ་སྒྲུས་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ། བར་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ཡང་།
གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་
གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟར་ན་འདའ་བ་བཞི་དང་གོང་འཕོ་སྒྲུབ་ལ་ནི་གོང་མའི་
རྟེན་ཅན་གྱང་ཡོད་ལ། ཉར་འགྲོ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་དེ་དག་ནི་འདོད་རྟེན་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་
གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱི་དུ་སྒྲུས་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། བར་འདའ་བའི་
ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བའི་རྟེན་གས་
པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱི་དུ་རྟེན་ལ་མཐུང་
འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་འང་རིགས་འགྲོའོ།

ཁ་ཅིག །གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་ཀྱི་
བར་སྤྱི་དུ་རྟེན་ལ་མཐུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་
འོང་བར་འདའ་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་སྤྱི་གཅིག་འོན་
སྤངས་ནས་མཐུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དེ། སྒྲུབ་འདའ་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་
ཞིག །གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་བཀའ་བརྒྱུད་སྤངས་ནས་མཐུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ།
གོང་འཕོའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱི་དུ་
རྟེན་ལ་མཐུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་
འཕོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆངས་པ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་བར་སྤྱི་དུ་རྟེན་ལ་མཐུང་

འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གོང་དུ་འཕོ་
བ་དེ་དག་བར་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོངས་སུ་བྱུངན་ལས་འདར་རུང་བར་བལྟོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཚངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་
ཐལ། མཚོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་བ་ཟེན། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་
ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། མཚོན་ཉིད་གསུམ་པའི་བྱུང་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་སྤངས་པའི་རྟེན་དེ་
ལ་བྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག་ ཁོག་མིན་དང་སྲིད་ཅེ་གང་རུང་གི་རྟེན་
ལ་བྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོའི་མཚོན་ཉིད། ཟེར་ན།
མི་འཐད་དེ། ཚངས་རིས་དང་གནས་གཙང་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་
བྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་
འགྲེལ་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་བར་སྐབས་སུ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག་ དེ་འདྲ་བ་དེའི་
མཚོན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཚངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས།
གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་ན་མས་བཞི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག་ བསམ་གཏན་

གྱི་སྤྲེལ་སྤྲོམ་བྱས་པ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་
འགྲོའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲེལ་སྤྲོམ་བྱས་པའི་
གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདུལ་བ་ཡང་ཡོད། དེ་འདྲ་བའི་སྤྲེ་
འདུལ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོག་མིན་གྱི་བར་སྤྲིད་གྱི་རྟེན་ལ་
སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདུལ་བ་
ཡོད། འོག་མིན་དུ་སྤྲེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲེལ་སྤྲོམ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འོག་མིན་གྱི་སྤྲེ་སྤྲིད་དུ་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་སྤྲེ་འདུལ་བ་ཡོད། དེར་སྤྲེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲེལ་སྤྲོམ་བྱེད་དགོས་པའི་
ཕྱིར། གནས་གཙང་དུ་སྤྲེ་བ་ལེན་པ་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་གང་ཞིག །
བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲེལ་སྤྲོམ་བྱས་པ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་
འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་
གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད་པར་ཐལ། དེ་
འདྲ་བའི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་
བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲེལ་སྤྲོམ་བྱས་པར་ཐལ། གཟུགས་སུ་ཉར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་
ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །ཆངས་རིས་དང་འོག་མིན་དུ་སྤྲེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་
སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ། ཕྱིར་མི་འོང་འཕར་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །

ཆངས་རིས་དང་གནས་གཙང་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་དང་འོག་མིན་ཏུ་སྐྱེས་ནས་
 རྟེན་དེ་ལ་མྱང་འདས་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ། ཕྱིར་མི་འོང་བྱེད་འཕར་བའི་མཚན་ཉིད།
 དེ་གང་ཞིག། ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་
 ཏུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ། གཟུགས་
 ལུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གནས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འཆི་འཕོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
 འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་ཏུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གཟུགས་ལུ་ཉར་
 འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གནས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འཆི་འཕོ་བཅོས་ཅན། མཚན་བྱ་དང་པོ་
 དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཁམས་
 གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་
 ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤར་བཞིན། གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ།
 གཟུགས་ལུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡིན་ན། འོག་
 མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་ཏུ་བྱེད་པས་མ་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་ཏུ་བྱེད་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་
 ལས། གོང་ཏུ་འཕོ་བ་དེ་དག་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག གཟུགས་ལུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བ་གཟུགས་ལུ་
 སྐྱེ་བ་གཉིས་བརྒྱད་ལེན་པ་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ལུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་
 བརྒྱད་ལེན་པའི་གཟུགས་ལུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། གཟུགས་ལུ་ཉར་
 འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་འཐད་

པར་ཐལ། དེས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱད་བར་སྤྱད་གཉིས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།
སྐབས་འདིར་བར་དོའི་ཆོ་ལོགས་པར་མི་འདྲན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ སྐྱེ་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་
མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོའི་
ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་
འགྲོ་ན་མས་བཞི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག་ གཟུགས་སུ་
སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་དང་མཛོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པས། གཟུགས་
སུ་སྐྱེ་སྤྱད་སྤངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་ཟུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ། གཟུགས་སུ་ཉར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བའི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། ཆངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་
ཟུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་ཆོས་
ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན་སྟེ།

ཁ་ཅིག་ མཛོད་ལ་མ་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་གང་ཞིག་ འོག་མིན་དང་སྤྱད་ཅེ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་མཛོན་དུ་
བྱེད་པ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། འོག་མིན་
ཀྱི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོའི་རྟེན་ས་
པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཆངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་
དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག་ །གཟུགས་སུ་སྤྱེ་བ་མ་
སྤངས་པར་གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ། གཟུགས་མེད་
ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་
མི་འོང་གི་རྟེན་གསལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་
མི་འོང་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་
མི་འོང་ཡིན་ན། གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པས་ཁྲུབ་པའི་
ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། གཟུགས་གྱི་རྟེན་
ལ་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་
མི་འོང་ཡིན་ན། གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པས་ཁྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། འདོད་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་སྟོན་
རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དགུ་
བ་སྤངས་པས་ཁྲུབ་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་དེས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་
གནས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་ན། དེའི་ས་པོན་སྤངས་པས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། མདོ་
ལས། ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྤངས་ནས། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་
བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། ཐ་མའི་ཆ་
མཐུན་པ་སྤངས་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་

པའི་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། གཞོད་སེམས་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་ས་བོན་སྤངས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

༥ **རང་ལུགས་ལ།** ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ནས་ཆགས་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚན་སྤྱི་ལས། དང་
པོ་ནི། ཞུགས་པ་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག བླ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་
ཏུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་སྤྱོད་བརྒྱན་
ཆགས་པ་གནས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་
བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
ཞུགས་པ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་དང་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་
བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དོན་གཅིག གཉིས་པ་དང་ཆགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་
དེ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུ་ནས་
ཁྱད་པར་ཅན་ལྟ་བུ། དང་པོའི་ས་མཚན་སྤྱི་ལས་ཞུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཆེས་སུ་
འདོད་ཉོན་བདུན་པ་སྤྱོད་བལ་བཙོན་པ་ནས་དེ་དགུ་པ་སྤྱོད་བལ་བཙོན་པའི་བར་ན་
ཡོད། གཉིས་པའི་ས་མཚན་སྤྱོད་ལས་སྟན་གཅིག་པ་ནས་ལས་ཆེས་ཤེས་ཤེས་ཀྱི་སྤྱ་
ལོགས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད།

༥ **གཉིས་པ་ལ།** མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། ས་མཚན་སྤྱི་
སྤྱ་ཆགས་པའོ། འདོད་པོ་ནི། བླ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་

རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ།
 ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། འོ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་ཐ་མའི་ཆ་
 མཐུན་ལུ་སྤངས་པས་བྱུང་ན། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལུ་པོ་དེས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཐ་མའི་ཆ་དང་
 མཐུན་པའི་ཀུན་སྤྱོད། ཞེས་གསུངས་པས་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ། འདོད་
 པ་ལ་འདུན་པ། གནོད་སེམས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་དེས་རང་རྒྱུད་ལྷན་
 གྱི་གང་ཟག་འགོ་བའི་ཐ་མར་སྐྱེ་བ་ལ་སྤྱོད་བར་བྱེད། ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དེས་རང་
 རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཁམས་ཀྱི་ཐ་མ་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་བདུས་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན།
 གང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་དགུ་སྤངས་པའི་
 ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། གང་གི་ཆེ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སྒྲོམ་པས་སྤང་
 བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་མའི་ཆ་
 དང་མཐུན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བལྟ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཙོ་
 བོ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འགོ་བ་ཐ་མའི་རྒྱ་ཡིན་པ་
 དང་། ཁམས་ཐ་མའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ེ། ཞེས་པ་དང་། མཛོད་ལས། ཐ་མའི་
 ཆ་དང་མཐུན་རྣམ་ལ། གཉིས་ཀྱིས་འདོད་ལས་མི་འདའ་ལ། གསུམ་པོ་ཡིས་
 བྱི་ཕྱིར་ལྟོག་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་དད་མོས་པ་དང་
 མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འབྲས་བུ་ཐོད་གཤམ་
 བ་དང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་

ཕྱིར་མི་འོང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འདོད་ཉོན་དགྲུ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་། དེའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
མི་འོང་ནམས་དོན་གཅིག་། གཉིས་པ་དང་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་
བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དོན་གཅིག་། སྤྱོད་པའི་སྒྲིམས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་པ་དང་བྱུང་
བར་ཅན་གཉིས།

འཕགས་ཆོས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམས་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་
ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ཡོད།
འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཉིས་བརྒྱད་དུ་འཕགས་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། དང་
པོའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་།
རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུ། མཐོང་
ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཉིས་པའི་མཚན་
ཉིད།

དབྱེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཟུགས་མེད་ཉར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་
འོང་དང་བཞི་ཡོད། འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག་། གཟུགས་སུ་
ཉར་མཚན་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་
བ། ལྷན་དབྱེ་བ། བདུན་དུ་དབྱེ་བ། དགྲར་དབྱེ་བ། བཅུར་དབྱེ་བ། སྤོང་ཕྱག་
སོགས་སུ་དབྱེ་བ་དང་དུག་། དང་པོ་ལ་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་
འདལ་བ། སྐྱེ་འདལ་བ། ལོང་འཕོ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། གསུམ་
ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་སྟེན་ས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བར་འདའ་བ། གླེ་ཅམ་ནས་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་
 ཉེ་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། གོང་འཕོ་དང་ལྷ་ཡོད་དེ། མཛོད་
 ལས། དེ་ནི་བར་གླེ་འདུ་བྱེད་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་ཡོངས་སྤྱད་ན་འདའ་། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ་བར་འདའ་བ་གསུམ། གླེ་འདའ་བ་གསུམ། གོང་འཕོ་དང་
 བདུན་ཡོད་དེ། འདི་རྣམས་ལ་གླེས་བྱ་དམ་པའི་འགོ་བ་བདུན་ཞེས་མཐའ་བ་ཡིན་
 ཉེ། མཛོད་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་མ་སྤྱེ་བར། །དམ་པའི་འགོ་བ་བདུན་དུ་
 འདོད། །དམ་པ་དམ་མིན་འཇུག་མི་འཇུག། །སོན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཕྱིར་དེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ལ་དེ་བར་འདའ་བ་གསུམ། གླེ་འདའ་བ་གསུམ། གོང་འཕོ་
 གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་སྟེ་ནས། །
 གཟུགས་སུ་ཉར་འགོ་དགུར་མཐའ་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ལྷ་བ་ལ་དགུ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོ་དང་བཅུ་ཡོད་དོ།
 དྲུག་པ་ལ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེན། ཁྱིའི་
 སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་དེ། དེ་བར་འདའ་བ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། གླེ་
 ཅམ་ནས་འདའ་བ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་
 བཅས་ཉེ་འདའ་བ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། འོག་མིན་འགོ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་
 པ་གང་ཞིག། ཉིས་སྟོང་ཆེན་པ་ལྷ་ལ་བྲི། ལྷ་བརྒྱ་ཆེན་པ་ལྷ་འི་ལྷ་བརྒྱ་ཆེན་པ་
 བཞི་ལ་ཉིས་སྟོང་། ལྷ་བརྒྱ་ཆེན་པ་གཅིག་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་གོ་གཉིས་པ་ཆེན་པ་ལྷ་
 ལས་གོ་གཉིས་པ་ཆེན་པ་བཞིའི་སྟེང་དུ་གོ་གཉིས་པ་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་སོ་

གཉིས་ཁྱེད་བདེ་གཉིས་བསྐྱེམས་པས་དགུ་བརྒྱ་དང་། གོ་གཉིས་པ་གཅིག་པའི་
ལྷག་མ་ལ་དུག་ཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བར་འདའ་བ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཚངས་རིས་ཀྱི་བར་
འདའ་བ་ལ་དགུ་བཅོམ་པའི་རིགས་ཅན་དུག་ཤེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་གཅིག་གྲུང་མ་སྤངས་པ་ནས། དེ་བརྒྱད་སྤངས། དགུ་བ་མ་སྤངས་པའི་
བར་དགུ་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དབང་པོ་རྣེ་འབྱིང་རྒྱལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་
བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་ཙ་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་ཚངས་པ་འདུན་ན་འདོན། འོད་ཚུང་།
ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ། དག་ཚུང་། ཚད་མེད་དག་ །དག་རྒྱས། སྤྲིན་
མེད། བསོད་ནམས་སྒྲེ། འབྲས་བུ་ཆེ་བ། མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། བྱ་ལོ་སྤང་
བ། སིན་རྒྱ་མཐོང་བ། འོག་མིན་གྱི་བར་འདའ་བ་ནམས་ལ་ཡང་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་
ཙ་གཉིས་རེ་ཡོད་པ་བསྐྱེམས་པས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་སྒྲེ་ཙ་ནས་འདའ་བ་ལ་ཡང་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཁམས་
གནས་རིགས་བརྒྱ་དུག་པོ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་
བར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་། མངོན་བར་འདུ་བྱེད་མེད་བར་འདའ་བ་
ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡོད། འོག་མིན་འགོ་ལ་ཡང་ཚངས་རིས་སུ་སྒྲེ་
པའི་འོག་མིན་འགོ་ནས་འོག་མིན་དུ་སྒྲེ་བའི་འོག་མིན་འགོ་བའི་བར་བརྒྱ་དུག་
སྟེ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤང་བཞིན་བྱེ་བས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར།

སོ་སའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྱུར་བྱེད་མི་འོང་
གང་ཞིག །གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྟོར་བའི་རིགས་ཅན།

གཟུགས་སྤྱིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན། ཆངས་
 ཆེན་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གི་བར་འདའ་བ་བཅུ་
 དྲུག་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱུར་བར་འདའ་བ། རྒྱུར་བ་མིན་པར་འདའ་བ། དུས་
 ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་འདའ་བ་རྣམས་སྤྱོད། དེ་གང་ཞིག །གཟུགས་སྤྱི་
 བའི་ཀུན་སྦྱོར་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་མ་སྤངས་པས་
 གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཉེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། དེ་སྤྱི་
 འདའ་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན། སྤྱི་ཙམ་ནས་འདའ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་
 བཅས་ཏེ་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་གསུམ་ཡོད། གཟུགས་སྤྱིར་
 འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྤྱི་འདའ་བ་གང་ཞིག །གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་གྲུབ་ཙམ་ནས་
 རྒྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ལམ་སྒྲོམ་པ་
 འབད་ཚུལ་ཆེན་པོས་རྒྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཉིས་པའི་
 མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་གྲུབ་ཙམ་ནས་རྒྱུང་འདས་མངོན་
 དུ་མི་བྱེད་པར་ ར ལམ་སྒྲོམ་པ་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོ་ལ་མི་སྒྲོམ་པར་རྒྱུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད།

གཟུགས་སྤྱིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་ཁམས་སྤྱི་
 སྤྱི་གཉིས་བརྒྱུད་སྤངས་ནས། འོག་མིན་དང་སྤྱི་ཙམ་གང་རུང་གི་ཉེན་ལ་རྒྱུང་
 འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཟུགས་སྤྱིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་
 འཕོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན། གཟུགས་སྤྱིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་
 མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་དེ་སྤྱི་ཙམ་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཉིས་ཡོད། གཟུགས་སྤྱི

༤ སྤྱི་དོན་ ༥༧ ལས། མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་། ལམ་སྒྲོམ་པ་འབད་ཚུལ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆོག་
 སྦྱོར་བཤེས་པ། དོན་ལ་བྱུང་མེད་པས་མ་བཅོས་སོ།

ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་གང་ཞིག། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་
མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན། གཟུགས་སུ་ཉེར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འཕར་བ་དང་། དེ་བྱེད་འཕར་བ་དང་། དེ་གནས་
ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད།

འོན། མཛོན་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་རྣམས་ནི། བསམ་གཏན་སྟེལ་ན་
འོག་མིན་འགྲོ། དེ་འཕར་བྱེད་འཕར་ཐམས་ཅད་དུ། འཆི་འཕོ་གཞན་སྲིད་ཅེ་
མོར་འགྲོ། ཞེས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་
ཐུག་འགྲོ་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོམ་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་
འགྲོ་དེས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ།
ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོམ་བྱེད་པ་གནས་གཅིང་དུ་སྐྱེ་བ་
ལེན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དེར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་ཆངས་རིས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་
བའི་བར་གཟུགས་ཀྱི་སོ་སྐྱེའི་གནས་རྣམས་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་དེ་གནས་གཅིང་
རྣམས་དོར་ནས། གཟུགས་མེད་བཞི་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་ནས་སྲིད་ཅེའི་རྟེན་ལ་ཐུང་
འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་གོང་འཕོ་སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

འོན། འཕར་བ་གསུམ་པོ་དེས་ཆངས་རིས་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དེ་
བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོམ་ལས་ཉམས་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་ནས། ཞེ་ན། དེ་དེ་ལས་
ཉམས་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལས་མ་ཉམས་ན་གནས་གཅིང་དུ་སྐྱེ་
བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་

འཕྲོ་དེས་རྒྱུ་ལྷི་གནས་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་སྟེ་ལ་མར་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་
 རས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་མ་འདྲུག་དག་པ་བའི་རོ་སྤང་བའི་
 དབང་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེ་ལ་སྒྲོམ་ལས་ཉམས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་
 མ་ཉམས་པར་དེ་ནས་ལི་འཕོས་ཏེ་ཆངས་རིས་སུ་སྟེ་བ་བྲུངས། རྟེན་དེ་ལ་སྟོན་
 གོམས་བའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེ་ལ་སྒྲོམ་ཆེས་ལོན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་
 སྟེ་ལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལི་འཕོས་ཏེ། འོག་མིན་དུ་སྟེ་བ་བྲུངས་ཏེ། རྟེན་དེ་ལ་
 སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་
 འཕོ་འཕར་བ་དང་། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོ་དེས་དེའི་རྒྱུ་ལྷི་གནས་སྐབས་སུ་སྤར་
 ལྟར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལི་འཕོས་ཏེ་ཆངས་རིས་སུ་སྟེ་བ་བྲུངས། རྟེན་དེ་ལ་
 སྟོན་གོམས་བའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེ་ལ་སྒྲོམ་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་
 བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལི་འཕོས་ཏེ། གནས་གཅོང་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་དུ་
 སྟེ་ལ་ཏེ། རྟེན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེ་ལ་སྒྲོམ་ཆེས་ལོན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་ལ་
 བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འོག་མིན་དུ་སྟེ་བ་བྲུངས། རྟེན་དེ་ལ་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་
 བྱེད་པས། དེ་བྱེད་འཕར་བ་དང་། ཡང་དེས་རྒྱུ་ལྷི་གནས་སྐབས་སུ་སྤར་བཞིན་
 བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆངས་རིས་སུ་སྟེ་བ་བྲུངས། རྟེན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་
 སྟེ་ལ་སྒྲོམ་བྱེད་མི་རྣམས་པར་ལི་འཕོས་ཏེ། ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་ཆངས་རིས་
 རས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་དུ་སྟེ་བ་བྲུངས། རྟེན་དེ་ལ་རྩུང་དུ་གསུམ་སྟེ་ལ་བྱས།
 མི་ཆེ་བར་སྟེ་བ་བྲུངས། རྟེན་དེ་ལ་འབྲིང་དུ་གསུམ་སྟེ་ལ་བྱས། མི་གཤུང་བར་སྟེ་བ་
 བྲུངས། རྟེན་དེ་ལ་ཆེན་པོ་དག་སྟེ་ལ་བྱས། བྱམས་སྤང་བར་སྟེ་བ་བྲུངས། རྟེན་
 དེ་ལ་ལོན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྟེ་ལ་བྱས། ལོན་ཏུ་མཐོང་བར་སྟེ་བ་བྲུངས། རྟེན་

དེ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་ལ་བྱས། འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས། རྟེན་དེ་ལ་
སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གནས་
ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་འཕར་བ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་པོ་དེ་གང་ཞི་ན། གཟུགས་སུ་ཉར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞི་ག། །ཆངས་རིས་དང་འོག་མིན་ཏེ་སྐྱེ་སྤིང་གཉིས་ཁོ་ན་
སྤངས་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། དང་
པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞི་ག། །ཆངས་རིས་དང་གནས་གཅོང་དང་པོ་གསུམ་
གང་རུང་གཅིག་དང་འོག་མིན་ཏེ་སྐྱེ་སྤིང་གསུམ་ཁོ་ན་སྤངས་ནས་འོག་མིན་གྱི་
རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་
གང་ཞི་ག། །ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་
གཟུགས་ཁམས་རྣམས་རིས་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་
མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད།

༥ འོ་ན། གནས་གཅོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེ་ལ་སྟོན་ཕྱིར་དགོས་
ན་དེ་གང་ཞི་ན། དེ་ལ་སྟེ་ལ་སྟོན་བྱེད་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟེ། །ཁམས་གང་དུ་
སྟེ་ལ། དང་པོར་གང་སྟེ་ལ། སྟེ་ལ་བའི་དགོས་པ། སྟེ་ལ་སྟོན་གྱི་དབྱེ་བ། སྟེ་ལ་
སྟོན་གྲུབ་པའི་ཆད་དང་དུག། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་དག་བཅོམ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་ཅིང་། ལྷན་ཞུགས་
དང་ཕྱིར་འོང་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མི་བྱེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྲིང་གསུམ་དུ་སྟེལ་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ནི་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྟེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་
འབྲེལ་ལས། དང་པོར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྲིང་གསུམ་དག་ཏུ་སྟེལ་བར་བྱེད་
ལ། ཕྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྟེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འདུག་ལ་སྟེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་ཞིང་སྟེལ་
སྟོམ་འབྲུབ་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དང་པོ་བཞི་བ་སྟེལ་བར་
བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་པ་དབང་རྣམས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་ཕྱིར་དུ་བསམ་
གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོམ་བྱེད་ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དབང་རྣམས་ཉོན་
མོངས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལས་མི་ཉམས་པའི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་
སྟོམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། སྐྱེ་དང་གནས་པར་བྱ་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་
པས་ནི་འཛིགས་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་བ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོམ་ལ་ལྔར་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་གནས་
གཙང་གི་སྐྱེ་བ་ལ་ལྔར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་ཕྱིར། །
གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་ལྔ་ཁོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་
རྒྱ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོམ་ལ་ལྔར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཆུང་དུ་གསུམ་སྟེལ་
འབྲིང་དུ་གསུམ་སྟེལ་ ཆེན་པོ་དག་སྟེལ་ འཕྲིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྟེལ་ ཆེས་འཕྲིན་

དུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་ལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དང་པོ་
 ལ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་
 མེས་ས་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་དུག་གོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་
 དགུ་ལོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་བཅོ་ལྔ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འབྲིང་དུག་སྟེ་ལ་གྱི་དོན་ནི། འབྲེལ་བཤད་ལས། གཉིས་པ་ལ་ནི་
 དུག་གོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་
 མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
 དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་སྟེ་དུག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་
 དགུ་ལོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་བཅོ་ལྔ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟེ་ལ་ཚུ་ལ་
 རི། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་། ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་།
 ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ནི་རིང་སྦྱར་དང་། དེ་ཇེས་
 ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས། དེ་ཇེས་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས། དེ་ཇེས་
 ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ནི་ཉེ་སྦྱར་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་ལ། རྩེ་བྲག་སྐྱ་བ་ན་རེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་དང་
 ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྟེན་ནས་སྟོམས་པར་འདུག་རྒྱས་པ་བསམ་
 གཏན་གྱི་སྟེ་ལ་སྟོམ་འབྲུག་པའི་ཆོད་ཡིན་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། སྐད་
 ཅིག་མ་ནི་བསྟེན་པས་འབྲུག། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པའི་

ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ལྷན་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞིའི་སྒྲིམས་འབྲུག་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་དང་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་བསྐྱེབས་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་སྒྲིམས་པར་འབྲུག་པ་དེ་སྐྱེལ་སྒྲོམ་
འབྲུག་པའི་ཆད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པས་
སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེལ་བར་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་
པར་སྒྲིམས་པར་འབྲུག་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་གང་ཞིག་སྤྱིད་ཅེ་རྟེན་
ལ་མྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། སྤྱིད་ཅེ་མཐར་ཐུག་འགྲོ་བའི་
མཆན་ཉིད། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག་ལས་ཉོན་གྱིས་
གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་ཡོན་པར། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་བྱུངས་
ནས་རྟེན་དེ་ལ་མྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཟུགས་མེད་ཉར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེན། སྐྱེས་ཅོམ་ནས་འདའ་བ། མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ནས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ།
གོང་འཕོ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་ནམས་
བཞི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བར་འདའ་བ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་དུ་
སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་བརྒྱད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་མྱུང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་མཆན་ཉིད།
མཛོད་ལས། གཞན་ནི་འདི་ལ་མྱུང་ན་འདའ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
ཐར་བརྒྱད་ཐོབ་ལ་མ་རྣམས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན།
གང་སྟོབ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་
ལས། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། །ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྤྱང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་
སྤྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད།

ས་མཚམས་ནི། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདོད་ཅོན་
དགུ་བ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་ནས་སྤིང་ཅོན་དགུ་བའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་
མེད་ལས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལམ་རྩེས་
ཤེས་ནས་སྤིང་ཅོན་དགུ་བའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད།

སྒྲ་བཤད་པ་ནི། འདོད་པར་ལས་ཅོན་གྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ། སྒྲེ་བ་མི་
ལེན་པས་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྩེས་སུ་གཟུགས་
ཀྱི་སྒྲེ་སྤིང་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་འཕོ་བས་གོང་འཕོ། འོག་མིན་དང་སྤིང་
ཅེའི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བས་འོག་མིན་དང་སྤིང་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོ་འོ། དེའི་
རྩེས་སུ་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཕྱིན་ནས་སྤྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་གཟུགས་སུ་
ཉར་འགོ། །དེའི་རྩེས་སུ་གཟུགས་མེད་ཁོ་ནར་ཕྱིན་ནས་སྤྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
པས་གཟུགས་མེད་ཉར་འགོ་ཞེས་བྱའོ།

༥ ཁོན་པེ། ལམ་རྩེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། འདོད་
ཅོན་དགུ་བ་སྤངས་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས། རྟགས་

གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་དགུ་བའི་ས་བོན་སྤངས་པར་
 ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱུང་། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་དགུ་བའི་དངོས་གཉེན་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པས་བྱུང་ཟེར་ན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། འདོད་ཉོན་དགུ་བའི་ས་བོན་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་
 ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་
 ནས་འདོད་ཉོན་དགུ་བའི་ས་བོན་སྤངས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག་ །དེ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་དགུ་བའི་ས་བོན་སྤངས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཉམས་
 ཁས།

གཞན་ཡང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་
 ཉོན་དགུ་བའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་ནལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྒྲིན་དུ་སོང་བའི་
 ཉོན་ཐོས་དགུ་བཅོམ་པས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་ཉོན་དགུ་
 བའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག།

དེས་དེའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱེད་མཐོང་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེའི་ས་ཐོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས། དགྲ་བ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དགྲ་བ་སྤངས་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་སུ་ཐལ། དེ་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས། དགྲ་བ་མ་སྤངས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདོད་ཉོན་ལྔ་པ་སྤངས། དྲུག་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས། དགྲ་བ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདོད་ཉོན་ལྔ་པ་སྤངས། དྲུག་པ་མ་སྤངས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཐ་མའི་ཆ་དང་མ་སྦྱོར་བ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། ཐ་མའི་ཆ་མ་སྦྱོར་ལྔ་སྤངས་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། ལམ་རྒྱུ་ཤེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། ཐ་མའི་ཆ་མ་སྦྱོར་ལྔ་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། ཐ་མའི་ཆ་མ་སྦྱོར་ལྔ་བོ་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དགྲ་བ་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་
 པར་ཅན་དང་དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དང་
 ཤོའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉོན་
 ཐོས་དང་དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་དང་
 ཤོའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་དང་ཤོ་མ་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན།
 འདོད་ཉོན་དང་ཤོ་སྤངས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ལམ་རྒྱུ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་སོང་། དེའི་ས་བོན་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས།
 འདོད་ན། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ།

ཁོན་རེ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་འདོད་
 ཉོན་སྤངས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཉོན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་
 སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེའི་
 དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྤྱེ། འདོད་པའི་
 སས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་དེ་དེའི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེའི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་ས་བོན་དེའི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤྱོད་ལམ་སྟན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཉོན་སྤངས་པར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་སྤངས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་སྤངས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་ལེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡོད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་དེ་སྤངས་པའི་སྟོས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་

གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་སོ་སྤྱེ་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་གང་ཞིག་། དེ་ཡིན་ན་འདོད་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་གང་རུང་གི་
 སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་ཅེད་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བར་
 གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་སོ་སྤྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱུང་། འདོད་ན། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་སོ་སྤྱེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན།
 འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ།
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། དེར་ཐལ། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་
 སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་ཅེད་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྲིད་ཉོན་དགུ་བའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་
 གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག་། གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། གཞུགས་སུ་
 ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་
 ཞིག་། གཞུགས་སུ་ཉེར་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་སུ་སྤྱེ་བ་
 ལེན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྟེན་གས་པ་སྦྱོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་
 འཕགས་དེས་གཞུགས་སུ་སྤྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ༥ དེར་སྦྱོང་རྗེ་དང་སྦྱོན་ལམ་

༥ དེར་ཞེས་ལ་དོན་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། གང་དུ་སྤྱེ་བ་ལེན་སར་གོ་དགོས་ཀྱང་། རང་ལུགས་ཀྱིས་ཐལ་བ་
 འཕེན་ཚུལ་དང་། འོག་ཏུ་དངས་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་ལ་བལྟས་ན། དེ་སྦྱོང་རྗེ་དང་ཞེས་སོགས་སྦྱོན་སོང་
 གི་བྱང་འཕགས་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གོ་བ་མི་འདུ་བ་ལེན་དུ་ཡོད་པས་ན། དེ་ཞིག་མ་བཅོས་སོ།

གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་སྟིང་རྗེ་
དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ། དེའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་
སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ལ་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རྣམ་
ལག་ལས། སྟོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྟིང་
རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གྲང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ཞིང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདལ་བ་ཆོས་
ཅན། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྟོར་མ་སྦངས་པར་ཐལ། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་
པའི་ཕྱིར། དེའི་བར་སྟིང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་
བའི་ཀུན་སྟོར་ཡིན་ན། དེའི་སྐྱེ་སྟིང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྟོར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བར་འདལ་བའི་མཆོན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་བར་
སྟིང་གི་རྟོན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྟིང་
གི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁོ་
ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་རྒྱུད་
ལ་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྟིང་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་དེའི་རྟོན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟིང་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། སོ་སྐྱེའི་
རྟོན་ལ་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། སོ་སྐྱེའི་རྟོན་ཅན་
གྱི་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་
ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག །མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་ཐོབ་

པའི་ཆོ་དེ་ལ་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་
 ཞིའི་མཆན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀའ་ནས། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་
 མཐོང་ལམ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་།
 དེའི་མཆན་ཉིད། དེས་ན་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་སུ་མ་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་དབྱེ་བར་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་འདོད་པར་ཆོ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ༤ མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་
 འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་ལས་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སོ་སྤྱེའི་རྟེན་ལ་
 མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ།

༥ **བཞི་བ་དབྱེ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་པ་འདྲ་བལ།** ཁ་ཅིག་གི་ཁོང་མའི་ཆ་
 མཐུན་ལུ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་
 བཞིན་པའི་གང་ཐག་དབྱེ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་རིམ་
 གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་
 ཕྱིར།

༤ ཁོ་རང་གི་ལུགས། ཞེས་བཀའ་ནས། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཞེས་པའི་བར་ནི། འགོག་
 མཐན་གྱི་ཁ་ཅིག་དེའི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་གཏན་མིན་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི་འདོད་པར་ཆོ་
 ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་སྤྱོད་ན་གྱི་མཆན་ཉིད་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་འདིར། སོ་སྤྱེ་ལ་
 མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་པ་བཀའ་བ་ལས། ཕྱི་མ་ལ་གནད་བྱེད་
 བསྟན་མི་འདུག་པ་ཡི་གེ་ཆད་བཤམ། ཡང་ན་ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡིན་ན། གོ་མར་སྤྱེ་བ་མི་ལེན་པར་
 རྟེན་དེ་ལ་སྤྱོད་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། གཞན་ནི་འདི་ལ་སྤྱོད་འདས། ཞེས་
 གསུངས་པས། གོ་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་བཟོད་པ་གང་ཡིན་གཟུང་གནས་སྤོ་ལུན་གྱིས་བརྟག་པར་བྱའོ།

ཁ་ཅིག །དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་ལ་ཅིག་ཅར་བའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་
དང་། རིམ་གྱིས་པའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་ཟེར་ན། དེ་མ་
ངེས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་
དེ་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཅིག་ཅར་བའི་དེ་ཡང་མ་ཡིན། རིམ་གྱིས་
པའི་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཅིག་
ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག །སྲིད་ཉོན་དག་བསྐྱངས་པའི་ཐོག་དམན་གྱི་གང་ཟག །དག་
བཅོམ་འབྲས་གནས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན།
མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག །གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལུ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དག་སྤྱོད་
ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་གྱི་མཆོན་
ཉིད། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལུ་ནི། གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་འདོད་ཆགས། གོད་
པ། རང་རྒྱལ། མ་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་མ་རིག་
བསྐྱངས་པར་ཐལ། དེས་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལུ་སྤངས་པ་གང་ཞིག །གོང་མའི་
ཆ་མཐུན་ལུ་འོང་ཆོན་དུ་མ་རིག་པ་འདྲན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་ཤེས་
སྤྱི་བསྐྱངས་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་
བྱུང་ཟེར་ན། བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་
 ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༩ **རང་ལུགས་ལ།** དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་ལག་པ་དང་། དེ་འབྲས་གནས་
 ལག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞུགས་པ་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་སྒྲོང་བ་རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་
 པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་
 ཅར་བའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་
 པ་གཉིས། ས་མཚན་སྤྱོད་སྤང་ལྷག་མ་སྤོང་བ་ལ་བཙོན་པ་ནས་ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་བར་ན་ཡོད།

གཉིས་པ་ནི། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་དག་སྤོང་
 ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདོད་
 ཆགས། རྟོན་པ། ར་རྒྱལ། ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་དག་
 ལ་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་
 ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པའི་རྒྱ་བྱེད། ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་ཁམས་གོང་

མ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལ་མཛོད་ལས། གོང་མའི་ཆ་དང་
མཐུན་ལྟ་ཉིད། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྦྱེས་པའི། འདོད་ཆགས་
གཉིས་ཚོད་དང་རྒྱལ་མོངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དབྱེན། སྤང་བའི་སྒོ་ནས་སྤང་བའི་ཅེག་ཅར་བའི་དབྱ་བཅོམ་འབྲས་གནས་
དང་། སྤང་བའི་གྲིས་པའི་དབྱ་བཅོམ་འབྲས་གནས་གཉིས། དབྱ་བཅོམ་
འབྲས་གནས་ཀྱང་ཡིན། བསམས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤང་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་
དུ་དབྱ་གཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། དང་
པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཡིན། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་མོང་བ་ཡང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།

ཡང་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན། བདག་གསོད་པའི་འོས་སུ་
གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་སྤང་བའི་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་
ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་
དུག །དང་པོ་ལྟ་དབང་རྒྱལ་དད་མོས་པ་དང་། ཕྱི་མ་དབང་རྣམ་མཐོང་ཐོབ་པ་

ལ་སྒྲིལ་ནས་ ༥༥ གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས། གཉིད། ཚོད་པ་ཞེས་སོགས་དང་། མཛོད་
བྲངས་པར། འདོད་ཆགས་གཉིད་ཚོད་དང་རྒྱལ་མོངས། ཞེས་འདོད་ཆགས་གཉིས་གཅིག་དུ་བྱས་ཤིང་།
གཉིད་སོགས་སུ་བྲངས་འདུག་ཀྱང་། དེ་ཡིག་ནོར་ཡིན་པར་གསལ་ཏེ། མོ་རྩ་བ་བན་རྟེ་དཔལ་བཅུགས་ཀྱིས་
བསྐྱར་པའི་མཛོད་རྩ་བ་སྒྲོ་གྱིང་དཔར་མ་ ༥༥ ལས། གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་ལྟ་ཉིད། གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་ལས་སྦྱེས་པའི། འདོད་ཆགས་གཉིས་ཚོད་དང་རྒྱལ་མོངས། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
དག་ལ་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། དང་པོ་གཉིས་པོ་དཔེ་གོང་མའི་སྒྲོ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱ་
བྱེད། ཅེས་སྤྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལས་འབྱུང་བས། གཉིད་ནི་དེའི་རྒྱར་མི་རུང་སྟེ། བསམས་གཏན་དང་པོ་ཡན་
ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། དེ་ལས་འགྲོད་གཉིད་མི་དག་རྣམས། བསམས་
གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། དག་བཅོམ་དྲུག་འདོད་དེ་དག་ལས། །ལྷ་ནི་དང་པས་
 མོས་ལས་སྦྱེས། །དེ་དག་རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་སྦྱོར། །མི་གཡོའི་ཆོས་ཅན་མི་
 གཡོ་བ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དུས་མི་སྦྱོར་གྲོལ། །དེ་ནི་མཐོང་ཐོབ་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་གསུ་བ་རྣམས་ནི་དང་པོ་ལྷ་རང་གི་རྟོགས་པ་ལས་
 ཉམས་ནས་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཟེར། མདོ་སྡེ་བས་དང་
 པོ་ལྷ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 ཀྱི། །རང་གི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པར་མི་འདོད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱས་
 ཀྱང་ཆོ་དེ་ལ་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་
 དག་བཅོམ་དབང་རྒྱལ་ཅིག་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། དེ་མ་ཐག་སྦྱ་ཆོའི་འདུ་བྱེད་མ་
 བཏང་ན་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་པར་མཐོང་ནས། དེ་མ་ཐག་དུ་སྦྱ་
 ཆོའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བའི་དག་བཅོམ་དབང་རྒྱལ་ཅིག་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི།
 འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་མ་བསྐྱུངས་ན་དེ་ལས་ཉམས་པར་མཐོང་ནས། དེ་ལས་
 སེམས་སྤང་བའི་དག་བཅོམ་དབང་བརྒྱལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ལས་
 ལངས་ན་དེ་ལས་ཉམས་པར་མཐོང་ནས། མཉམ་གཞག་ལས་མི་ལྷང་བའི་དག་
 བཅོམ་དབང་རྒྱལ་ལོ། །ལྲ་པ་ནི། དེ་ལས་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་པའི་འཛིགས་པ་
 དང་བཅས་པའི་དག་བཅོམ་པ་དབང་རྒྱལ་ལོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་ལས་ཉམས་ཀྱིས་
 དོགས་པའི་འཛིགས་པ་མེད་པའི་དག་བཅོམ་དབང་རྣོན་གཅིག་ལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 ཟེར་རོ། །རང་ལུགས་སྤྱི་མ་ལྟར་བྱེད་དོ།

ཡང་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་རྒྱུད་བའི་ཆ་
 ལས་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་

བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། འགོག་སྒྲིམས་མ་ཐོབ་བའི་
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འགོག་སྒྲིམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་
 གྲོལ། ཤེས་རབ་གྱི་ནི་གཅིག་ཤོས་སོ། ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས།
 ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་པ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལས་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་བར་དུ་ཡོད།

༥ ཁོ་ན་རེ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 ཆོས་ཅན། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་
 འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་
 གོགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྤྱི་ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 མཐོང་སྤང་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་སྤངས་པའི་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
 བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

༥ གཉིས་ཀ་ མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་བཤད་པས། ཁ་ཅིག་ བྱི་མི་
 སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་ལེས་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མཚོན་བྱ་དོན་
 གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཟེར་ན། བྱི་མི་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་
 ལེས་སྤྱོད་ལས་པ་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་ཡིན་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་
མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་པ་དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག་ བྱང་སེམས་ལ་ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཅིང་། ཉན་
རང་ལ་དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་དོན་བྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱན་ལ་
ཞུགས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག་ བྱེད་དམན་ལ་བྱང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་
དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་
གནས་པའི་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་དེ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
གནས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། བྱོད་ཀྱིས་བསམ་གཏམ་གྱི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཕྲུག་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས། སྤྱིད་ཉོན་དུག་པ་མ་སྤངས་པའི་
བྱང་སེམས་དེ་ཕྱིར་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་
ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་།

གཞན་ཡང་། འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པའི་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་
བའི་བྱང་སེམས་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་སྤྱིད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་
གང་ཞིག་ བྱོད་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་

སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་།

གཞན་ཡང་། ཀུན་བདུས་ལས། ༤ ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་ནས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་མི་
འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱན་ལ་འབྲུག་པ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ལན་
ཅིག་ཕྱིར་འོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་པར་སྒྲེ་བ་ཆོད་མེད་པ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་འོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།
བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་གནས་ཤིང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འཐད་པར་ཐལ། ཉི་སྒྲུང་ལས། དེ་ལ་དག་འདུན་དགོན་
མཆོག་ནི་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དག་འདུན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དད་པའི་ཇེས་སུ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་
མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
ན། བྱང་སེམས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཉི་སྒྲུང་ལས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་གསུངས་པ་ནི།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་རྒྱལ་ཡིན་ན།
ཐེག་པ་འབྲིང་པོའི་གང་ཐག་ཡིན་དགོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་གང་ཐག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

༤ ལྷོ་དོན་ ༣༥ ལས་ལུང་འདི་བསྟན་པའི་ལུང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། གསེར་སྒྲུང་ ༣༧ ལས་ཀུན་བདུས་ཀྱི་
ལུང་དུ་གསུངས་པོ།

དེ་ཡང་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ལྟེ་གངས་འབྲེན་ཚུ་ལ་ལ། འཕགས་པའི་ལྷགས་
 ལ། རོང་ཁྱིམ་པ་ན་རེ། འཕགས་པ་ལྟར་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལས་རྒྱུན་
 ཞུགས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་།
 འབྲས་གནས་དབང་པོ་རྣེ་ལྟ་ལ་གཉིས་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཏེ་ལྷ།
 སྤྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས།
 དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་། བྱད་པར་ཅན་ཆོ་གཅིག་པར་ཆད་
 གཅིག་པ་དང་གསུམ། སྤྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་
 གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས། དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་། བྱད་
 པར་ཅན་ལ་བརྒྱད་དེ། འདའ་བ་བཞི་དང་གོང་འཕོ་སྟེ་ལྷ། འུག་པ་གཟུགས་ཀྱི་
 ཆགས་བཅོམ། བདུན་པ་མཐོང་ཆོས་ཞི། བརྒྱད་པ་ལུས་མངོན་བྱེད། སྐྱེས་བུ་
 བདུན་པ་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ། བརྒྱད་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཏེ་ཉི་ཤུ་
 ཡོད་ཅེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་རྣེ་ལྟ་དང་རྣེ་པོ་དག་ཁྱེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཉི་
 སྤྱིར་ལས། དེ་ལ་གང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། འོག་ནས་འཆད་པའི་མཐོང་བའི་
 ལམ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་
 རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྣེ་ལྟ་པོར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་དེ་ནི།
 དད་པས་ལམ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
 ཞེས་བཤད་དོ། །དབང་པོ་རྣེ་པོ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་
 སྤྱིར། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དབང་པོ་རྣེ་ལྟ་དང་རྣེ་པོ་དག་ཁྱེས་པས་འབྲས་གནས་དབང་པོ་རྣེ་ལྟ་གཉིས་
 བསྟན་པ་གང་ཞིག །འབྲས་གནས་ལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་

འབྲང་གི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ཆོ་དབང་པོ་རྣམ་
རྒྱལ་དག། །དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་
པ་དང་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་
པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
འདིས་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་
ཞུགས་པ་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ལྔ་དང་
ལས། འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དད་པས་མོས་པའི་
དབང་དུ་མཛོད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་
གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་མཐོང་བས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་གསུངས་པ་ནི།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། །འདིར་བསྟན་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། དེ་
ལ་གཞུང་གི་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཅུ་དགུ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཁ་བསྐྱེད་བས་
ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོག་མིན་འགོ་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་
གཞི་ཡིན་པས་དོར་ལ། གཞན་རྣམས་སྒྲིའི་བཞིན་པར་བབྱངས་པས་བཅུ་དགུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་
རྒྱལ་དང་རྣམ་པོ་དག། །ཅེས་པས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་གཉིས་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་

གཉིས་ལ་མིང་སྟུར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྫོན་པོ་
 དག། ཅེས་པས་ཆགས་བྲལ་སྟེན་སོང་གི་ཞུགས་པ་གཉིས་བསྟན། དང་དང་
 མཐོང་ཐོབ། ཅེས་པས་དེ་འདྲ་བའི་འབྲས་གནས་གཉིས་བསྟན་པས། ཆགས་
 བྲལ་སྟེན་སོང་གང་ལ་སྟུར་བའི་སྟུར་གཞི་ངོས་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །
 སྐབས་འདིར་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བས་ཁ་མི་འགོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་བསྟན་པས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་
 འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བས་ཁ་མི་འགོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བར་ཆད་
 གཅིག་པ་བསྟན་པས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་
 བས་ཁ་མི་འགོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདའ་བ་བཞི་བསྟན་པས་རྟོགས་རྒྱས་
 པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་ཞུགས་པས་ཁ་མི་འགོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་
 མངོན་བྱེད་བསྟན་པས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

འདི་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྫོན་པོ་དག། ཅེས་
 གཉིས་ཆོག་སྟོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་དགོ་འདུན་གསུམ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཆོད་དབང་པོ་རྫོན་བརྩལ་དག། ཅེས་གཉིས་ཆོག་སྟོས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། འབྲས་བྱ་ཐོད་ཀྱིས་
 བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས། ཆགས་བྲལ་སྟེན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་
 གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མཛོད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་སྟེན་སོགས་དང་། སྐབས་ལ་
 མཁས་པ་གང་ཡིན་པ། འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱ་དག་ཡིན། ཞེས་གཉིས་ཆོག་སྟོས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིས་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་སྟོམ་པའི་མཐུན་རྒྱུ་ཆོད་པའི་རྒྱ་

གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་སོང་།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ནི། ཉི་སྣང་ལས། འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་།
གསུམ་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་
པས་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉི་སྣང་ལས། བོད་དུ་འཕོ་བ་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་པས་ཆགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་
འབྲས་གནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ འདིར་བསྟན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་ལ་གཞུང་གིས་དངོས་
སུ་བསྟན་པ་བརྟུ་དགུ། དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པས་ཁ་བསྐྱང་བས་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ།
འོག་མིན་འགོ་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པས་དོར་ལ། གཞན་ནམས་སྒྲ་
ཇི་བཞིན་པར་བབྱངས་པས་བརྟུ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཉི་སྣང་
ལས། གང་འདི་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་བ་སྤངས་པ་ལས་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཞེས་
བཤད་དོ། དེ་ནི་ནམ་པ་ལྷར་ཤེས་པར་བྱའོ། འདི་ལྟ་སྟེ། བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་
སྤངས་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་པས་དང་པོ་དངོས་བཟུང་། སྤྱིས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ནི། ཞེས་པས་གཉིས་པ་དང་། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་
བཅས་པས་སྤངས་ལས་འདས་པ་ནི། ཞེས་པས་གསུམ་པ་དང་། མཛོན་པར་འདུ་
བྱེད་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་པས་བཞི་བ་དང་། གང་
དུ་འཕོ་བ་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས་ལྷ་བ་དང་། གང་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་
ཆགས་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དེ་ནི། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གཟུགས་
མེད་པར་སྤྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཞེས་པ་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དུག་པ་ཡིན་

ནོ། ཞེས་དྲུག་པ་དང་། བདུན་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལས་སྤྲོད་ལས་འདའ་བ་ནི།
 ཞེས་བདུན་པ་དང་། གང་ཡང་འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པ་དེ་ནི། སྤྲོད་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྒྱད་པ་ངོས་བརྒྱད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉི་ལྔ་དགེ་གི་
 ལུགས་ལ་འོག་མིན་འགྲོ་ནས་སྲིད་ཅེར་འགྲོའི་བར་ལྷ་པོ་དེ་ལ་གོང་འཕོ་ཞེས་
 གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་དགོ་འདུན་ཉི་ཤུའི་གྲངས་ལྷ་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་
 བཅོམ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་ལེམས་དགོ་འདུན་ཉི་ཤུའི་དྲུག་པར་འདྲན་མི་རིགས་
 པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་སྒྲུང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་འོག་མིན་འགྲོ་ནས་སྲིད་ཅེར་
 འགྲོའི་བར་ལྷ་པོ་དེ་གོང་འཕོ་གཅིག་ཏུ་འདྲན་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས།
 གོང་དུ་འཕོ་བ་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། ཉི་ལྔ་དང་
 ལས། འོག་མིན་འགྲོ་ནས་སྲིད་ཅེར་འགྲོ་བའི་བར་ལྷ་པོ་དེ་གོང་འཕོ་ཞེས་ལྷ་པ་
 དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གྱི་མིང་ཅན་དྲུག་པར་གསལ་བར་མཐད་ཅིང་།
 རྒྱན་སྒྲུང་ལས། དེ་ལྷ་པོ་དེ་ལ་གོང་འཕོའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་དེ་ལ་འོག་མིན་
 འགྲོའི་མིང་ཅན་དང་སྲིད་ཅེར་འགྲོའི་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་སྟེན་ནས། འོག་མིན་
 འགྲོའི་མིང་ཅན་དེ་ལ་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དང་། སྲིད་ཅེར་
 འགྲོའི་མིང་ཅན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་ཞེས་བཏགས་ནས། དེ་ལ་ལུས་
 མངོན་བྱེད་དང་མཐོང་ཆོས་ཞི་གཉིས་སུ་སྟེན་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཅ
 པའི་གཞུང་གི་སྒྲིཛ་བཞིན་པར་བགྲངས་པའི་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་

འཐད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱན་སྒྲུང་དང་ཉི་སྒྲུང་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་ལ་ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་
འདུན་དེ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་
པོ་བསྐྱེད་པ། མ་གོས་པའི་སྒྲོད་པ་ལ་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ། སྒྲོབ་གཅིག་
གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པས། དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་
བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ལས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད། མ་གོས་པའི་སྒྲོད་པ་ལ་ཞུགས་
པའི་བྱང་སེམས་དེ་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད། ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ས་བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་
སེམས་ལ་བྱེད། སྒྲོབ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ས་བརྒྱ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་
སེམས་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྫོང་ལ་
གཉིས། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ། རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེག་ཉིས་ཏེ་
ལྷའི་མིང་ཅན་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ།
ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ། དེ་བྱུང་བར་ཅན་གཉིས་དང་། ས་བརྒྱད་པ་
ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་། དགུ་བ་དང་བརྒྱ་བ་ལ་དགུ་བ་ཙམ་
ཞུགས་པ། སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བྱང་སེམས་ཀྱི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གི་
མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད་མི་རིགས་
པར་ཐལ། མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་མཛོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ས་
དུག་པ་ནས་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའགྱུར་ལས། སྲིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་
དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དུག་པ་དེ་ལ་དགོ་འདུན་ཉི་ཤུའི་གངས་

འཛིན་བརྒྱད་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ་ལས་ཉོན་
གྱིད་བང་གིས་ཉིང་མཆོམས་སྒྲོར་བའི་སྒྲེབ་ཟད་པ་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་
ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ། དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་
མིང་ཅན་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་བའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་རིགས་ནས་
རིགས་སྒྲེག་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་དང་། ས་བྱུག་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། ས་བདུན་
པ་བ་ལ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་དེ་བྱེད་པར་ཅན་དང་། ས་བརྒྱད་པ་
དང་དགུ་བ་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། ས་བརྒྱབ་པ་པ་ལ་བར་འདའ་བ་ནས་
ལུས་མངོན་བྱེད་གྱི་བར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་སུ་
འཛིག་ཅེས་ཟེར་ན། མཐོང་ལམ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཅོ་
ལྔ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་རྒྱན་ཞུགས་
འབྲས་གནས་ཀྱི་མིང་ཅན་གང་ཞིག ཁྲིག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་
ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲེབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། འདི་དག་རིམ་པ་ལྟར་ས་རིམ་
ཅན་ལ་སྒྱུར་བ་མི་འཐད་པར་གོ་སྟེ། ཆོས་འབྲང་དང་བར་ཆད་གཅིག་པའི་སྐབས་
སུ་ཡང་མདོ་ལས་དེ་དག་སྒྲེབ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་སེམས་དཔར་བཤད་པས་

སོ། །

༥ རང་ལུགས་ལ། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་བའི་
 བྱངས། དངོས་བཅུགས་ཀྱི་བྱུང་བར་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པ་དེ་འདིར་བསྟན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལ་འཕགས་པའི་ལུགས་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་
 བསྟན་པ་བཅུ་དྲུག་ ལུགས་ལ་བསྟན་པ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 བྱུང་སྟེ། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྣམ་པོ་དག། ཅེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དབང་
 རྩལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་དབང་རྣམ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་གཉིས།
 དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་པས་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་
 གཉིས་གཅིག་རྟུ་བྱས་པ་དང་། དེ་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་རྟུ་བྱས་པའི་མིང་
 ཅན་གཉིས་དང་། རིགས་ནས་རིགས། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་རྒྱུན་
 ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་མིང་ཅན་གཉིས་དང་། བར་ཆད་གཅིག་ ཅེས་
 པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་
 མིང་ཅན་དང་། བར་སྐྱེས་གནས་དང་། བྱེད་དང་བྱེད་མིན། ཞེས་པས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པ་འདམ་བ་བཞིའི་མིང་ཅན་དང་། འོག་མིན་འགོ། འཕར་གསུམ་སྤྱི་ཅེ་
 མཐར་ཐུག་འགོ། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་འཕར་བ་གསུམ་དང་གོང་འཕོ་
 གཅིག་རྟུ་བྱས་པའི་གོང་འཕོའི་མིང་ཅན་གཅིག་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་
 བཅོམ། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གཟུགས་མེད་ཉར་འགོའི་མིང་ཅན་དང་།

ཆོས་ལ་ཞི། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་མིང་ཅན་དང་། ལུས་
མངོན་སུམ་གྱི་དང་། ཁྱེད་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལུས་མངོན་གྱི་མིང་ཅན་
དང་། བསེ་རུ། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མིང་
ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་
པོ་བ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ།
དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་དགོ་འདུན་དེ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ།
རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ལྷ། ཕྱིར་འོང་གི་སྐོར་ལ་གསུམ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐོར་ལ་
བརྒྱ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན། བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མིང་ཅན་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྷ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྟུལ་
དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྗེས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་གཉིས།
རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་མིང་ཅན། རིགས་ནས་རིགས་སྒྲིའི་མིང་
ཅན་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་འོང་
ཞུགས་པའི་མིང་ཅན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་མིང་ཅན། ཕྱིར་འོང་
ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་
བརྒྱ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན། འདའ་བ་བཞིའི་མིང་ཅན་བཞི།
འོག་མིན་འགོ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པའི་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་མིང་ཅན་གསུམ། སྤྱིད་
རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགོར་བཏགས་པའི་གཟུག་གྱི་ཆགས་བཅོས་དབྱེ་གཞིར་བྱས་
ནས། དེ་ལས་ཕྱི་བའི་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་མངོན་གྱི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བརྒྱ་བདུན་དང་འཁྲུགས་ལ་

བསྟན་པ་གསུམ་ཡོད།

གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ནི། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྫོན་པོ་དག་ ཅེས་པས་
རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྩལ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྫོན་ཆོས་ཀྱི་
རྗེས་འབྲང་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། བྱགས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་
ཙམ་པོ་བའི་མིང་ཅན་དེ་བསྟན། རིགས་ནས་རིགས། ཞེས་པས་རྒྱན་ཞུགས་
རིགས་སྒྲིའི་མིང་ཅན་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན། དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་པས་
ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་།
ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་
འབྲས་བྱ་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན། བར་
ཆད་གཅིག་ ཅེས་པས་ཕྱིར་འོང་ཆོག་ཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མིང་ཅན་དངོས་
སུ་བསྟན་པའི་བྱགས་ལ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བའི་མིང་ཅན་དེ་བསྟན།
བར་སྐྱེས་གནས་དང་། བྱེད་དང་བྱེད་མིན། ཞེས་པས་འདའ་བ་བཞི་དངོས་སུ་
བསྟན། འོག་མིན་འགྲོ་ འཕར་གསུམ། ཞེས་པས་འོག་མིན་འགྲོ་དབྱེ་གཞིར་
བྱས་པའི་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་མིང་ཅན་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན། སྤྱད་ཅིའི་མཐར་
ཐུག་འགྲོ་ གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི། ཆོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་
སུམ་བྱེད། ཅེས་པས་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས་བྱགས་ལ་དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་དེ་བསྟན། བསེ་
རུ། ཞེས་པས་བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ལ་
རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་

ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལེའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་
དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དེ་ཡང་
མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་དགོས་པས། ཐེག་ཆེན་པ་དང་ཐེག་པ་འབྲིང་གི་གང་ཐག་གི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་
གྱུར་བའི་སེམས་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་
བྱང་འཕགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་
འཕགས་ཀྱང་མེད། དེར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱང་མེད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྙུང་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་
ཉམས་འགྱུར་འོང་ཞེས། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་མི་བྱེད། །
ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྲུལ་ལས། འཕགས་པས་
འཆི་དང་ན་བ་དང་། །ཆ་བའི་སྦྱག་བསྐྱེད་ཅད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་
མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱད་ཇི་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་
གསུང་རྩོམ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའོ། ॥

ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་སྤྱིང་པོའི་དཀའ་བའི་གནད། །

ལུང་རིགས་ལམ་ནས་བྱངས་ཏེ་མ་ནོར་བར། །

གསལ་མཛད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དེའི་བཞེད་སྟོལ། །

བརྒྱུད་འཛིན་དང་བཅས་བསྐྱེད་བརྒྱུད་དར་རྒྱས་ཤོག། །

དགེ་ལེགས་འཕེལ། ॥

༡༡། ༄ེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་
ཟིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལས་བསམ་གཞུགས་ཀྱི་
མཐའ་དབྱེད་བཞུགས་སོ།

༩། བསམ་གཞུགས་གཞུགས་མེད་ལ། འཕྲུག་པའི་སྤྱོད་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། འཛེག་
པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བསམ་གཞུགས་གཞུགས་
མེད་ལོད་པ་ལ། རྒྱ། རོ་བོ། འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གང་ལ་སྤྱོད་
བ་ལུས་རྟེན་དང་། གང་ལས་སྤྱོད་པ་སེམས་རྟེན་ལོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
ཁ་ཅིག། ཁར་སོང་གསུམ་དང་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཞུགས་དང་།
གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་གསུང་དུ་སྤྱོད་པ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་
རྣམ་སྟོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མོན་གྱི་རྟེན་ལ། དེ་
གསུང་དུ་སྤྱོད་པ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་
ཕྱིར། མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་དེ་གསུང་དུ་སྤྱོད་པ་མེད་དེ། དེ་
ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།

སྤྱོད་པ་ཤེན་པ་ཁ་ཅིག། ཁར་སོང་གི་རྟེན་ལ་བསམ་གཞུགས་ཀྱི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་གསུང་དུ་སྤྱོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་པ་རྟེན་ཆེན་མེད་
གསུང་དུ་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། སྤྱོད་པ་རྟེན་ཆེན་མེད་ཡིན་ན་རང་གི་བདག་རྒྱུ་དུ་
བྱུང་པའི་བསམ་གཞུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་པ་རྟེན་ཆེན་པོ་གསུང་དུ་སྤྱོད་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་ན། ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་གསུང་དུ་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་
གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་ན།
རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །
འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། རན་སོང་གསུམ་དང་སྐྱ་མི་སྟན་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་
གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་སྲར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་།
སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་རྣམས་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཤས་ཆེན་
པོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་སྤྱིད་ཅིའི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་
མེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རན་སོང་
པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པར་
ཐལ། ཏུད་འགྲོའི་རྟེན་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏུད་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་
འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏུད་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་བཞིན་དུ་ཏུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་སྦྱངས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྦྱངས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་ནི། ཏུད་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་དེ་ཏུད་འགྲོ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁ་ཅིག ། དེ་ཏུད་འགྲོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེའི་ལུས་དེ་ཏུད་

འགྲོའི་ལུས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དུང་འགྲོའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ དེའི་ལུས་དེ་དུང་འགྲོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། དེའི་བྱང་བཞིན་དེ་དུང་འགྲོའི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པར་
ཐལ། དེའི་ལུས་དེ་དུང་འགྲོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་
ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དུ་ཐལ་ལོ། །
འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། དེ་དུང་འགྲོའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་ཐལ། རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་འགྲོལ་བ་
ལས། འཁོར་བ་ནི་ཟག་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
གྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱུག་

གཞན་ཡང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ།
དེ་ལས་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་སེམས་དང་འཆི་སེམས་གང་རུང་མེད་པར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུག་སྤྱི་སྤྱི་སེམས་དང་འཆི་
སེམས་གང་རུང་ཡིན་ན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

མཛོད་ལས། ཆད་དང་མཆོམས་སྒྲིབ་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་
སྒྲིབ་ནམས། །ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་
ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་ཡོད་པར་
ཐལ། བྱོད་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་འོག་མའི་རྟེན་ལ་གོང་མ་གོང་
པའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྒྲིབ་ཡོད་ཅིང་། རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་སྟོམས་
འཇུག་གསར་དུ་སྒྲིབ་མེད་དེ། རང་ས་ན་རང་སའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཉམས་པར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྒྲིབ་མེད་དེ།
གོང་ས་ན་རང་སས་བསྐྱུས་པའི་རང་གི་འོག་ས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོམས་
འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་སྒྱིར་བཏང་ལ་
མཛོད་དུ་བྱེད་པ་མེད་དེ། དེ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་
ལ་ཡོད་དེ། སྤིང་ཅེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་མཛོད་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། སྤིང་ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་
ནས་སྤིང་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་
གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། །སྤིང་ཅེར་
འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མཛོད་སུམ་བུས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་སྟོམས་འཇུག་མཛོད་དུ་བྱེད་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་མཛོད་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་གང་
ཞིག །གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་གང་རུང་ཡིན་ན། གོང་ས་

ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བོང་མའི་རྟོན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟོན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག་།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟོན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་
 དོན་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
 བའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ས་དུག་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། རྣ་
 བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྟོང་། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་
 འཆི་འཕོ་ཀ་མའི་གང་ཟེག་དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་

པོའི་རྣམ་སྤྱོད་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། ཁྱོད་ལས་ཉོན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་གང་ཐག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཀྱང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་སྟོམས་འཕུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཕུག་
གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕུག་དེ་དེའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྲུབ། དེར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་གསར་
དུ་སྐྱེས། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
དེ་འདྲོད་པའི་རྟེན་ལ་སྐྱེས་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། དེ་འདྲོད་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། འགོག་བ་དང་པོར་མའི་ནང་དུ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཐག་གི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་
སྟོམས་དེ་དེའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་
གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་
རྟེན་ལ་ལམ་ཤེས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་
གྱི་རྒྱུད་གྱི་ལམ་ཤེས་དེའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། དེར་

ཐལ། དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟེན་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྲིད་ཅེད་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་གསར་དུ་སྟོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ཅེད་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྟེན་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྲིད་ཅེད་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་

ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྲིད་ཅིའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་གི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཅི་ཡང་མེད་གི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་ཟེར་སྒྲུང་ཡང་། སྲིད་ཅིའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཅི་ཡང་མེད་གི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སམ་སྟུམ་མོ། སྐྱིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཅི་ཡང་མེད་གི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཅན་གི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཅི་ཡང་མེད་གི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཅན་གི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་གི་སྐབ་བྱེད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྐྱེར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཅན་གི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཅན་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གི་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཅན་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་གི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྐྱེ་འཕགས་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལམ་མ་ཞུགས་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ལམ་ཞུགས་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་

གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་ཐོབ་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱི་
 རོལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ཐེག་
 དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 ལྷོམས་འཕྲུག་མ་ཐོབ་པའི་སྒྲོར་ལམ་ཅེ་མོ་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་
 ཡོད་དེ། རན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་
 བཟོད་པ་ནས་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ལྷོམས་འཕྲུག་ཐོབ་པས་བྱུང་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་དེ་ཐོབ་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའ་གཟུགས་ཁམས་སུ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
 མཆོག་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་
 ཐོབ་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
 མི་ལེན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གང་རུང་
 ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན།
 འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་
 བཅོམ་གང་རུང་ཡིན་ན། དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ལྷོམས་འཕྲུག་ཐོབ་པས་བྱུང་སྟེ།
 དེ་གང་རུང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འདོད་
 པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱུང་བྱུང་། གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་
 ལྷོམས་འཕྲུག་ཐོབ་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་མ་ཐོབ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།
 འོན་ཀྱང་། བསྟུགས་འོས་བསྟུགས་བསྟོད་ལས། བྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་འགོ་བ། །

བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་གྱི་མིག་རས་བཅའ་བཞིན་དུ། །
 སྲིད་བ་དག་ནི་ལྷོག་པར་བགྱིད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན་མོང་། དག་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉོན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་པ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཐོབ་པར་ཐལ། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་དག་བཅོམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེ་ཐོབ་པ་གང་
 ཞིག་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཡིན་ན། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཐོབ་ཇེས་སུ་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཐོབ་ཕྱིར་དུ། བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོམ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེའི་
 ཕྱིར་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་གང་རུང་གཅིག་སྟོམ་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་དུག་པོ་གང་རུང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ།

ལོ། འདྲེན་ན། འདྲེན་གྱི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤྱང་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉམ་མེད་སྤྱང་དུ་འདྲེན་གྱི་དངོས་གཞི་བྱེད་པའི་བསམ་གཟུགས་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྐྱབས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཟུགས་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་སྤྱང་འཇུག་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་བས་བྱུང་བར་ཐལ། སྤྱང་བྱུང་བ་ཅན་པའི་ཉམ་མེད་དབང་བཅོམ་པས་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཆེ་བསམ་གཟུགས་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་སྤྱང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདྲེན་ན། བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་སྤྱང་འཇུག་ཡིན་ན་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་བས་བྱུང་བར་ཐལ། འདྲེན་པའི་ཕྱིར། འདྲེན་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་སྤྱང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲེན་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདྲེན་ཉམ་དབང་པའི་དངོས་གཞི་བར་ཆད་མེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་སྤྱང་འཇུག་ཐོབ་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདྲེན་ན། དེས་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱབས་སྒྲིམ་སྤྱང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་སྤྱང་ཐོབ་པར་ཐལ། འདྲེན་པ་གང་ཞིག་ འདྲེན་དེའི་ཉེར་བསྐྱབས་མི་སྐྱབས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདྲེན་ཉམ་དབང་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྤྱང་བྱུང་བ་

ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེས་འདོད་ཅོན་དགྲ་བའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དེ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེས་སྲིད་ཅོན་དགྲ་བའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འཕྲུག་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །
 ཅུ་བར་འདོད་ན། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་
 བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
 དེས་འདོད་ཅོན་དགྲ་བའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་བཟུང་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞིའི་སྣོམས་འཕྲུག་ཐོབ་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
 པའི་སེམས་དབང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འཕྲུག་ཐོབ་
 པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པས་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ནི། ལངས་རྒྱས་རྣམས་
 ལས་ཞི་གནས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། ལག་མཐུང་གི་རྒྱ་ཆེན་
 རོད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལས་ཅོན་གྱི་དབང་གིས་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་
 སེམས་སྦྱར་ལམ་བཟུང་བར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་འཁོངས་པའི་
 བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་བཟུང་བར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱང་སེམས་སྦྱར་
 ལམ་བཟུང་ན། རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཞི་དང་བྲལ་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིའི་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་གཞིན་གནས་རིགས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྒྲོང་ལམ་དྲོད་ནས་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༥ པཱཉིས་པལ། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཕྲུག་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགོ་བའི་
རིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་
པཱཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་མ་
ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཕྲུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་འཐོབ་
བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགོ་བའི་རིག་པ་དེ།
དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེའི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རྣམས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཕྲུག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་
ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་

ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྒྲུགས་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་སྤྱུ་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སྤྱུར་པའི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དག་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། དག་
བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་དོན་དུ་
དམིགས་རྣམ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་གྱི་དག་བས་བསྐྱུས་པའི་རིག་པ་དེ།
བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྒྲུགས་གྱི་མཆོན་ཉིད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
ཐོབ་དོན་དུ་དེའི་དམིགས་རྣམ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རིག་པ་
དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་
ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་
པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་ཐག་མེད་མེད་པར་

ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་ཡན་ལག་གིས་མ་ཟིན་ཅིང་། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་
པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་
པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དགོ་བའི་རིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉར་
བསྟོགས་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྟོགས་ལའང་རིགས་འགྲོ།
ཟེར་ན། ཉར་དེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉར་བསྟོགས་མེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་
འགྲངས་སྒྲིང་པོའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་
དེ་ནི། འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉར་བསྟོགས་མེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་
པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ནས་
གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འཛིག་ཉར་པའི་སྟོམས་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་
ནུས་པ་ཐོབ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་སའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་འཐོབ་
བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོར་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དགོ་བའི་
རིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉར་བསྟོགས་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་བསམ་གཏན་

དང་པོ་སོགས་ལའང་རིགས་འགྲོ། །ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྐྱེགས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱེས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཕྲུག་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེས་མ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེགས་ཆོས་ཅན།
མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེས་གང་ཞིག་ཁྱོད་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་འཕྲོལ་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་
སྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་
བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྲིད་པ་ཐ་
མའི་ཆོ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་
གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་དམན་གྱི་
གང་ཟག་གང་ཞིག་ཁྱོད་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་
ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ལས། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་
དེའི་ཆོ་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་
པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེགས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་

པའི་ཡིད་བྱེད་དེ། ༤ བསམ་གཞན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ཟེར་
ན། དེ་ལ་སྟོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ །དེ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཞན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་སྟོན་དུ་བསམ་གཞན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་ཀྱི་སེམས་བསྟུས་པའི་ཞི་གནས་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་དེའི་སེམས་
བསྟུས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་གནས་སྐབས་
སུ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ལག་པ་ལས། ལྷག་མཐོང་ཐོག་
མར་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་དེ་སྟོན་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་མཐོང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེར་
གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན།
སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་འགོ་ལྷ་བོག་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟེས་བུ་ཆད་མ་ཡིན་ན། ཆད་མ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

རང་ལན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བསམ་གཞན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་
ཐོག་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་བསམ་
གཞན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱོད་ལྷག་མཐོང་གིས་
བསྟུས་པའི་བསམ་གཞན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ །བསམ་གཞན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་

༤ ལྷོ་དོན་ ༤༥ ལས། སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅེས་འབྲེལ་སྒྲིག་བྱུང་འདུག་པ་ལྟར་བཅོས་སོ།

སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་
བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྐྱོགས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྐྱོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་
བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།
ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་སུ་ཐལ། དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་
པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་
པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་།
བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སོ་སོར་
རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་
དོན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེས་
མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་
ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་
དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་

དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་མཉམ་གཞག་གི་
 སས་བསྐྱུས་སུ་ཐལ། འབྲེལ་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་མ་ལས། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་
 པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་ལ་རགས་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བུའི་བྱིར་
 རགས་པ་དང་། དེ་མེད་པའི་བྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་པའི་
 མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་དབྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་འདྲེས་མར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོན་བྱུང་གི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉམ་གཞག་
 གི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་བྱིར་། བྱལ་སྟེ། མཛོད་ལས། མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 དགོ་བ་ནི། སྟོན་པ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་སྟོ་ཡིན་པའི་བྱིར་། དེ་ནི་ཐོས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་།

ཁ་ཅིག་ དེ་ཆོས་ཅན། ཐོས་བྱུང་གི་སྟོ་དང་བསམ་བྱུང་གི་སྟོའི་གཞི་
 མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲེས་མའི་སྟོ་ཡིན་པའི་བྱིར་། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཞི་གནས་དང་
 ལྷག་མཐོང་གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྟོ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་། བྱལ་པ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡིན་ན་མཉམ་གཞག་གི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་། འདོད་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་སྟོ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་བྱིར་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཐོས་བྱུང་གི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

ཁ་ཅིག། ཉེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཞི་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

ཁ་ཅིག། ཉེ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སས་
བསྐྱུས་ཀྱི་ཞི་ལྷག་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སེམས་སུ་
གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་
འབྲེལ་ཆེན་ལས་བཀའ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་ཡིན་ན།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་གིས་
བསྐྱུས་པས་བྱུང་བར་ན། དེ་མ་བྱུང་བར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་
དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་
གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་བ་གང་ཞིག། ཞི་ལྷག་རྒྱུང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་
པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་མི་ལྷོགས་པ་
མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་དག་པ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་
བཀའ་བམི་འཐད་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉེར་བསྟོགས་མི་
ལྷོགས་མེད་པ་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱུད་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་ཞིང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྟོགས་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ཡིན་ན།
བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཞི་གནས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག།

ཁ་ཅིག། བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་དེ་བསམ་
གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཞི་གནས་དང་། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་
མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་ནས་མི་འཛོག་སྟེ། དེའི་གནས་
སྐབས་སུ་ཞི་ལྟག་རྒྱང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་
ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ནས་སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བར་ལ་འཛོག་པ་
ཡིན་ནོ། ཟེར་ན། བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་དུ་གྱུར་
པའི་ཉེར་བསྟོགས་རབ་རྟུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲིང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རབ་རྟུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན།
དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་དོ་སྐལ་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྒྲུང་དུ་གྱུར་
པའི་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་
གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རབ་རྟུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉུགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དོ་སྐལ་གྱི་སྒྲིང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་སྒྲུང་

ཉེན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་ཡིན་ན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཞི་རགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྱུང་དོ།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡིན་ན་ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་
ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་སྦྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་
བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་
ལྷོགས་མེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འབྱུག་ཟག་མེད་ཡིན་ན་
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འབྱུག་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཟག་མེད་འཛིག་རྟེན་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྦྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟུག་
ཀུན་གཉིས་ལ་རགས་པ་དང་། འགོག་ལམ་གཉིས་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་བལྟས་
ནས་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་

བསྒྲགས་མི་ལྷོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚེས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་
པར་ཐལ། བདེན་བཞི་ལ་ཞི་རགས་སུ་བལྟས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།

རེ་ཞིག་དོགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཐོབ། ཉན་མོངས་རྣམ་སྤྱོད་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྒྲགས་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་
ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་
པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་སྤྱོད་པ་མཐའི་ཡིད་
བྱེད་ཐོབ། དེའི་སྤྱོད་པ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཡིན་ན། དེའི་ཉེར་བསྒྲགས་སྤྱོད་པ་མཐའི་
ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། མ་གྲུབ་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་
རོལ་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤྱང་ཏུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་
འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་ལོང་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཞུགས་
པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྤྱོད་པ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ། དེའི་སྤྱོད་པ་མཐའི་
འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤྱང་ཏུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་
པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་ཏུ་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེའི་སྒྲ་རོལ་ཏུ་དེ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་ལོང་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། མཛོད་འབྲེལ་ལས། སྟོན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་བཞི་བ་སྦྲངས་པའམ།
 བདུན་དང་བརྒྱད་སྦྲངས་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི། ཇི་སྟེན་དུ་འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་
 གྱི་ལས་མཛོད་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྟེན་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྦྱེ་བ་འམ་བར་ཆད་
 གཅིག་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུང་གས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བར་ཆད་མེད་ལས་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་
 དང་། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ། སྟོན་བྱུང་གི་སྟོ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཟེར་ན།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པར། ལྷག་མཐོང་
 ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེ་མ་ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ཐོབ་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཞི་གནས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་སྟོན་བྱུང་གི་སྟོ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་མཉམ་གཞག་གི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགོ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དགོ་བ་ནི། སྟོན་པའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མཉམ་གཞག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོ་བ་ཡིན་ན། སྒྲོམ་བྱུང་གི་
སྒྲོམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དགོ་བ་ནི། སྒྲོམ་པའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ།

ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་པཐད་ལས། ལྷག་མཐོང་
ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་དེ་སྒྲོམ་བྱུང་ངོ་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དེའི་དོན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་
མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ། འདོད་པ་
ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་ལྟ་སོ་སོར་དབྱེད་
པར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྤྱིང་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་དམིགས་པ་ལ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་ནུས་པའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འདོད་སེམས་ཚུ་གཅིག་པའི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བྱིན་སྐྱེད་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་བྱིན་སྐྱེད་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པར་ཐལ། དེ་དང་མཚུངས་
ལྷན་གྱི་བྱིན་སྐྱེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་སེམས་ཡིན་ན་རང་གི་
འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་བྱིན་སྐྱེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས།

དང་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྤངས། བཏང་སྟོམས་རོ་ཆ་ཤེས་བྲིལ་ཡོད། རྩ་བ་
རྣམ་གཉིས་མི་འཆོ་དང་། བཙུན་འབྲུས་རྟག་ཏུ་དགོ་ལ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དབང་ཤེས་ཡིན་ན་རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་ལྟ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ལུས་སེམས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་སྟོན་ནས། རང་
གི་དམིགས་པ་ལ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། གནས་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་
ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་ལུས་
སེམས་ཤིན་སྤངས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་ན་རེག་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།
བྱུང་སྟེ། ལུས་ཤིན་སྤངས་ཡིན་ན་རེག་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབྲུས་མཐའ་
འགྲེལ་བ་ལས། ལུས་ཀྱི་རེག་བྱའི་བྱུང་བར་དགའ་བས་ཟིན་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་
སྤངས་པར་རེག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ན་
གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག ཤིན་སྤངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་འབད་
མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་སྟོན་ཞི་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། ཞི་གནས་
དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་གཙོ་བོའི་སེམས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཐལ། བྱུང་སྟེ། མདོ་སྡེ་དགོན་མཆོག་
སྤྱིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་
སོ་སོར་རྟོག་པའོ། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་

བརྟེན་ནས་སེམས་འཛིན་པ་ཞི་གནས་དང་། ཆོས་རབ་རྟུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
ཤེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཞི་གནས་ཀྱི་ངང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་
པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ། ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་
ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། འདོད་
ན། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་སྤངས་ཀྱིས་ཟིན་
པའི་སྒྲོ་ནས་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་རྟུ་ཐལ་ལོ། །
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ །དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་
བས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་
དེ། ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་
ན། སྤར་བཞིན་འགོག།

ཁ་ཅིག་ །དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་སྤངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་
ནས་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ། ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
ན། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་སེམས་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ཤེས་རབ་རྟུ་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག་ །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་དེ་ལས་
བཞིར་འདུ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་

ཡིད་བྱེད་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་སྦྱར་ལམ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ལམ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཕྱི་རོལ་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་དང་ཆོར་བ་བདེ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཡིན་ན། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དག་པ་བདེ་མིན་སྟབས་བསྟུན་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གསེར་འབྲེང་ལས། ལུང་དེ་བྲངས་ནས་འདི་ལ་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཤད་པ་ནི། འདིར་མི་གཟུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཡིན་ན། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་དང་ཆོར་བ་བདེ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་ཉེར་བསྡོགས་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྲལ་པ་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་

སོ། །

གཞན་ཡང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཚོར་བ་སེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
དགའ་བ་དེན་སྒྲུབས་འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འབྱུང་
ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
མཚུངས་ལྡན་དང་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན་དེའི་སྟོམས་འཕྲུག་
མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྣམ་མཐད་སྟིང་པོའི་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་
མེད་མཐད་པ་ལ། རྒྱུ་རྩུ་འབྲས་བུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་
ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཕྲུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དེ་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱོད་སྟོམས་འཕྲུག་གང་ཞིག །བྱོད་སྟོམས་འཕྲུག་ཡིན་ན། བྱོད་དེའི་
དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱོད་སྟོམས་འཕྲུག་ཐག་མེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ རང་ལྷགས་བཞག་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཕྲུག་མཐད་པ་ལ། རྒྱུ། རྩུ། འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།
གང་ལ་སྟེ་བ་ལུས་ཏེན་མཐད་པ་དང་། གང་ལ་བཏེན་ནས་སྟེས་པའི་སེམས་ཏེན་
མཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འགོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ས་གོང་།

འོག་གི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
གསུམ། དང་པོ་ནི། རན་སོང་གསུམ་དང་། སྐྱ་མི་སྐྱ་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་
གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་
རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གསལ་དུ་སྐྱེ་
བའི་བོགས་སུ་གྱུར་པའི་རྟེན་སྟོན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ལས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
མ་ཡིན་དང་ཟ་མ་མ་ནིང་གི་རྟེན་ལ་དེ་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྟེན་ལ་དེར་གྱུར་
པའི་སྐབས་དོག་གི་སྐྱིབ་པ་ལས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་
སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་དང་བཅས་པའི་རྟེན་ལ་དེ་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་
ཡོད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་དེ་གསལ་དུ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་ཆུན་ཆོང་ཞིང་འགལ་ཆུན་དང་
བུལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ས་འོག་མ་འོག་མའི་རྟེན་ལ་གོང་མ་
གོང་མའི་སྟོམས་འཇུག་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་
རྟེན་ལ་སྤྱིང་ཅེའི་དེ་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་
སྟོམས་འཇུག་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནས་སྤྱིང་ཅེའི་རྟེན་ལ་དེའི་
སྟོམས་འཇུག་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟེན་ལ་དེའི་རྟེན་བསྟོགས་སྟོམས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་
འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་སྒྲིལ་ཡོད་
 དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའི་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། ༡༠ སྲོད་ཅེར་
 སྒྲིལ་ལེན་མ་སྟོང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞི་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས། ཕྱིར་འོང་
 ཞུགས་འབྲས། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས། དག་
 བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་གང་རུང་
 ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་མ་ཐོབ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཀྱང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་
 མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་དེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དེས་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དེ་ཐོབ་ཀྱང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་
 སེམས་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཞི་
 ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ལ་
 གནས་པའི་སེམས་དབང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་
 ཐོབ་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་ལ། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྱིར་བསྟན་པ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་བྱེད་པ་ཏུ་བཤད་པ། ཉེར་བསྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་
 ༡༠ མ་དཔེར། སྒྲིལ་ལེན་མ་སྟོང་། ཞེས་གསལ་ཡང་། འདས་པ་ལ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བླངས་མ་སྟོང་
 ཞེས་པ་དག་གསལ་སྟེ།

ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཉེར་བསྟོན་གསལ་
བརྒྱད་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསལ་ནས། སྤྱིང་ཅེའི་ཉེར་
བསྟོན་གསལ་གྱི་རར་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོན་གསལ་གྱི་ཚར་བ་ཡིན་ན་ཚར་བ་
བཏང་སྟོམས་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། ཉེར་བསྟོན་གསལ་མཆེད་དག་པ་བ་དང་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རྟོག་ལྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་
སྤྱོད་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྟེ་ཁ་ཁ་ཅིག་ དེ་ལ་དག་པ་བ། ཟག་མེད། ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་དུ་
ཡོད་ཟེར། དེ་སྤྱད་དུ་ཡང་མཛོད་ལས། དེ་དག་ལ་ནི་ཉེར་བསྟོན་གསལ་བརྒྱད། །
དག་པ་བ་དེ་མིན་སྟུག་བསྟུལ་མིན། །དང་པོ་འཕགས་པ་འང་། ཞེས་མཐད་པའི་
ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཉེར་བསྟོན་གསལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་དེ། ཉེར་བསྟོན་གསལ་
རྣམས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བྱེད་ཡིན་ཅིང་། ཉེར་བསྟོན་གསལ་
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དེ་དང་བྱལ་བར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

ཉེར་བསྟོན་གསལ་གྱི་སས་བསྟུས་ཤིང་། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་
གཏན་གྱི་སས་བསྟུས་གྱི་དགོ་པའི་རིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོན་གསལ་གྱི་
མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཞི། ཉེར་བསྟོན་གསལ་གྱི་སས་བསྟུས་ཤིང་། རང་གི་ཐོབ་བྱར་
གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་
གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་གྱི་སས་བསྟུས་གྱི་དགོ་པའི་རིག་པ་དེ། གཟུགས་མེད་གྱི་

ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཞི།

༥ གཉིས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་བཅས་
 མཚན་ཉིད། དབྱེན་གྱི་སོ་སོའི་རང་བཞིན། ཡིད་བྱེད་དུག་འཛིག་རྟེན་པའི་ལས་
 བཞིར་བསྟུ་ཚུ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེས་པའི་དུག་རྩལ་གྱི་
 ཐོབ་བྱུར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་འཐོབ་བྱེད་
 ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐུ་སྐྱེས་ཀྱི་དགོ་བའི་རིག་པ་དེ།
 དེའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྟོང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟོགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བས་
 ནི། ཚེ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཇི་སྟོན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་། སེམས་ཚེ་
 གཅིག་པ་ཉིད་ལ་མ་རེག་གི་བར་དུ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམ་
 པར་སྟོང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་
 སེམས་སྟོང་བར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་
 པ་ལས་བརྩམས་པའི་ལེན་པ་ལ་གོ་མས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྟོང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ་ལ་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་འཐོབ་པ་
 སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྟོང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟོགས་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་བསྟུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟོགས་དོན་གཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་

ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དོན་གཅིག་ །ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ་ལ། ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་
 འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་དུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་
 པར་འཛེམས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བྱ། ཞེས་དང་།
 དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། ཚུལ་བྱིས་ལ་ཞི་གནས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་
 སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱེད། ཅིས་དང་། སྒྲོམ་
 རིམ་བར་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་པས། ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་ཤེས་རབ་བསྒྲོམ་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ འོན་ཀྱང་ །ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ན། ཞི་གནས་
 སྐབས་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་དབྱུས་མཐའ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། མདོ་སྡེ་
 གྲུན་དང་ཀུན་བདུས་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་
 པོར་སྟོང་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞི་གནས་སྐབས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དབྱུས་མཐའ་ལས། ཉེས་པ་ལྡེ་སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་

སྐྱབ་པར་གསུངས་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
 རང་ཉིད་ལ་སེམས་འཛོག་པ་དང་། ལྷན་དུ་འཛོག་པ་དང་། བསྐྱེད་ཏེ་འཛོག་པ་
 དང་། ཉེ་བར་འཛོག་པ་དང་། ཏུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་
 པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་འཛོག་པ་ལོ། །
 ཞེས་གསུངས། རང་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ནི། དང་པོར་ལྷ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་
 པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འཛོག།
 གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་
 ལ་འཛོག། གསུམ་པ་ནི། སེམས་སྒྲར་གྱི་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བའི་ཆོ།
 སྒྲར་ཡང་སེམས་སྒྲར་གྱི་དམིགས་པ་ལ་གཏད་དེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གཅིག་ལ་འཛོག། བཞི་བ་ནི། དམིགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་སྟེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་ལ་འཛོག། ལྟ་བུ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་ཆོ་བྱིང་བ་
 བྱུང་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་
 དགའ་བའི་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དེ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གཅིག་ལ་བྱེད། ཏུག་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་ཆོ་གོད་པ་བྱུང་བ་ན། རྣམ་
 གཡེང་གི་ཉེས་དམིགས་ཡིད་ལ་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་མི་
 དགའ་བ་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གཅིག་ལ་བྱེད། བདུན་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་ཆོ་རྣམས་སེམས་དང་
 ཡིད་མི་བདེ་བ་བྱུང་བ་ན། དེ་མ་ཐག་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་བྱེད། བརྒྱད་པ་ནི། འབད་ཚོལ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་
 དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་འཛོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བྱེད། དགུ་བ་

ནི། འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་འཛོག་
 པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བྱེད། འདི་ལ་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་
 གྲུང་བྱ། འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་རང་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་གྱིས་ཟིན་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ། ཞི་
 གནས་ཐོབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲོམ་
 གྲུང་གི་སྒྲོ་ཐོབ་པ་དང་། གོང་སའི་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །དེ་རྒྱན་རྣམ་པར་
 གཡེང་མི་བྱ། །རྣམ་གཡེང་སྤྱར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྤྱར་ནི་བསྒྲུན་པར་
 བྱ། །སྒྲོ་ལྷན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱ། །དེ་ནས་
 ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ། །རྣམ་གཡེང་ཉེས་
 པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་
 སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །དེ་ནས་སྒྲོམ་བཅོན་ཅན་གྱིས་ནི། །
 སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། ། ༡༡ རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་
 ཐོབ། །དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །འིན་རུ་
 སྤངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ། །དེ་ཡིས་དེ་ནི་སྟེལ་
 བྱས་ནས། །འཕེལ་བ་རིང་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །དངོས་གཞིའི་གནས་པ་དེས་ཐོབ་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །ཞེས་པས། རང་ཉིད་
 དུ་འཛོག་པ་དེ་བསྟན། །དེ་རྒྱན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱ། །ཞེས་པས། རྒྱན་དུ་

༡༡ མ་དཔེར། རང་གི་རང་གིས། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛོག་
 རུས་པའི་དོན་ཡིན་པས། མདོ་རྒྱན་ ༤༠ དང་སྟེ་དོན་ལྟར་བཅས་སོ།

འཛིག་པ་དེ་བསྟན། རྣམ་གཤམ་ལྟར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྦྲར་ནི་བསྟན་
 པར་བྱ། །ཞེས་པས། བསྟན་སྟེ་འཛིག་པ་དེ་བསྟན། གློ་ལྡན་གོང་ནས་གོང་དུ་
 ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྟར་པར་བྱ། །ཞེས་པས། ཉེ་བར་འཛིག་པ་དེ་བསྟན།
 དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་བྱིར། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ། །ཞེས་
 པས། དུལ་པར་བྱེད་པ་དེ་བསྟན། རྣམ་གཤམ་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། །དེ་ལ་
 མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་པས། ཞི་བར་བྱེད་པ་དེ་བསྟན། ཆགས་སེམས་ཡིད་
 མི་བདེ་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གྱིས་ནི། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་
 པ་དེ་བསྟན། དེ་ནས་སྒྲིམ་བཅོམ་ཅན་གྱིས་ནི། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་
 ནི། ཅེ་གཅིག་དུ་འཛིག་པ་དེ་བསྟན། དེ་གོ་མས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་
 པས། མཉམ་པར་འཛིག་པ་དེ་བསྟན། དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཞེས་
 སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས། །ཞི་གནས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་
 ཐོབ་པའི་མཚམས་དེ་བསྟན། དེ་ཡིས་དེ་ནི་སྟེལ་བྱས་ནས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་
 གཉིས་གྱིས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་བསྟན་ཅིང་།
 དངོས་གཞིའི་གནས་པ་དེས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

༥ ། ཁོ་ན་རེ། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྒྲིམ་དུ་འགྲོ་དགོས་ན།
 ཀུན་བདུས་ལས། ལ་ལས་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བཅོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་མེད་དེ། བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉར་བསྟོགས་གྱིས་བསྟུས་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བཞི་མངོན་

སྤྱི་དུ་ཉོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་གིས་
བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་
སའི་དངོས་གཞི་ལས། གཞན་ཡང་། སྤྱི་བསྐྱུས་ནས་ལམ་གྱི་བར་དུ་ཡང་དག་
པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྩ་ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་
སྟེ། དེ་འདུག་མ་ཐག་རྩ་སེམས་འཛིན་སྟེ། ཆོས་རབ་རྩ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་
བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བུ་པའི་སེམས་ལ་སྦྱོར་
བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

༥ ཐོན་ཞི་གནས་གྱི་ངོ་བོ་དཀར་ཞེ་ན། ཤིན་སྒྲུངས་གྱིས་ཟིན་པའི་སྟོ་
ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་འབད་མེད་ལྟན་གྲུབ་རྩ་འཛིན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། ཞི་
གནས་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཅིའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་
ལ་འཕྲོ་བ་ཞི་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་རྩ་གནས་པས་ན། དེ་ལྟར་
བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་གྱི་ངང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དབྱེད་སྟོབས་གྱིས་
དངས་པའི་ཤིན་སྒྲུངས་གྱིས་ཟིན་པའི་སྟོ་ནས་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དབྱེད་པར་བྱེད་
པའི་ཤེས་རབ་དེ། ལྟ་བུ་མཐོང་གི་མཆོན་ཉིད། ཅིའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་མཐོང་ཞེས་བྱ་ཞེ་
ན། ལྟ་བུ་པ་དེ་དམིགས་པ་བྱེད་པར་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་བཞེད་པའི་
ཕྱིར།

ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་དབྱེ་
ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་
ནས། སྦྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་གྱི་བར་དུ་གཡོང་དེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཀུན་བཏུས་

ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ།
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་རབ་རྟུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
 མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་རྟུ་དཔེན་པ་དང་། དགའ་བ་བསྐྱུས་པ་དང་།
 དཔྱོད་པ་དང་། སྦྱར་བ་མཐའ་དང་། སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ།
 ཞེས་གསུངས།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དང་། ཉེར་
 བསྟོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མཛོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡོད་དེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་ལ་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་
 གཞིའི་ཚོར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དབང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟོགས་དང་། ཉན་ཐོས་དབང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིའི་
 ཚོར་བ་ས་མི་མཚུངས་པས། ཉན་ཐོས་དབང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་མི་ཉུས། ཉན་ཐོས་དབང་རྣམས་ཀྱི་དེ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་
 ཉུས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་
 ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་
 གཞི་ས་མཚུངས་པས། ཉན་ཐོས་དབང་རྒྱལ་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་སྦྱར་བ་
 མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
 གི་ངོ་བོར་སྐྱེད་ཉུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ས་གསུམ་རྒྱལ་ལ་བསམ་གཏན་
 ནས། ཉེར་བསྟོགས་ལས་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལས། ཁོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་

མིན་པའགས། །བརྒྱད་ཀྱིས་རང་གོང་ས་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

༥ རང་ལུགས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེ་བསྡོགས་དང་སྦྱར་བ་མཐའི་
འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་དེ། དེའི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་
བྱེད་ཡིན་ན། དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། སྤྱ་བ་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཕྲུག་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ནམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྦྱར་བ་
མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་ཉེ་ལེན་དུ་བྱུང་
པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེ་བསྡོགས་སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ལས་བྱུང་བས་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

༦ སེམས་རང་བཞིན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེ་བསྡོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་ལས་དང་པོ་བཞི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་
དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་འཇོག་པའི་ཞི་གནས་རྒྱུ་པ་རྒྱན་ཆགས་པ་
ཅིག་ལ་བྱེད། ཞི་གནས་དེའི་རང་ནས་འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་དཔྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་
དཔྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་མུངས་ཀྱི་བདེ་བས་མ་ཐེན་པའི་

ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་གཅིག་ལ་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་
 ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་འཛོག་། དེ་ལྷ་བྱའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་
 ཡིད་བྱེད་དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་།
 བསམ་གཟུགས་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་
 པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྷ་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་ལྷངས་
 གྱི་བདེ་བས་ཟིན་པ་ན་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་
 པ་དང་། གང་ཟག་དེས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ། ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་པ། འདོད་
 པ་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཟུགས་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་བྱུང་གི་སྟོབས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་།

དེ་ལྷ་བྱའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོན་སྣང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་
 དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པ་ན། བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཛོག་། དེ་ལ་དུག་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་
 སྟོན་སྣང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོ་སྟོར་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་
 གཉེན་བྱེད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་དུ་སྟོར་གསུམ་དང་། དེ་
 གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤངས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོན་ལམ་རྣམས་གྲོལ་ལམ་རྒྱུད་
 དུ་སྟོར་གསུམ་ཏེ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེའི་རྗེས་སུ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོན་སྣང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་འབྲིང་གི་
 ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་རྣམས་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པ་ན། བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྟོགས་དགའ་བ་སྟུང་པའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཛོག་། དེ་ལ་དུག་ཡོད་དེ།

འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་འབྲིང་སྒོར་གསུམ་གྱི་རིམ་བཞིན་
 དུ་དངོས་གཉིས་བྱེད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་འབྲིང་སྒོར་
 གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤངས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་ནུམ་
 གྲོལ་ལམ་འབྲིང་སྒོར་གསུམ་ཏེ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པ་
 བས། འདོད་ཉོན་སྤངས་སམ་སྒྲིམ་པ་འབྱུང་བས། ཉོན་མོངས་སྒྲིམ་པའི་མཚན་
 མ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། འདོད་ཉོན་སྤངས་སམ་མ་སྤངས་སྒྲིམ་དུ་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་
 ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དཔྱད་པ་ཉ། དེ་ཉིད་འཛིག་།

དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་འདོད་ཉོན་ཆུང་དུ་སྒོར་གསུམ་མ་སྤངས་པར་མཐོང་
 བས། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོའི་དངོས་
 གཉིས་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཐོབ་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྒྲིམ་པ་
 མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཛིག། །དེ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤང་དུ་
 གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆུང་དུ་སྒོར་གསུམ་གྱི་རིམ་བཞིན་དུ་དངོས་གཉིས་བྱེད་པའི་
 འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོ་སྒོར་གསུམ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་དུའི་འབྲིང་
 གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤངས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་ནུམ་གྲོལ་ལམ་ཆེན་
 པོའི་ཆུང་དུ་དེའི་འབྲིང་གཉིས་ཏེ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟོགས་སྒྲིམ་པ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་ནུམ་གྲོལ་
 ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྒྲིམ་པ་

ཉ། སྒྲིན་ ༤༠ ཉེར་བསྟོགས་དཔྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ལ། ཞེས་བཟུང་ཡིད་བྱེད་ཅེས་པ་ཆད་དམ་སྒྲིམ་།

མཐའི་ཡིད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་
 རྒྱུ་ལྟེ་རྒྱུ་ལྟེ་སྤངས་པ་ན། བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་སྒྲོམ་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་
 ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཉོན་ས་ལས། དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་
 པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། སྤང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
 བྱེད། ཐོབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ངས་པར་བྱེད་ཅིང་། སྤང་
 བར་བྱ་བ་སྤངས་པ་དང་། འཐོབ་པར་བྱ་བ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་གཏད་
 པར་ཡང་བྱེད་དོ། །མོས་པ་ལས་བྱུང་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། སྤང་བར་བྱ་བ་
 དང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་བརྩོན་པར་སྒྲོར་བར་བྱེད་དོ། །རབ་རྩ་
 དབེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་སྤྲོང་བར་བྱེད་དོ། །དགའ་བ་
 སྤྱད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་འབྲིང་སྤྲོང་བར་བྱེད་དོ། །
 དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་ལ་སེམས་འཛིག་པར་
 བྱེད་དོ། །སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་
 རྒྱུ་ལྟེ་སྤྲོང་བར་བྱེད་དོ། །སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི།
 རྣམ་པ་དེ་དག་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྤྲོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ རྒྱུ་ལྟེ་རྒྱུ་ལྟེ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་
 འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བྱེད་དང་པོ་གཉིས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་།
 རབ་རྩ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་སྒྲོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་པར་ཆད་མེད་ལམ་
 དང་། དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་བྱེད་པར་ཆད་གྱི་ལམ་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་

བྱེད་འཛིག་ཉིན་བའི་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་
བསྐྱུས་ལས། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྦྱར་བའི་
ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་སྦྱར་བ་མཐའ་ཐུག་པ་གཉིས་
ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དགའ་བ་སྦྱད་པ་ནི་ལམ་རྣམ་པ་
བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་
གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ ཉེར་བསྐྱོགས་ལྟགས་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་
བཞིན་ཏུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་སྤྱིད་ཅིའི་བར་ལ་ཡང་ཡིད་བྱེད་ཏུ་གཏུག་ཏུ་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བར་འདུ་ཤེས་
མེད་མིན་གྱི་སྒྲུ་མཆེད་གྱི་བར་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རགས་པ་
དང་། གཉིས་པ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་བལྟས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་པ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བར་འཛིག། བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལ་རགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་སོ་སོར་དཔྱོད་
པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དབྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་མཐོངས་ཀྱི་
བདེ་བས་མ་ཐེན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྐྱོགས་
མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཏུ་འཛིག། དེ་ལྟར་དབྱུང་ཅིང་དབྱུང་སྟོབས་
ཀྱིས་བྱངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་མཐོངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཐེན་པ་ན། དེའི་ཉེར་

བསྐྱབས་མེས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཇོག། རྟེན་གྱི་གཅིག་གོམས་པར་བྱས་པ་
ལས་འཇོག་ཉིད་པའི་སྒྲིམ་སྤྱང་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་
པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉིས་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པ་ན། དེའི་ཉིད་བསྐྱབས་རབ་ཏུ་
དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་ཐོབ་པར་འཇོག། རྟེན་གྱི་ཡོད་དེ། དེས་གཞན་ལྷག་མ་
རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

༥ གཉིས་པ་དེ་པོ་ལ་དབྱུང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་བསམ་གཟུགས་གྱི་དངོས་གཞིའི་
སས་བསྐྱབས་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་དེ། བསམ་གཟུགས་གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་
མཆན་ཉིད། གཟུགས་མེད་ལ་རིགས་འབྲེ་ཐེར་ན། རེ་ཞིག་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
སྒྲིམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། བསམ་གཟུགས་གྱི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱབས་པ་གང་ཞིག་སྒྲིམས་
འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་བསམ་གཟུགས་གྱི་སས་བསྐྱབས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསམ་གཟུགས་བཞི་བའི་སས་བསྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས།
དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྒྲིམས་འཇུག། བསམ་གཟུགས་མཐའ་མར་འབྱུང་འདོད་
བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་
བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འགོག་པའི་སྒྲིམས་
འཇུག་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ།
གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱབས་པ་གང་ཞིག་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་གཟུགས་མེད་གྱི་སས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་སྤྱིད་ཅེས་སས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འདི་གནས་དོན་

དུ་སྤྱིད་ཅེར་སྒྲི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཐར་གྱིས་
གནས་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་
སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་
དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་
སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཆོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་
བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་
པའི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་
སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་
དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་
ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
སྤྱུ་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། རང་གི་འཕང་བྱར་བྱུར་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲི་བའི་བསམ་

གཏན་འཁེབས་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཕྲུག་དག་པ་བར་
 དམིགས་པ་དེ། རྒྱ་སྟོམས་འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་དེའི་
 ཉིད་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་གཉིས་ཡོད། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་
 རྒྱ་སྟོམས་འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་སྟོབས་
 གྱི་ཆོས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན། ཆོ་རབས་
 གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་བསྟོམས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ།
 རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། ལྷག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
 ནི། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་དོ་ཐོར་གྱུར་པའི་བྱང་
 པོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟ་བུ། ལྷག་
 བསྐྱེད་བདེན་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་དེ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་
 བསམ་གཏན་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་
 བསམ་གཏན་ཡིན་པས་མ་ཁྲལ་སྟེ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དུ་གྱུར་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་ཁྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར།

རྒྱ་སྟོམས་འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་
 འགལ་ལམ་མི་འགལ་ཞེན། ཁ་ཅིག་ འགལ་དེ། དང་པོ་ཡིན་ན་རང་གི་འོག་
 སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྲལ། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན་རང་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་
 ཁྲལ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།

ཁ་ཅིག་ འདྲ་པོ་འཐད་ཀྱང་ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། བསྐྱེད་པ་འཛིག་པའི་ཆོ་

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་དེ་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དང་།

ཁ་ཅིག་ རྟེན་གཉིས་འགལ་ཏེ། དང་པོ་ཡིན་ན་སྟུར་བྱུང་ཡིན་དགོས། ཕྱི་
མ་ཡིན་ན་སྟུས་ཐོབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་
ལ་བསྐྱལ་བ་འཛིག་པའི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འདོད་ཁམས་པའི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་གིས་མ་
བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས། དེས་ན་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། བསྐྱལ་བ་
འཛིག་པའི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཞི་གནས་སོགས་དེ་གཉིས་ཀ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟེ་བ་
འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཆོས་ཅན།
མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་
སྟོམས་འཕྲུག་དག་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་
ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་སྟེ་བ་
འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྟེ་
བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤྱག་བདེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། བྱོད་གྱི་དམ་
བཅའ་དེའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲེའི་ཕྱིར་མི་
འོང་སྐྱེ་འདའ་བ་དང་རྒྱད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྷ་གནས་པའི་
ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་
གྱུར་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་། སྤྱག་བདེན་དང་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་
གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུབར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱིས་
འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་
ཏེ། ཆོ་དེ་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསྐྱལ་པ་འཛིག་པའི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
ལས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན།
སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བསྐྱལ་པ་འཛིག་པའི་ཆོ་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས། བསམ་
གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་
བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་ཆོས་ཅན། རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་
བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
སྣོམས་འཕྲུག་གང་ཞིག། རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་
ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འཕྲུག་
ཆོས་ཅན། རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ། རྒྱ་སྣོམས་འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། རྟགས་བསལ་གྲུབ་ཟིན། བསམ་གཏན་བཞི་བ་
ནས་ལས་རྟེན་གྱིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་བ་མེད་པར་ཐལ། བསམ་
གཏན་བཞི་བའི་རྟེན་ལ་རྒྱ་སྣོམས་འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
རྟེན་ལ་རྒྱ་སྣོམས་འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་བའི་བར་གང་རུང་མེད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་བ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་སྣོམས་
འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འཕྲུག་ཆོས་ཅན། རང་གི་
འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་སྣོམས་འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། འདོད་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་མ་
གྲུབ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་བ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་སྣོམས་འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་
བཞི་བའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འཕྲུག་ཆོས་ཅན། རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་དུ་
ཐལ། རྒྱ་སྣོམས་འཕྲུག་གི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་སའི་རྟེན་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་སྣོམས་འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན་རང་གི་འོག་སའི་
རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྱེད་པོ།

ཁ་ཅིག་ རྒྱ་སྟོངས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དེ་
གཉིས་འགལ་ཏེ། དང་པོ་ཡིན་ན་དགོ་བ་ཡིན་དགོས། སྤྱི་མ་ཡིན་ན་ལུང་མ་
བསྟན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོངས་འཇུག་དགོ་བ་ཅི་གཅིག་
ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་
རྒྱ་སྟོངས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བསྟོངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་
དགོས། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྣམ་སྤྲིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཆོ་རབས་
གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོངས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བསྟོངས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་
གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཐའ་ལས། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོངས་
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བསྟོངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་
པ་དེ་ཆོངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་
ཆོས་རྣམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོངས་འཇུག་དག་པ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་སྟོངས་
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་ཆོས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོངས་འཇུག་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཅུ་
བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོངས་

འདུག་གང་ཞིག །རང་འབྲས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བཤེས་པ་སྤྱིད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་བས་
བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འབྲས་བུ་སྤྱི་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན་རང་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་
པས་བྱབ་ཐེར་ན། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྤྱི་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ།
བསམ་གཏན་བཞི་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འདུག་ཐོབ་པས་བྱབ་པ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་བཞི་བའི་རྟེན་
ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་བཞི་དེ་དེའི་སྤྱི་བའི་སྟོམས་
ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བསམ་གཏན་བཞི་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །སྤྱོད་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་དག་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྟོག་དཔྱད་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་སྟེན་འདོད་པ་
ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་
ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག །དཔེན་པ་ལས་སྤྱི་བའི་དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་
ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་གི་
མཚན་ཉིད། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་སྟེན་རྟོག་
དཔྱད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག །ཁིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྤྱི་བའི་དགའ་བདེ་
ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་

སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། རྟན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གཉིན་པོའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་སྟོམས་དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་
 བའི་དགེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག། །དགའ་བས་
 དབེན་པའི་བདེ་བ་མན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པ་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། རྟན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་
 གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་སྟོམས་བདེ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་
 རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག།
 ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་མན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པ་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། སྦྱར་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་དང་
 ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས། འདུ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་བཞིག་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་དུ་
 བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་
 སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་དེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། སྦྱར་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
 ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་པ་དེ་ཉིད་དགག་བྱར་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ནམ་ཤེས་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་དུ་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གཞིའི་
 དུས་སུ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྷན་དང་བཅས་
 པ་དེ། ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། སྦྱར་
 བའི་དུས་སུ་གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་སྟམ་དུ་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གཞིའི་
 དུས་སུ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྷན་དང་བཅས་

བདེ། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་གི་མཚན་ཉིད། སྒྲིབ་བའི་དུས་
 སྐབས་འདྲེས་རགས་པ་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་བྱུག་རྩའོ། །འདྲེས་མེད་པ་ནི་ཀུན་
 ལས་ཉོན་མོངས་པ་འོ། །འདྲེས་མེད་མིན་ནི་ཞི་བའོ། །གྲུ་ལོ་མ་པའོ་སྟེ་དུ་
 བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གཞིའི་དུས་སྐབས་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་སེམས་
 ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། སྤྱི་ཅིའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཕྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་ཟེར།

དེ་ལ་སྟོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཕྲུག་ཐོབ་ན་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་བཏང་ཟིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐོབ་
 ལ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཟིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་མེད་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམས་
 སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་ཡན་ལག་ལྡང་
 ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་
 ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
 མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡིན་ལ་བསམ་གཏན་ཡང་
 ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་པོ། ཡན་ལག་བཞི་
 བའི་དམག་ཇི་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་ལྡང་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདྲ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉིས་པོ་བྱེད་པའི་ཡིན་ཏམ་དང་
མི་ལྡན་པར་ཐལ། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲ་མི་རུས་ཏེ།
དེ་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་བཤེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་
སྒྲེ། དག་གསལ་གཉིས་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཕྲུག་བྱེད་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དང་པོའི་ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ།
མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདྲ་ན། བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྲུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་
སུ་བྱེ་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདྲ་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
བྱ་སྒྲེ། མཛོད་ལས། རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་བྱེད་པར་ཅན། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་
ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། འདྲ་མི་རུས་ཏེ།
ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། རྣམ་གསུམ་བདེ་མིན་
སྟུག་བསྐྱེད་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདྲ་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་
ལག་ཏུ་ལྡན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོར་བ་ཡིན་ན། ཆོར་བ་བདེ་
བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །
ནམ་མཁའ་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ནམ་མཁའ་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིད་ཅིའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་
ཅན། མཚན་ཉིད་བཞི་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུལ་ཤེས་
མེད་མིན་ཞི་བ་དང་། བྱ་མོམ་དུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ནམ་མཁའ་ཕྱིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཏུགས་རྣམས་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏུགས་
བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མཐར་གནས་སྟོམས་
འཇུག་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་གྱིས་ནི། །

སྒྲིམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རྟོག་དབྱེད་གང་རུང་ག་ཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་སྒྲིམས་འདོད་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགོ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག་དགའ་བདེ་དང་ཚོར་བ་བཏང་སྒྲིམས་གང་རུང་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བ་དང་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་དབྱེད་ག་ཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་སྒྲིམས་འདོད་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགོ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པ་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེད་པ་ག་ཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིམས་རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགོ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག་ཚོར་བ་བཏང་སྒྲིམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པ་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། རྟོག་དབྱེད་གང་རུང་ག་ཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་པ་ཁས། འདོད་ན། བྱུང་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དབྱེད་གང་རུང་དེ་བྱུང་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དབྱེད་གང་རུང་ཆོས་ཅན། དེའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་
 བདད་བྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དང་པོའི་བྱུང་ཕྱིན་དེར་ཐལ།
 མཆོན་བྱུངའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་
 མི་ལྡན། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བྱད་པར་
 ཅན་དེ། དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མ་རིགས་འགྲོ།

སྟོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་ན། རྟོག་དཔྱད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་པས་
 བྱུང་བར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་ཕྱི་མ་གཉིས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ༡༣ སྒྲ་དོན་
 འབྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་བྱད་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྟོག་པ་གཉིན་
 པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཔྱད་པ་དེ་བྱོད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱོད་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་གང་ཞིག རྟོག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན། འདིར་མ་བྱུང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་
 པ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡང་མེད། བྱོད་གྱི་ཡན་
 ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་

༡༣ སྒྲ་དོན་ ༤༣ སྒྲ་དོན་འབྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི། ཞེས་དང་། སྒྲ་རིག་སྟོགས་ཀྱན་ལས། འབྲེས་རུང་
 ཞེས་འབྱུང་བས། མ་དཔོའི་འགྲེས་ཞེས་པ་མ་དག།

མ་གྲུབ་ན། བྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་
གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ན། བྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན། །ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་དབྱེད་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བྱད་པར་ཅན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་བྱད་པར་ཅན་གང་ཞིག་ བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དབྱེད་པ་དེ་བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
གྱུར་པའི་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
རྟོག་པ་གང་ཞིག་ །དེ་བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟོགས་ཁས།

ཁ་ཅིག་ །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བ་
ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པའི་ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བྱོད་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པར་ཐལ་ལོ། །
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་དབྱེད་གཉིས་བྱོད་ཀྱི་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ།
ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། རྟོག་དབྱེད་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བསམ་གཏན་

གྱི་སྐུ་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་ཅམ་པོ་བའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བསམ་གཟུགས་
བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྤྱེལ་ནས་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡར་འོང་
ཐོད་ཀྱིས་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། འགོག་པ་དེ་ཁྱོད་གྱི་སྤྱེལ་
ཆོས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་འགོག་པ་སྤྱེལ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་
སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བ་དེ་རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་ན་རྟོག་དཔྱད་
གཉེས་པོ་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཁྲལ་པ་ཡོད་པ་བྱུང། འདོད་ན། འགོག་པ་དེ་
ཐོད་ཀྱིས་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་གནས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ་ལོ།

སྟོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་ཅམ་པོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་
པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། ཡན་ལག་བཞི་བའི་དམག་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
རྟོག་དཔྱད་གཉེས་སུ་སྤྱེ་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ཁྱོད་དང་
མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཅམ་པོ་

པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེ་རྟོག་པ་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། སྟོང་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་ཐུག་མེད་
ཏུ་ཐལ། དེ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་
རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་འགྲིག།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཅན་པོ་བ་
ཆོས་ཅན། བྱོད་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་
ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས། འདོད་ན། བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་
སུ་ཕྱེ་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་གི་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྟོག་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་རྒྱུ་པ་
ལྷ་མཚུངས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བྱོད་སེམས་ཅིང་བའི་རྒྱུ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
ཞིག །བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེ་སེམས་ཅིང་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དཔྱོད་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བྱོད་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དཔྱོད་པ་དེ་དང་
མཚུངས་ལྷན་རྒྱུ་པ་ལྷ་མཚུངས་སུ་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། བྱོད་སེམས་ཞིབ་པའི་
རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའི་དཔྱོད་པ་དེ་སེམས་ཞིབ་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།

རྟོག་དང་དཔྱད་པ་ཅིང་ཞིབ་ ༡༥ ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རྒྱས་ཏེ། སེམས་ཅིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ། རྣམ་མཁུན་
ཆོས་ཅན། སེམས་ཅིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཞིབ་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་སེམས་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སེམས་ཅིང་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་མེད་པར་ཐལ།

གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།
བྱོད་རང་གི་འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྟ་
མཚུངས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བྱོད་གཟུགས་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
གང་ཞིག་ །དེ་གཟུགས་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་
ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་
པའི་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་
ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་གི་འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་མཚུངས་ལྡན་
རྣམ་པ་ལྟ་མཚུངས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་ཆོར་བ་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་གཟུགས་ཡིད་མི་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ །དེ་གཟུགས་ཡིད་མི་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་

༡༥ མཛོད་རྩ་བ་ ༡༥༥ ལས། རྟོག་དང་དཔྱད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་དང་། བོད་ཡོག་ཀུན་ཏུ་དེ་ལྟར་
འབྱུང་བས། མ་དཔེ་གཉིས་ཞེས་པ་མ་དག་གོ།

སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས།

ཁ་ཅིག་ བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲོ་མས་འཇུག་གང་ཞིག་ རང་གི་འོག་
ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོ་མས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་སྒྲོ་མས་འཇུག་གང་ཞིག་ རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ།
ཞེས་སོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེམས་ཐེན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
སྒྲོ་མས་འཇུག་གང་ཞིག་ འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན། མཆོན་ཉིད་དང་
པོའི་བྱར་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དང་པོ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དག་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་
ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོ་མས་འཇུག་ཡིན་ན་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞིའི་སྒྲོ་མས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་བྱུང་མཉམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤར་ཕྱིན་བཅུ་ག་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ན་དེ་བཅུ་ག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཚོགས་ལམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སའི་སྐྱེ་བོའི་
 ཚུལ་བྱིས་པ་དང་། དབང་པོའི་སྒྲིམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་པ་འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་པ་
 འཇུག་ཅམ་པོ་བ་དང་བྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་གསུགས་
 བརྒྱུད་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྟོག་བཅས་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིའི་སྒྲིམ་པ་འཇུག་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟོག་
 མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སྒྲིམ་པ་འཇུག་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདིའི་ལན་ལ། ཁ་ཅིག སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་པ་འཇུག་ལ་ཅམ་བྱད་གཉིས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་པ་འཇུག་ཟག་མེད་ལ་
 དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་པ་འཇུག་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། ཟག་མེད་ས་དགུ་མེད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སྒྲིམ་པ་འཇུག་ཅམ་པོ་བར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་དེས་བསམ་

གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཐོབ་ཤེས་སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 དངོས་གཞི་ཐོབ་དོན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོམ་པ་ཡོད་པར་
 གཤམ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེའི་ཤེས་
 སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་དུ་ག་རིམ་ཅན་དུ་སྟོམ་པ་
 གཅིག་ཡོད་པར་གཤམ། འདོད་པ་གང་ཞིག། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
 བསྐྱས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡོད་པར་གཤམ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་
 བསྟོགས་ཡོད་པར་གཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཕྲུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གོང་ས་མེད་པར་གཤམ། ཁྱོད་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཕྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེ་དང་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་གི་གོང་ས་ཡོད་
 པར་གཤམ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དབང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་ཅེའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་གི་གོང་ས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་གཤམ།
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་གི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག།
 དེ་གཉིས་ཡིན་ཁུབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་

པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་ཞིག །དེ་
 གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

ཁ་ཅིག །ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་བཞུགས་བརྒྱུད་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་
 ཟེར་ན། བསམ་བཞུན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། བསམ་བཞུན་གཉིས་པའི་དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 བསམ་བཞུན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན།
 བསམ་བཞུན་གཉིས་པའི་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན་སོང་། བསམ་བཞུན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཐོབ། བསམ་
 བཞུན་གཉིས་པའི་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། བསམ་བཞུན་གཉིས་པའི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཟག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་བཞུན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག །བསམ་བཞུན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། སྤྱི་མ་དེར་
 ཐལ། དེ་དེའི་ཉེར་བསྟགས་མ་ཡིན་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་བསམ་བཞུན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་
 ཟག་མེད་ཐོབ་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་བསམ་བཞུན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤིང་ཅེད་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས།
དེར་ཐལ། དེའི་ཉར་བསྟོགས་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ།

ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནམ་
གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤིང་
ཅེད་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་
འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཡིན་བྱམ་
མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུ་ ཉགས་བྱུ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ནས་སྤིང་ཅེད་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
གི་བར་ཡིན་བྱམ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་རབ་མཐའ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པས་བྱམ་ཟེར་ན། དེ་མ་བྱམ་པར་ཐལ། བསམ་
གཟུགས་བརྒྱུད་ལ་རབ་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་བར་ལྷགས་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ངོ་པོ་ལ།
དངོས་ཀྱི་དོན། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་མཁའ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་སྟོམས་
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་མཁའ་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་
གཏན་གཟུགས་མེད་མཁའ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་རང་གི་

འོག་ས་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགོ་བའི་
 རིག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་འབྲས་སྐྱུག་བསྐྱུས་བདེན་
 བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། དམིགས་པའི་སྟོན་ས་རང་གི་
 འོག་ས་ལས་འདས་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགོ་བའི་
 རིག་པ་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད།
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་འབྲས་སྐྱུག་
 བསྐྱུས་བདེན་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད།

དེས་ན་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་རང་གི་འོག་ས་ལས་
 འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
 གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་འོག་མ་འོག་མའི་ཡན་ལག་རགས་པ་རྣམས་ལས་ངེས་
 བར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
 རྣམས་ལ། དམིགས་པའི་སྟོན་ས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་འོག་
 མ་འོག་མའི་དམིགས་པ་རགས་པ་རྣམས་ལས་ངེས་བར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་རྣམས་
 ལ་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད་ཅིང་། ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་
 མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོང་མ་འདུག་གི་བསམ་གཞན་སྟོང་
 པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་
 པའི་སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་ཚོས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན།
 ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེས་ ༡༥ ཐོབ་གྱི་
 ཚོས་ལྟ་བུ། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོང་མ་འདུག་གི་གཟུགས་མེད་བསྟོམས་པའི་
 རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱེས་
 ཐོབ་གྱི་ཚོས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན།
 གཟུགས་མེད་རིགས་བཞིར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་ཚོས་ལྟ་
 བུའོ།

དེས་ན་རྒྱ་སྟོང་མ་འདུག་གི་བསམ་གཞན་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་
 གཞན་གཉིས་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 རྒྱ་སྟོང་མ་འདུག་གི་བསམ་གཞན་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཞན་མ་
 ཡིན་པའི་ལུ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཞན་ཡིན་ལ། གཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་པའི་
 ལུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལུ་བཞིར་ཡོད་པའི་བྱིར།
 དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཞན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོང་མ་འདུག་དག་པ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་གྱི་རོ་པོར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཕུང་ལྟ་བུ།
 གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཞན་དང་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
 གཞན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོང་མ་འདུག་དང་། བསམ་གཞན་བཞི་བའི་རྟེན་
 ༡༥ མ་དཔེར། སྟོང་མ་ཞེས་གསལ་ཡང་། སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་སམ། སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཐོབ་པའི་ཚོས་ཡིན་
 པས། སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་ཚོས་ཞེས་ཆོག་བསྟུ་མཛད་པས། སྐྱི་དོན་ལས། སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་ཚོས་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་དག་སྟུ་མ།

ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྤྱི་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ལྟ་བུ་
བཞི་པ་ནི་སྤྱི།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། གོང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་དེ་ལ་བརྒྱད་
ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ནས། སྤྱིད་ཅེས་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཕྲུག་གི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཅི་
ཡང་མེད་གྱི་བར་ལ་ཉན་མོངས་ཅན། དག་པ་བ། ཟག་མེད་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ།
མཛོད་ལས། དེ་ལྟར་སྟོམས་འཕྲུག་དངོས་གཞིའི་རྒྱུ། རྣམ་པ་བརྒྱད་བདུན་
རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ལས་སྤྱིད་
ཅེས་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཟག་མེད་མེད་པར་བཤད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས།
འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྤྱི་མཆེད་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་མི་
གསལ་བའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མཆོན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །
ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདོད་པ་ཁམས་དང་སྤྱིད་ཅེན། བྱང་རྒྱུ་ལམ་
གྱི་ཡན་ལག་སྤངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ལྟ་བུས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི།
སྤྱིད་ཅེས་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཟག་མེད་ཡོད་དེ། ཟེག་ཆེན་གྱི་སྟོམས་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གསར་དུ་སྤྱི་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིད་ཅེས་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཟག་མེད་ཡོད་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་ཟེག་དམན་གྱི་ལམ་ཟག་མེད་དང་སྤྱིད་ཅེས་སེམས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཐོབ་པའི་ཆོ། དེའི་ངོ་ཐོར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གསུགས་བརྒྱད་

ཀ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་བཟུབ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་བཤག་ བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་སོ་
 སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་བཤད་པ། དག་པ་བ་བཤད་
 པ། ཟག་མེད་བཤད་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ། གཟུགས་མེད་
 གྱི་དམིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སས་བསྐྱུས་གྱི་དག་པའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཅམ་བྱུང་གཉིས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །ཚོར་བ་བདེ་བའི་ས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་
 ཅམ་པོ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་གྱི་ས་པའི་རིགས་
 སུ་གནས་པ་དེ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཅམ་བྱུང་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་ལ་ཅམ་བྱུང་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཡན་ལག་ནས་ནང་པན་ཚུན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 དཀའ་སྤྱིའི་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་

དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགོ་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་
གཞིའི་སྒྲིམས་འཕུག་གི་མཆན་ཉིད། དེས་གཞན་ན་མས་ལ་རིགས་འགྲོ། རང་
གི་འོག་ས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་
སྲིད་ཅེས་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགོ་བའི་རིག་པ། སྲིད་ཅེས་དངོས་གཞིའི་
སྒྲིམས་འཕུག་གི་མཆན་ཉིད།

༩ གཉིས་པ་སྒྲིམས་འཕུག་ཉོན་མོངས་ཚད་པ་དང་བཟ། གང་ལ་ཉོན་མོངས་
པར་བྱ་བའི་གཞི། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས། ༡༧ ཇི་ལྟར་ཉོན་
མོངས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་
མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཕུག་དག་པ་བ་ན་མས་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས།
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགོ་བ་ནི། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་སྤྱོད་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྲིད་པ་ལྟ་བུ་དང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་ན་མས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ལུང་དུ་མ་བསྐྱན་པའི་རྩ་བ་བཞི་བོ། སྲིད་པ་
དང་། ལྟ་བུ་དང་། ད་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས།
གཞན་མིན་བཞི་ཞེས་ཉི་འོག་པ། །དེ་དག་སྲིད་ལྟ་དང་རྒྱལ་མོངས་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཀུན་བདུས་ལས། ལུང་དུ་མ་བསྐྱན་ཞེས་སྒྲིམ་
པས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་བསྐྱར། དེས་
ན་མི་དགོ་བས་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་དེ། །ཁམས་གོང་ན་མི་དགོ་བ་མེད་པའི་
༡༨ མ་དཔེར། བྱ་བའི་ཆོས། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་པས། སྤྱི་རྟོན་ལས་
འབྱུང་བ་ལྟར་བཅོས་སོ།

ཕྱིར། རྩ་བ་བཞི་བོ་ཞེས་སྟོན་པས། ཁོང་ཁྱོས་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་
བསྟན། དེས་ན་ཁོང་ཁྱོས་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་དེ། ཁམས་གོང་ན་ཁོང་ཁྱོ་མེད་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོན་པ་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ་སྟོན་པ་འཇུག་གི་བདེ་བ་ལ་རོ་མྱོང་གི་སྟེན་པ་སྟེ།
ཕྱིས་སྟོན་པ་འཇུག་དེ་སྟེན་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྟེན་པས་ཉོན་
མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ་མཛོད་ཤེས་
གི་མཐུས་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་ན། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་
ཏྲག་པའོ་སྟེ་པའི་ལྟ་བུ་དང་བསྟེན་པ་དེ་དང་། ཕྱིས་སྟོན་པ་འཇུག་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དང་
མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ལྟ་བུ་བས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ་བདག་གིས་ནི་སྟོན་པ་འཇུག་འདི་ཐོབ་གྱི་གཞན་གྱིས་ནི་
མ་ཐོབ་བོ་སྟེ་པའི་སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་སྟེ། ཕྱིས་སྟོན་པ་འཇུག་དེ་ང་
རྒྱལ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ནི། ང་རྒྱལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་
ཚུལ་དང་། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བདག་གིས་
ཐོབ་པའི་སྟོན་པ་འཇུག་འདི་ཐར་ལམ་ཡིན་ནམ་མེད་སྟེ་པའི་ཐར་ལམ་ལ་ཐེ་ཆོ་
སྟེ་སྟེ། ཕྱིས་སྟོན་པ་འཇུག་དེ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ནི། མ་རིག་
པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན། སྟོན་པ་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་སྟོན་པ་འཇུག་ཡིན་ནམ། ཞེ་
ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་འཇུག་ཡིན་ན་དག་གི་མ་ཡིན་དགོས། དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོན་པ་འཇུག་དག་གི་བ་ཅི་གཅིག་པ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་
སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་དེའི་ཡན་ལག་དང་ཡང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མཛོད་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་། ་རབ་དང་ཤེས་བཞིན་བྲན་པ་
དང་། བཏང་སྟོམས་བྲན་པ་དག་པ་མེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་ན།
དེ་ལྟར་སྟོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་ཇུས། རྣམ་པ་བརྒྱད་བརྟན་རྣམ་པ་གསུམ།
ཞེས་སྟོམས་འཇུག་གི་དབྱེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྒྲིན་མེད་དེ།
དེ་རྣམས་སྟོམས་འཇུག་གི་ཇུས་རྒྱུན་ཅུམ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྟོམས་འཇུག་གི་མིང་
གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ས་བོན་རུལ་བ་དེ་ས་བོན་
མིན་གྱང་ས་བོན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཉོན་
མོངས་ཅན་ཇི་ལྟར་བསམ་གཏན་ཡིན་ཞེ་ན། ལོག་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར། ཉ་ཅང་
ཐལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་མིང་
ཏུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ས་བོན་རུལ་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས།
སྟོམས་འཇུག་གི་ཇུས་རྒྱུན་གང་ཞིག ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་བས་བསྟན་པ་དེ།
སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད།

༩ གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བཤད་པས། བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག ་འཇིག་རྟེན་པའི་དགོ་བས་
བསྟུས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་པའི་མཚན་ཉིད།

དབྱེན། དེ་དག་པ་བ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་མཐུན། བྱད་པར་ཆ་
 མཐུན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་དག་པ་བ་གང་ཞིག། རང་གི་མཐུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་
 ཉོན་མོངས་དང་རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་སྐྱེ་བ་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པ་
 དེ། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག། རང་གི་མཐུག་ཐོགས་སུ་
 རང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་དག་པ་བ་གཞན་སྐྱེ་བ་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པ་
 དེ། གནས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག། རང་གི་མཐུག་ཐོགས་སུ་
 རང་གི་གོང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་དག་པ་བ་གཞན་སྐྱེ་བ་དང་ཆེས་སུ་
 མཐུན་པ་དེ་བྱད་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་མཐུག་ཐོགས་
 སུ་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པ་དེ་དེས་འབྱེད་
 ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། དག་པ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་
 སོགས། །རྣམ་བཞི་དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་དང་རང་ས་དང་། །
 གོང་དང་ཟག་མེད་ཆེས་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་
 གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་གང་ཞིག། འཛིག་རྟེན་པའི་དགོ་བས་བསྐྱུས་པ་
 དེ། གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་དག་པ་བའི་མཆོན་ཉིད། ཡང་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་དག་པ་བ་ལ་དབྱེན། བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ནས་བཞི་བའི་བར་བཞི་ཡོད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཕྲུག་གང་ཞིག། འཛིག་རྟེན་པའི་དགོ་བས་བསྐྱུས་པ། དེའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཕྲུག་དག་པ་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་བཞི་ཡོད་དོ། །མཆོན་ཉིད་ནི་སྤྱད་
 ཅེའི་བར་དུ་ཡང་སྤྱ་མས་རིགས་འགྲོ། བྱད་པར་ནི། སྤྱད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་

སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་བྱད་པར་ཆ་མཐུན་མེད་དེ། སྤྱིད་ཅེ་ལ་གོང་ས་མེད་པའི་
ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁ་འོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྤྱིད་ཅེ་འི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མེད་དེ། སྤྱིད་ཅེ་འི་སེམས་
དང་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། མ་འོན་པ་གོང་འོག་ལྟར་ན་ཡང་། སྤྱིད་ཅེ་འི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
དག་པ་བ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་
ཏུ་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱིད་ཅེ་འི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཅི་
ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
སྤྱིད་ཅེ་འི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིད་ཅེ་འི་རྟེན་
ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་ཅེ་ལ་ཆགས་
བྲལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །
ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ ལཱི་བ་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་པ་ཤད་བཤམ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག ཁ་འོག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགོ་བར་དམིགས་
པ་དེ། དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་མེད་
ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག ཁ་འོག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགོ་བར་
དམིགས་པ་དེ་དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

མཛོད་ལས། ཟག་མེད་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་ལོ། ༥ ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ ལྷ་པ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་པགས་པ་ལ། དབྱེ་བ། བསྐྱེ་བ། སོ་
སའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བལོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་ལ་བཙོ་
བརྒྱད་ཡོད་དེ། བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྷ། གཉིས་པའི་བཞི། གསུམ་
པའི་ལྷ། བཞི་པའི་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ལྷ་ཡོད་དེ། གཉིས་
པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་གཉིས། བཙོ་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་
དགའ་བདེ་གཉིས། གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ཡོད་དེ། གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་རྟུ་དང་བ་དང་།
མན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས། གནས་གྱི་
ཡན་ལག་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ལྷ་ཡོད་
དེ། གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ། མན་ཡོན་གྱི་
ཡན་ལག་དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བའི་དབང་པོ། གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཉིང་ངེ་
འཛིན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། གཉིས་པོའི་
ཡན་ལག་དྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉིས། མན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་
ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས། གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཉི། མཛོད་ལས། དང་པོ་ལ་ལྷ་རྟོག་དཔྱད་དང་། །དགའ་དང་བདེ་དང་ཉིང་
འཛིན་རྣམས། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དང་དང་ནི་དགའ་ལས་
སོགས། །གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བཏང་སྟོམས་དང་། །དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་
གནས། །མཐའ་ན་བཞི་དྲན་བཏང་སྟོམས་དང་། །བདེ་མིན་སྐྱེག་མིན་ཉིང་འཛིན་

༥ མ་དཔེར། ཟག་མེད་འཛིག་རྟེན་འདས་ཀྱི་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལ། མཛོད་ཙ་དང་། སྤྱི་དོན་ལྟར་
བཙོས་སོ།

རྣམས་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་ནི། མཛོད་པའི་ལུགས་དང་། ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུགས་
གཉིས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དེ་ལ་མིང་གི་སྟོན་ས་བཙུག་
དུ་དབྱེ་བ་དེ། རྩལ་གྱིས་བསྐྱབ་ན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དཔྱད་གཉིས།
དགའ་བདེ་གཉིས། ཉིང་ངེ་འཛིན། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ། དུན་ཤེས་བཞིན་བཏང་
སྟོངས་གསུམ། ཚོར་བ་སེམས་བདེ་བའི་དབང་པོ། ༡༩ ཚོར་བ་བཏང་སྟོངས་
ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཀུན་བདུས་ཀྱི་རྩལ་སུ་
འབྱུང་ཞིང་། དེའི་ལུགས་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་པ་དགུར་འདུ་སྟེ།
དགའ་བདེ་གཉིས་ངེ་པོ་གཅིག་ཅིང་། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དུན་ཤེས་བཞིན་བཏང་
སྟོངས་གསུམ་ལས་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་གསུམ་ཏུ་ཡང་འདུ་
སྟེ། གནོད་པ་སྟོང་བ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ །ཡན་པ་སྐྱབ་པ་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་
ལག་ ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་གསུམ་ཏུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས།
གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
གྱུར་པའི་དུན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོངས་གསུམ། བཞི་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
དུན་པ་དང་བཏང་སྟོངས་ཡོངས་དག་རྣམས་གནོད་པ་སྟོང་བ་གཉིན་པོའི་ཡན་
ལག་ཏུ་འདུ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་
པའི་དགའ་བདེ་གཉིས། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་

༡༩ འདི་ནི། སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་གོ་དགོས་སམ་སྟེ།

སྒྲེས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 གྱུར་པའི་དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བའི་དབང་པོ། བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་རྣམས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ། བཞི་ཀའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་རྣམས་གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ནས་བཞི་པའི་ཡན་ལག་
 ཏུ་གྱུར་པའི་བྱན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གི་བར་རྣམས་རང་རང་གི་ཉིང་
 བསྟོགས་གྱི་སྐབས་གྱི་གཉེན་པོའི་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་ནས། བཞི་པའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་གྱི་བར་རྣམས་གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་
 སྤངས་ ༥༠ པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ།
 ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་
 རྣམས་གྱི་རྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གསུམ་ཀ་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས།
 གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་གྱི་ཡན་
 ལག་གི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་རེ་བོངས་བཟུང་བ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རྟོག་པ་ནི། རང་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་བའི་
 རྣམ་པས་འཕྲུག་པའི་སེམས་བྱུང་གཅིག་ལ་བྱེད། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 རྟོག་དཔྱད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དཔྱད་པ་ནི་རང་ཡུལ་ལ་ཞིབ་པའི་རྣམ་པས་འཕྲུག་
 པའི་སེམས་བྱུང་གཅིག་ལ་བྱེད་དེ། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱད་པ་ཅིང་ཞིབ་

༥༠ མ་དཔེར། སྤང་བའི་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ནི། སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་དགོས་
 བས་འདི་ལྟར་བཅོས།

ཉིད། ཅེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ། ཤེས་
རབ་ལ་བརྟེན་ནས། ཀུན་ཏུ་འཆོལ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཅིང་
བའོ། །དཔྱད་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ། ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོག་
བའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཞིབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེ། སེམས་
ཅིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཔྱད་པ་དེ་སེམས་ཞིབ་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འབྱུག་ཅུ་མ་པོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པར་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་
གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འབྱུག་ཅུ་མ་པོ་བའི་ཉ་ཅང་ཅིང་
བར་མི་བྱེད། ༡༡ དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཔྱད་པ་དེས་རང་དང་མཚུངས་
ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འབྱུག་ཅུ་མ་པོ་བའི་ཉ་ཅང་
ཞིབ་བར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མར་གསར་པ་ཚུ་གང་མོའི་ནང་དུ་
བཅུག་སྟེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་བཞག་པའི་ཆོ། ཉི་མས་ཉ་ཅང་ཆ་བར་མི་བྱེད་ཚུས་
ཉ་ཅང་གང་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ལོ།

མཛོད་པའི་ལུགས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
དགའ་བ་ནི་དེར་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་གཅིག་ལ་འཛོག་སྟེ། མཛོད་ལས།

༡༡ སྟོན་ ༤༩ ལས། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འབྱུག་དེ་ཉ་ཅང་ཞིབ་བར་མི་བྱེད། དེར་གྱུར་པའི་དཔྱད་པ་དེས་ཉ་ཅང་ཅིང་བར་
མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་དངོས་གཞི་དེ་ཉ་ཅང་ཅིང་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི། དཔྱད་པ་དེའི་
བྱེད་ལས་ཡིན་པས། དཔྱད་པས་ཉ་ཅང་ཅིང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་པས་ཉ་ཅང་ཞིབ་བར་མི་བྱེད་པས།
སྟོན་ལྟར་དག་གམ་སྟུམ་ཡང་མ་བཅོས་སོ།

ལུང་རྣམ་གཉིས་ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཡན་ལག་
 ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བྱེད་དེ། མཛོད་ལས། དང་པོ་
 བོ། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་
 སིམ་པར་སྤྱང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རང་
 རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་རྟོན་བཅས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཛོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དགའ་བ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡོད་དེ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་དགའ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་བཛོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཉན་ས་ལས། གཟུགས་ཀྱི་
 ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བའི་བདེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་སོ་
 སོར་སྤྱང་བར་བྱེད་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྤྱང་ལ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་དེ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་
 པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་བྱེད།

བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཀྱང་ཡིན། དེའི་
 ཡན་ལག་ཀྱང་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་
 ཀྱང་དེའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

རང་ལུགས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ནི་

ཡན་ལག་ལྔ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་མིན་གྱང་།
 དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་བཞི་བའི་དམག་གི་ནང་ཚན་
 ཏུ་གྱུར་བའི་རྟ་བའི་དམག་དེ་ཡན་ལག་བཞི་བའི་དམག་མིན་གྱང་། དམག་ཡིན་
 བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་
 ཡན་ལག་གྱང་ཡིན་ལ་བསམ་གཏན་ཡང་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་
 དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲག་གོ། །ཡན་ལག་བཞི་བའི་དམག་ཇི་ལྟ་བུར་ཡན་ལག་ལྔ་
 བའི་བསམ་གཏན་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དེ་
 གང་ཞེ་ན། བྱེད་བཀ་སྤྱོད་བ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
 ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལ་བྱེད། ཅེས་ཟེར། དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་། མཛོད་ལས། རབ་ཏུ་
 དང་བ་དད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། བསམ་གཏན་
 གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བློ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་དེ་དེའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་ལས། དེའི་ནང་ཡོངས་
 སྤྱོད་དང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྤྱོད་པ། དུན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་
 དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་སེམ་པར་སྤྱོད་བ་དེས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་གྱི་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་དེ་ལས་རུང་ཏུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བ་དང་། རང་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་པར་བྱེད་
 པའི་སྟོན་སྐད་དགའ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་

གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་བྱེད། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ནི། དགའ་བའི་ཀུན་དགྱིས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་བྱེད། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བླན་པ་ནི། དགའ་བའི་ཀུན་དགྱིས་ལྷོག་པའི་དམིགས་རྣམས་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་བྱེད། དེའི་ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་གོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡིད་བྱེད་གཅིག་ལ་བྱེད། བཏང་སྟོམས་ནི་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་དང་དགའ་བའི་སྟོན་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གཅིག་ལ་བྱེད། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྤར་དང་འབྲ།

བསམ་གཏན་དང་པོར་བླན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཏུ་མ་སྟོས། གཉིས་པར་དེ་གསུམ་ལ་རང་མིང་གིས་མ་སྟོས། གསུམ་པར་དེ་གསུམ་ལ་རང་མིང་གིས་ ༥༥ སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་རྟོག་དབྱེད་གྱི་རྟོག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། གཉིས་པར་དགའ་བའི་ཀུན་དགྱིས་དང་བཅས། གསུམ་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗེད་པའི་བྱིར། དེ་སྤྱད་དུ་ཡང་། བསྐྱབ་ལས། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་བླན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བཏང་སྟོམས་དག་རྟོག་པ་དང་དབྱེད་པའི་སྟོན་གྱིས་མངོན་པར་བསྐྱབས་ ༥༣ བས་ན། དེའི་

༥༥ མིང་རང་གི་ །ཞེས་འབྱུང་ཡང་། སྤྱི་དོན་ལྟར་བཅོས་སོ། །

༥༣ མ་དཔེར། བསྐྱབས་ཞེས་འབྱུང་ཡང་རྟོག་དབྱེད་གྱིས་བསྐྱད་པའི་དོན་ཡིན་པས། སྤྱི་དོན་ལྟར་བཅོས་སོ།

ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་མ་སྒྲིལ་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལས་བྱེད་
 པ་དག་ཡིན་ཡང་། སེམས་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་ཡིན་
 པས། དེའི་ཕྱིར་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏེ། །བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་སོ། །བཞི་བ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བླན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་གཉིས་ལ་ཡོངས་དག་གི་སྒྲིལ་
 སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱ་
 མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྟོན་བརྒྱད་ནི། རྟོག་དཔྱད་གཉིས།
 དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་གཉིས། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་གཉིས།
 ལྷག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་ནམས་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། སྟོན་བརྒྱད་
 ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །བཞི་བ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། རྟོག་དང་དཔྱད་དང་
 དབུགས་དག་དང་། །བདེ་བ་ལས་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བཞིན་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡོད་དེ། དེར་བྱིང་ཆོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བསམ་གཏན་བཞི་བའི་སྟོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འབྱུག་དེ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་
 ཡང་། དེ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འབྱུག་དེ་ཆོར་བ་
 བཏང་སྟོམས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་
 ལས། ཀྱན་དགའ་བོ་ཞིང་དེ་ན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། ལྷག་བསྐལ་ཡང་མ་ཡིན་

པའི་ཚོར་བའི་སྒྲ་ཡང་མེད་ན། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྒྲ་དག་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་མི་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞིའི་སྟོངས་འབྱུག་དེ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚོར་བ་བདེ་བ་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེན་ཡོད་དེ། ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་མ་ཚྲོགས་དང་། བན་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་མ་ཚྲོགས་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་མ་ཚྲོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེལ་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེན། སྤྱི་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེན། སྤྱི་པ། བན་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེན། སྤྱི་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། འགལ་བཞི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོངས་འབྱུག་ཡིན་ན། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་གྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཡིན་ན། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱག་མཛོན་

འགྱུར་བ་སྤྱོད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚོར་བར་ ༡༥ བྱེད་གྱི། ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚོར་བ་མི་བྱེད་དེ། སོ་
སེའི་སྟེ་བོར་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རང་
བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱག་མངོན་
འགྱུར་བ་སྤྱོད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་
བཞི་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་རགས་པ་ཡིད་མི་བདེ་
དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། བདེ་བ་རགས་པ་
ཡིད་བདེ་དང་། སྤྱོད་པ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་བཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

༥ ཟག་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྤྱོད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས། གཟུགས་མེད་བཞིར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་
ལ། ཐོགས་བའི་འདུ་ཤེས་དང་ནང་རྣམ་ཤེས་ལ་བཀྲ་བར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་
གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་གྱི་གཟུགས་ལ་ཐོགས་བའི་འདུ་ཤེས་དང་།
གཉིས་པོ་ནས་མཐའི་འདུ་ཤེས་གཉིས། ནང་རྣམ་ཤེས་ལ་བཀྲ་བར་འཛིན་པ་ལ་
སྤང་བུ་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉིས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཏེ་
བཞི་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཟུགས་མེད་བཞིར་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

༡༥ འདི་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས། ཞེས་པ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱག་རགས་
པ་ཞི་བའི་བྱལ་བ་དོན་དུ་གཉིར་བའི་དོན་དུ་འདུག་པས། འཚོལ་བར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་དགོས་སམ་སྟུག།

༥ འབྲས་བུ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆུང་
འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆོངས་རིས།
ཆོངས་པ་མཐུན་ན་འདོན། ཆོངས་ཆེན་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བར་བྱེད། གཉིས་
པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་འོད་ཆུང་། ཆོད་མེད་འོད། འོད་གསལ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དེ་འབྱུང་བར་
བྱེད། གསུམ་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དགོ་ཆུང་། ཆོད་མེད་དགོ། དགོ་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
འབྱུང་བར་བྱེད། བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ནམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱིན་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་
ནམས་སུ་སྐྱེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྟོམ་ལྟ་བུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གཙང་
ལྟ་ནམས་སུ་སྐྱེ། རམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་དག་པ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་
མེད་ནམ་མཁའི་སྐྱེ་བ་བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ་དུ་སྐྱེ། དེས་སྤྱི་མ་ནམས་ལ་
རིགས་འབྲེ། སྐྱེ་བ་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོ་རིང་མུང་དང་། ཉོན་མོངས་
མང་ཉུང་སོགས་ལ་འཛོག།

གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། གོང་དུ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་མཐའ་ནས། དེ་
རྗེས་སུ་འཇུག་སྐྱབ་མཐའ་པ་ལ། འོ་ན། དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ་འདི་
བྱུང་། དོན་ནི། འཇུག་སྐྱབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད་དེ། བསམ་
གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ནས། རམ་མཁའ་ལ་འཇུག་པའི་ཁྱོད་
ཀྱི་བར་དགུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ॥

ཕེར་ཕྱིན་མན་ངག་སྒྲིང་པོའི་དཀའ་བའི་གནད། །
 ལུང་རིགས་ལམ་ནས་བྱངས་ཏེ་མ་ཞོར་བར། །
 གསལ་མཛད་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དེའི་བཞེད་སྟོལ། །
 བརྒྱད་འཛིན་དང་བཅས་བསྐྱལ་བརྒྱུར་དར་རྒྱས་ཤོག། ॥

༣༡། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐལ་འབྲེང་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་
རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་

གསུང་རྒྱན་བཞིན་དུ་བཞུགས་སོ།།

༥ དེ་ནས་སངས་བོ་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། ཁྱིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། གུན་ནས་
ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོན་
ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྱ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་
ལྟོས་ནས་བྱུང་བ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཞི་བྱུང་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
པས་བྱུང་སྟེ། གཞི་བྱུང་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཕ་ལེ་ལས། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། ཆོས་
འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལེས་
བྱའོས་ཅན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་པ་ལས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་མ་
བྱུང་པ་འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན་མ་བྱུང་མཆོས་ལ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱུང་བ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
ཁྱོད་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལས།
རྟགས་དེར་ཐལ། འགོག་པ་ནི་བྱ་ལྟོས་པ་ངེས་འབྱུང་བཞི་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱུང་བ་འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
འཁོར་གསུམ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དབྱེ་ན། རོ་བོ་ལ་ལྟོས་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཐ་སྙད་ནས་འཛོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མེ་
ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་འབྱུང་བ་དང་། ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུ་བྱ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་
བྱེད། གཉིས་པ་ནི། རིང་པོ་ལ་བལྟོས་ནས་ཐུང་དུ་འཛོག་པ་དང་། བ་རི་ལ་
བལྟོས་ནས་ཚུ་རི་འཛོག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དབྱེ་ན། འདུས་
བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་
མཆོན་ཉིད། རང་གི་རྒྱུར་བྱུར་པའི་རྟེན་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །རང་གི་
ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུ་བ་བ་དེ་ཡིན། རྟེན་གསུམ་ནི། གཞུང་བ་མེད་པའི་རྟེན།
མི་རྟག་པའི་རྟེན། རྣམ་པའི་རྟེན་རྣམས་ལ་བྱེད།

དེས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་ཆོག་བྱུར་དུ་
གཞུང་བ་མེད་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་བརྟན་
ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་དབང་ལྷག་སོགས་ཀྱིས་སྟོའི་གཞུང་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་
སམ་སྟམ་དུ་འཛོན་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། དེ་རྣམས་དབང་ལྷག་སོགས་
ཀྱིས་སྟོའི་གཞུང་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་མ་ཡིན་པར། དེ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུར་བྱུར་པའི་
གཞུང་བ་མེད་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་དང་། ཀུན་
བདུས་ལས། མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞུང་བ་མེད་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་དང་།
ཞེས་གསུངས། ཡང་དེའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། མི་རྟག་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་

ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་དབང་ཕྱུག་
 རྟག་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེལ་རྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་སམ་སྟུམ་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་
 རྟོག་བཀག་ནས། དེ་རྣམས་རང་གི་རྒྱར་བྱུར་པའི་མི་རྟག་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས།
 འདི་སྟེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྟེ་སྟེ་ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས། མི་རྟག་པའི་རྟེན་
 ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཡང་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། རུས་པའི་རྟེན་
 ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་
 རང་གི་རྒྱར་བྱུར་པའི་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་དང་། རང་གི་རྒྱར་བྱུར་པའི་མི་རྟག་
 པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བར་མ་ཟད། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངམ་སྟུམ་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་རྣམས་རང་བསྐྱེད་རུས་པའི་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས།
 འདི་སྟེ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད། ཅེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས།
 རུས་པའི་རྟེན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་རང་བསྐྱེད་
 རུས་པའི་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ནི། དཔེར་ན་མ་རིག་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུང་ཡང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །རང་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་
 བ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྟག་པ་དོན་གཅིག།

ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དབྱེན། ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། བད་གི་དེ་གཉིས།

ལྷ་དང་གྲིས་མ་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྷོས་ནས་བྱུང་པ། དང་
 སའི་མཆོད་ཅིང་། དཔེར་ན་གླིང་བཞི་རི་རབ་སོགས་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་བུ།
 ལྷ་དང་གྲིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྷོས་ནས་བྱུང་པ། གཉིས་
 སའི་མཆོད་ཅིང་། དཔེར་ན་བརྟུང་གི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །རང་གི་རྟེན་
 འབྲེལ་ལ་བྱེད་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྣམ་བུང་
 སྟོགས་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད།

གསུམ་བརྒྱ་བཤད་པ་ནི། ལྷོད་བརྒྱད་གྱི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 ལྷོད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྟེན་བཤམ། འཕྲད་
 བཤམ། ལྷོས་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་
 ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད་པ་ནི་ཨི་ནི་ས་མུད་སྐད་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བའི་པ་ནི་ཨི་ནི་
 བརྟེན་པ་དང་། འཕྲད་པ་དང་། ལྷོས་པ་ལ་འཕྲུག་ལ། ས་མུད་སྐད་ཏེ་འབྱུང་བ་ལ་
 འཕྲུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་བསྐྱབས་ན་ཞེས་
 བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

॥ གཉིས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྩེ་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་པཎ་པ་
ལ། སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
འདོད་པའི་ལུགས། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས། རང་
ལུགས་བཞག་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་པོ་དེ། རྩལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་
ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོབས་གཙོང་པའི། ཆོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་

[illegible]

ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། མ་དེག་པའི་རྟོག་འབྲེལ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་སེམས་པ་གང་ཡིན་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
དངོས་པོ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ། དེའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་དེ། མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
ལྟ་ལ་ཡོད་པའི་དབང་པོ་དུག་པོ་དེ་སྒྲུ་མཆོད་དུག་གི་རྟོག་འབྲེལ། དེ་རྣམས་འདུས་
པ་རེག་པའི་རྟོག་འབྲེལ། རེག་པ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་ཚོར་བའི་རྟོག་འབྲེལ། ཚོར་བ་
དེ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་སྟེན་པའི་རྟོག་འབྲེལ། སྟེན་པ་དེ་དང་མཚུངས་
ལྡན་ཀྱི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ལེན་པའི་རྟོག་འབྲེལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ངག་
གི་བྱ་བ་དེ་སྟོན་པའི་རྟོག་འབྲེལ། དེ་རྣམས་སྒྲེས་བ་སྒྲེ་བའི་རྟོག་འབྲེལ། དེ་རྣམས་
སྦྲིན་པ་གས་པའི་རྟོག་འབྲེལ། དེ་རྣམས་ཞིག་པ་ལི་བའི་རྟོག་འབྲེལ་དུ་འཛོལ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་རྟོག་འབྲེལ་ཞེས་བཞུགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། རྟོག་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཆེ་བྱེད་པ་ཉུ་སྟུ་བ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་གནས་སྐབས་ཀྱི་
རྟོག་འབྲེལ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོ་སྒྲ་མ་ནས་འདིར་འོངས། འདི་ནས་ཕྱི་
མར་འགྲོ་བའི་ཆོ་གསུམ་ལ་འཛོལ་ས་པའི་རྟོག་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ལྟ་བུ་
ལ་མཚན་ན། ཆོ་སྒྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་ལས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་མ་དེག་པའི་རྟོག་འབྲེལ་དང་། ཆོ་སྒྲ་མ་ནས་
འདིར་འོང་བའི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་

ཆོས་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་
 ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྦྱོ་སྟེ། གང་
 འདི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་
 གྱིས་སྦྱོ་མཆེད་དུ་ག། སྦྱོ་མཆེད་དུ་ག་གི་རྒྱུ་གྱིས་རེག་པ། རེག་པའི་རྒྱུ་གྱི་
 ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྲོད་པ། སྲོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལེན་པ། ལེན་པའི་
 རྒྱུ་གྱིས་སྲིད་པ། སྲིད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྦྱོ་བ། སྦྱོ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཁ་ཤི་དང་། ལྷ་
 རན་དང་། སྦྱོ་སྒྲགས་འདོན་པ་དང་། ལྷུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་
 དང་། འབྲུག་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྦྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་
 ཆེན་པོ་འབབ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་
 འདུ་བྱེད་འགག། འདུ་བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་འགགས་པས་མིང་དང་གཟུགས་འགག། མིང་དང་གཟུགས་འགགས་
 པས་སྦྱོ་མཆེད་དུ་ག་འགག། སྦྱོ་མཆེད་དུ་ག་འགགས་པས་རེག་པ་འགག། རེག་
 པ་འགགས་པས་ཚོར་བ་འགག། ཚོར་བ་འགགས་པས་སྲོད་པ་འགག། སྲོད་པ་
 འགགས་པས་ལེན་པ་འགག། ལེན་པ་འགགས་པས་སྲིད་པ་འགག། སྲིད་པ་
 འགགས་པས་སྦྱོ་བ་འགག། སྦྱོ་བ་འགགས་པས་ཁ་ཤི་འགག། ཁ་ཤི་འགགས་
 པས་ལྷ་རན་དང་། སྦྱོ་སྒྲགས་འདོན་པ་དང་། ལྷུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་
 བ་དང་། འབྲུག་པ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྦྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་
 ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབབ་ཞིག་པ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ། ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་མོ་ཉི་མ་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱལ་མཐོང་ངོ་། །
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དེ་བསྟན་ནས། གང་འདི་མ་དེག་
 བའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད། ཅེས་པ་ནས། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་
 ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 ཕྱོགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ལུགས་ལྷོག་
 དེ་ལུགས་ལ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་མ་དེག་པ་འགགས་པས། ཞེས་པ་ནས། འབའ་
 ཞིག་པ་འདི་འགག་པར་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྣམ་བུ་ཕྱོགས་གྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ལུགས་ལྷོག་དེ་ལུགས་ལ་བསྟན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འཇུག་ལྷོག་ལ་མོངས་
 བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་མོངས་པ་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 སྐད་དུ་ཡང་། ས་ལུ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་མདོའི་འབྲེལ་བ་ལས། གང་དག་འཁོར་བར་
 འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པ་ལ་མོངས་པ་རྣམས་མོངས་པ་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། ལུགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། ལུགས་སུ་མི་འབྱུང་བ་གཉིས་གྱིས་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བུ་གི་ཕྱོགས་ལས་བརྒྱུ་མཉམས་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་འདི་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཏཱ་གཉིས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་བཤད་པ་
 ལ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། སོ་སོའི་དབྱེ་བསྟུ། བོ་དེ་མ་ངས་པའི་ཚུལ། གང་ས་ངས་
 ཏཱ་ མ་དཔེར། གསུམ་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། བོད་དུ་བསྟན་ན་གཉིས་པ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ།

པའི་ཚུལ། རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཚུལ། རང་རང་གི་བྱེད་ལས། ཚེ་དུ་ལ་རྫོགས་པའད་
པ། ས་མཚུངས་ཀྱི་ནུས་གཞན། ཁྲི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་
ཕན་ཡོན་དང་བཅུ།

དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་གང་
ཞིག་ སྐྱུག་ཀུན་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མ་དག་པའི་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཆོས་ཅན།
མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐྱུག་བསྐྱུས་
བདེན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཞན་དུ་བསྐྱུས་པ་ཟེན། ཅུབར་འདོད་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བུར་གི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡིན་ན། རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་ཐལ། རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ལོ།

གཞན་ཡང་། ལྷག་བཅས་ཐུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱུག་བསྐྱུས་བདེན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟེ། འདོད་ན།
དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་དག་བཅོས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འཕྲོར་སྒྲོད་པའི་ས་
ལས། དག་བཅོས་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་ཤིང་། ཁམས་གསུམ་ན་སྒྲོད་པ་

ཐམས་ཅད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། ལྷག་བཅས་མྱུང་
འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་
བདེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་གོ།

༥ རང་ལུགས་ནི། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྟོག་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་གང་
ཞིག ལྷག་ཀུན་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་འཁོར་བ། ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་
རྟོག་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད།

༥ གཉིས་བསོལ་དེ་དེ་བུ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས། སོ་སའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་
བ། བསྐྱུ་བ་ལག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་ཕྱོགས་
ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་དེ་ལ་ཅ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་ལྷག་
ཀུན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་སུ་
ཡོད་དེ། མ་དེག་པའི་རྟོག་འབྲེལ་ནས། མ་ཤིང་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་བར་བཅུ་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉིང་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། མ་
དེག་པའི་རྟོག་འབྲེལ་དེ་ལ་ཡང་འཕེན་བྱེད་དག་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒོར་དུ་གྱུར་པའི་
མ་དེག་པ་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒོར་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་
དང་། འཕེན་བྱེད་མི་ག་ཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒོར་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་སོགས་
དུ་མ་ཡོད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་དེ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་བདེ་འབྱེད་ནས་སྒྲིན་གྱི་
ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། རན་འབྱེད་ནས་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་

འཕེན་བྱེད་གྱི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། ཁམས་གོང་མའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་གྱི་མི་གཡོ་བའི་ལས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། མ་རིག་པ་ནས། བླ་ཤིའི་བར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ། མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཙོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་དེ། མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་

དུག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུབར་འདོད་ན། དེ་
 ཚོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་
 པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱམ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་།
 ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱམ་སྟེ། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་དོ།

ཡང་ཁ་ཅིག རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་
 པའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོངས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དེ་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོངས་པ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱེད་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱམ་སྟེ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཕྱིར་དང་། །
 སེམས་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་

གྱུར་པའི་སེམས་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱུང་པ་ལ་ཁོན་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་དེ་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མ་དེག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་དེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཅུ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། ཅུ་ཉོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གུན་འགོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། མ་གྲུབ་ན་
དེར་ཐལ། ཆོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲལ་མཆོས་སལ། འཛིག་ལྟ་
ཆོས་ཅན། ཅུ་ཉོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་པ་ཁས།
མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཅུ་ཉོན་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། དེ་མ་དེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཉེས་པ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དག། འཛིག་ཆོག་སྟེ་ལས་སྦྱོར་པ་ཡིན། དེ་མ་དེག་སྟེ་དེ་ལས་
ཆགས། དེ་ལས་ཞེ་སྒྲང་ལ་སོགས་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་གུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་དེ།
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན།
ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་མ་
དེག་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་
གྱིས་བསྟུབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཕེན་བྱེད་ལས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། འདོད་ན། ཁྱོད་མེད་ན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་མེད་པས་ཁྲལ་པར་ཐལ་ལོ། །
འདོད་ན་སྟེ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ །རང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་
 ཀུན་སྒོར་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་དེ། ཡན་ལལ་བཅུ་གཉིས་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
 པའི་མ་དེག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་མ་དེག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་གྱི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
 ཏེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་པའི་སེམས་གྱིས་ཀུན་
 ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཀུན་ནས་
 བསྐྱངས་ཏེ་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕེན་བྱེད་དག་པའི་ལས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ །འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་དེ། ཡན་ལལ་བཅུ་
 གཉིས་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་སྒྲིན་འཕེན་
 པ་ཁ་ཅིག་ །ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཡན་ལལ་བཅུ་གཉིས་གྱི་ནང་ཚན་དུ་
 གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱུ་བ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དད་པ་ཆོས་ཅན།
 དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུ་བ་པ་ཁས། མ་
 བྱུ་བ་ན། དེར་ཐལ། དག་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་
 འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དག་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་གྱི་སྒྲིན་ནི། ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་ཆོས་

ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་
 གྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།
 ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ།
 ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟགས་པ་མེད་པར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་
 བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ནི་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷོག་
 ཀྱང་། ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་མ་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་ལྷོག་པ་མིན་
 པས། འཁོར་བའི་གཞི་མཐར་གཏུགས་པ་མ་ལོག་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་
 འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 འཛིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཛིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་
 པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཛིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་པས་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐད་གྱི་སྤང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་
 རོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
 ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་འཛིག་ལྟའི་རྩ་བ་བྱེད་པར་བཞེད་ལ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་
 པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུག་
 རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དབང་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤང་
བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་སྤང་བྱེད་པའི་
གང་ཟག་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན།
བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་འཁོར་བ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་འཁོར་བའི་
རྩ་བ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་འཁོར་བའི་རྩ་
བར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་
ཟག་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། འཁོར་བ་སྤངས་པ་དང་འཁོར་
བའི་རྩ་བ་སྤངས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། འཁོར་བ་སྤངས་ན་འཁོར་བའི་
རྩ་བ་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྤངས་པ་
དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྩ་བ་སྤངས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་
ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྩ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྩ་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ལས་སྤྱ་བར་གྱུར་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྩ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་དེ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྩ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན།

ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བཞུགས་ཅན། ལྷག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཉན་ཐོས་བྱུང་སྟེ། དག་
བཅོམ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷག་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཉན་ཐོས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ལྷག་
བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་བྱུང་བ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདི་ནི་ལན་གྱིས་བསྒྲོག་པར་མི་རུས་པའི་ཐལ་འབྱུང་ཡིན་ནོ།

ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་འཛིན་སྤངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་
ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕྱག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས།
འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མེད་པར་འགྲང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
ལོ། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
ལ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མེད་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་
པའི་མ་རིག་པ་ཀུན་བརྟགས་མེད། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་
མ་རིག་པ་ཀུན་བརྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས།
སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
པས། འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ལ་ངས་པ་དམིགས་སྤྱད་
པར་རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ།

མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་
 ཀུན་བརྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་
 ས་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་ཤེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཕྱོགས་གཅིག་པ་སྟེ། གང་ཡང་རིལ་གྱིས་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་སྐྱུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་
 སྟོབས་ཀྱིས་སྤོངས་པའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག་ རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་
 དུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་བྱེད་པ་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
 ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བསོད་ནམས་མ་
 ཡིན་པའི་ལས་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ལས་འབྲས་ལ་སྤོངས་པའི་མ་དེག་པ་
 དང་། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤོངས་པའི་མ་དེག་པ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན་ནང་འགལ་ཏེ། ལས་འབྲས་ལ་སྤོངས་པའི་མ་དེག་པ་ཡང་
 ཡིན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་དགོ་བ་
 སྤྱོད་པ་ལས་འབྲས་བྱ་བ་དེ་བ་མི་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་སྤོངས་པ་ཡང་
 ཡིན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་
 གྱུར་པའི་རྒྱ་དགོ་བ་སྤྱོད་པ་ལས་འབྲས་བྱ་བ་དེ་བ་མི་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་སེམས་

བྱུང་སྐྱོངས་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་སྒྲམ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་བྱུང་
 པའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོངས་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བརྒྱ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་བྱུང་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་སྒྲམ་མི་མཐུན་
 སྟོགས་སུ་བྱུང་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྒྱ་དགེ་བ་སྦྱོང་བ་
 ལས་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པའི་སྐྱོད་ས་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ་
 ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་བྱུང་པའི་མ་རིག་པ་དང་ལས་འབྲས་ལ་
 སྐྱོངས་པའི་མ་རིག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་བྱུང་པའི་མ་
 རིག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 དེ་ལྟར་དུ་གསེར་འབྲང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་བྱུང་པའི་མ་རིག་པ་དེ་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་
 སྤང་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ། དོན་གསང་ནས་བཤད་པ་ན་རེ། དེ་མཐོང་སྤང་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་སྟོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་
 དུ་བྱུང་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤང་བྱ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་བྱ་རི་དྲགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
 འབྲས་བྱུང་བྱུང་པའི་རན་སོང་བའི་གཟུགས་སྤང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤང་བྱ་ཀུན་
 བརྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། ཉགས་
 བྱ་བ་སྟེ། དེའི་འབྲས་བྱུང་བྱུང་པའི་རན་སོང་བའི་སྤང་སྟོང་ཁམས་དང་སྟེ།

མཆེད་གསུམ་ག་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་སྤྱི་བུ་སྟེ། གུན་བརྟུས་ལས།
ངན་སོང་བའི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྟེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ནི་མཐོང་བས་
སྤང་བར་བྱ་བར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
ཁྱོད་གཟུགས་ཕུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཕུང་དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ ངན་སོང་བའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་
མཆེད་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྤང་ཡིན་པ་ཕུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། ངན་སོང་བའི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། མཐོང་
སྤང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཕུང་དེའི་དོན་འཆད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ངན་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྟེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ངན་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། ཁྱོད་ངར་འཛིན་ལྷན་སྟེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་
མ་དེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་གུན་བརྟུས་སུ་
གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཁྱོད་
ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ནི། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་སྤང་གང་ཞིག་ ཁོན་སོངས་
ཅན་གྱི་མ་དེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་སྟོད་པའི་ས་ལས།
རྒྱན་དུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་ཤེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱོགས་གཅིག་

བ་སྟེ། བཀའ་ཡང་རིལ་གྱིས་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བགས་སྤངས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་རྒྱན་
ཞུགས་གྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས་སོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་ཞུགས་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བཀའ་ཟག་
གི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྒྱན་ཞུགས་གྱིས་
སྤངས་པར་ཐལ། བྱོད་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བྱོད་རྒྱན་ཞུགས་དང་རྒྱུད་གཅིག་དུ་གྱུར་
པའི་བཀའ་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་སོ། །འདོད་ན། བྱོད་དེའི་རྒྱུད་ལ་མེད་
པར་ཐལ། བྱོད་དེ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བཀའ་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། རྒྱན་ཞུགས་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བཀའ་ཟག་
གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རྒྱན་ཞུགས་
དང་རྒྱུད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་བཀའ་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་
བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་བྱབ་མཆོམས་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བཀའ་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱོད་བཀའ་ཟག་བཀའ་ཞེས། བྱོད་རྒྱན་
ཞུགས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་བྱོད་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བོད་དུ་འདོད་ན། རྒྱན་ཞུགས་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བཀའ་ཟག་
གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བཀའ་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
བྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པ་ཡིན་ན། སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མ་རིག་

པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་། དེ་ལ་སྒྲིན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ །དེའི་ནང་
ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་མེད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དང་མཐོང་སྤང་གི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་སའི་ལུང་དེའི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་
འཐད། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་
ཐལ། ཁྱོད་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། བདེན་
འཛིན་གྱི་དངོས་གཞི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འབྱུང་། ཚུབ་པ་འདོད་ན། དེ་དང་མཐོང་སྤང་གི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཉགས་དེ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་
ན་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་དང་མཐོང་སྤང་
གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་གཞི་མཐུན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་ས་ལས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་
དུ་ཞིག་སྤངས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །དགོ་བར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
པའི་མ་རིག་པ་དང་། མི་དགོ་བར་གྱུར་པའི་དེ་འབྲེལ་གཉིས་སུ་ཡོད། ལུང་མ་

བསྟན་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་འདྲ་མེད་ཟེར་ཞིང་། དགོ་བར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་དེ། འཕེན་
བྱེད་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་དགོ་
བར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ཏུ་གྱུར་པའི་
མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་གྱུར་པའི་
མ་རིག་པར་གྱུར་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྟེ་
བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ལུང་མ་བསྟན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྟན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མཛོད་
ལས། གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉུག་སྟེ།
ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྟན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་གྱུར་པའི་ལུང་
མ་བསྟན་མེད་པར་ཐལ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱང་མེད། དེ་འདྲའི་མི་དགོ་བའི་ལས་
ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་གྱུར་
པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགོ་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
རང་ཀུན་ནས་སྟོང་བྱེད་དགོ་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་
ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀུན་སྟོང་གི་དགོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
འདོད་ན། ཁྱོད་དགོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་སོ། །རྩ་བའི་རྟགས་ཕྱི་
མ་ཡང་རིགས་འགྲེལ་ཟེར་ན། མཛོད་ལས། རབ་ཏུ་འཕྱུག་བྱེད་དགོ་སྟབས་ལས།

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དྲུག་རྣམ་གསུམ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རྒྱུ་ལྷི་ཀུན་སྟོང་དགོ་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལུང་མ་
 བསྐྱན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་
 རང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་
 ཀུན་ནས་སྟོང་གྱེད་ལུང་མ་བསྐྱན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཡིན་པར་
 ཐལ། བྱོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་ལུང་མ་བསྐྱན་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དགོ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཀུན་སྟོང་གི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་རང་ཀུན་ནས་སྟོང་
 གྱེད་ཀྱི་དགོ་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་རྒྱུ་ལྷི་ཀུན་
 སྟོང་དགོ་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་གྱི་མ་རིག་པར་གྱུར་
 པའི་དགོ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཉོན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་སྐྱངས་པར་ཐལ། བྱོད་
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། བྱོད་དེས་མ་སྐྱངས་པར་ཐལ། བྱོད་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱོད་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། དེར་ཐལ། བྱོད་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག །མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། དེ་ལ་ཁོང་གིས་གཟུགས་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་
 རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་དེ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་གང་རུང་གང་

ཞིག་ ཁྱོད་སྤྱི་མ་དེ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཉོན་སྤྱི་བ་ཡིན་པར་
 ཐམས། མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྤྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཙོ་བོར་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་པར་ཐམས།
 ཁྱོད་ཤེས་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་
 དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ཤེས་སྤྱི་བ་ཡིན་པར་ཐམས། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་
 སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཡང་ཐེག་
 དམན་ལ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པས། གཟུགས་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་
 འཛིན་པ་ལ། ཤེས་སྤྱི་བ་དུ་འཛོག་མི་འཛོག་གཉིས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་
 པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་
 གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐམས། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པའི་
 རྟོན་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐམས་ལོ། འདོད་ན། རྟོན་འབྲེལ་
 མདོ་འབྲེལ་ལས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐམས་ལོ།

མ་ཁས་པ་ཁ་ཅིག་ འཕགས་པའི་རྟོན་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་དུ་
 གསོག་པ་མེད་ཀྱང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་དེ། འཕགས་པའི་རྟོན་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་
 པར་ཐམས། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ འཕེན་བྱེད་གྱི་

ལས་ཡིན་ན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལས་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ།
དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་བཅས་མྱུང་
འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲུབ། རྟགས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་
འབྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་གནས་པ་ནི། །བརྟེ་བའམ་ཡང་ན་ལས་
གྱིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ་མཆོམས་ལ། ལྷག་བཅས་
མྱུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟོན་སོ་སོའི་སྟེ་བའི་
གནས་སྐབས་སུ་བསགས་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་དབང་
གིས་འཁོར་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་
གྱི་ལུང་བྱངས་མ་ཐག་པའི་བསྟན་དོན་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ངན་འགྲོའི་སྟེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་ལྷ་མི་དག་བའི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ཅུས་ཏེ།
དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདག་གི་སྒྲ་མ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག །འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་
འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་
གནས་གཙང་དུ་སྟེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གནས་གཙང་དུ་སྟེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སོ་སྟེའི་རྟེན་ལ་

གནས་གཙང་དུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་གཙང་དུ་
 སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་ཐག་མེད་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་
 གྱི་སྟེལ་སྟོམ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་
 སྟོན་མེད་དེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དཔེར་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཁ་ཅིག་སྟོན་སོ་སྐྱེའི་
 གནས་སྐབས་སུ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་
 ལས་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱར་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གནས་གཙང་དུ་
 སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་
 བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་
 ཐལ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ། འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ།
 རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་
 འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གནས་
 གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
 གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་བག་ཆགས་
 བསྟོས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་གྱི་རྣམ་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་
 བའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གནས་

གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་བསལ་ཁས།
གཞན་ཡང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་
ཐལ། གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་བསམ་གཏན་བཞི་བར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོན། མ་རིག་པ་
བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སར་གཏོགས། ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་བསམ་
གཏན་བཞི་བའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། ཅུ་བར་མ་བྱུང་སྟེ།
གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་ཀྱང་དེ་གསོག་པ་མེད། ཅས་ཟེར་
བཞི་འཐད་དེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་བའི་
མ་རིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་
པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པའི་ཀུན་སྟོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་བསལ་ཁས།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་
གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་
གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསགས་པ་ན་

གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པར་སོང་བར་ཐལ། བྱོད་དེར་
སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གནས་གཙང་
དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

ཁོན་རེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། རྟམས་གྱི་ནང་དུ་གང་ཡིན་པ་དེའི་སོང་
བྱུང་མས་གྱི་ནང་དུ་ལོ། ཁྱེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟམ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་
འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་སོང་བྱུར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྲིད་ལན་གཉིས་གྱིས་གསོས་བཏབ་
པ་ལ་བརྟེན་ནས། སོང་བྱུར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། སོང་
བྱུར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་སོང་བྱུར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱུབ། འདོད་ན། གནས་
གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་གནས་གཙང་
དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

ཡང་ཁོན་རེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དོམ་རྟམས་གྱི་གང་ཡིན་པ་དེད་མོ་
རྟམས་གྱི་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོམ་དུ་སྐྱེ་
འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་དེད་མོར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྲིད་ལན་གཉིས་གྱིས་
གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེད་མོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེད་མོར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་དེད་མོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུབ། འདོད་ན། གནས་གཙང་
དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་
ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན་མ་བྱུབ་མཚམས་ལ། རྟམ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
ལས་དང་སོང་བྱུང་དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། མ་བྱུབ་མཚམས་དང་པོ་ལ་བྱུབ་

པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏྲ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་ལ་བོང་
བྱུར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བོང་བྱའི་
སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། ཏྲ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་ལ་བོང་བྱུར་སྐྱེ་
འགྱུར་གྱི་སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བོང་བྱུར་སྐྱེ་བ་
སྒྲུངས་པའི་བོང་བྱའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གང་རུང་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བོང་བྱའི་མིང་གཟུགས་ནས་
ཚོར་བའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་བོང་བྱའི་
མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གང་རུང་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།
འདོད་ན། དེའི་ཆོན་བོང་བྱའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་
ན། ཏྲའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་བོང་བྱའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཉིས་མི་
འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །བསལ་བ་ཁས།

ཡང་ཁ་ཅིག་ །འཛིག་ལྟ་དེ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
མ་དེག་པ་ཡིན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་དང་
འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ །ས་མཚུངས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གང་ནས་འཁོར་ཏེ་སྤྱིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོན། མ་དེག་པ་ཅི་ཡང་མེད་
གྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་སྐྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་ཡོད་

པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཕགས་སྤྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
 པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཛིག་ལྟ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 དེར་ཐལ། དེ་འཕགས་སྤྱད་ལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། དེ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
 ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་སྤྱི་མ་ཁས། དང་པོ་དེར་
 ཐལ། འཕགས་སྤྱད་ལ་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྤྱི་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་ཡོད། འཁོར་བའི་རྩ་
 བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་མེད་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་
 སྤྱིར་མི་འོང་ཡོད་པ་གང་ཞིག། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་
 རིག་པ་ཡིན་ན། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་
 པའི་སྤྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་སྤྱིར།
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྤྱིང་ཅེད་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་
 དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ས་གང་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཏེ་སྤྱིང་ཅེད་སྤྱི་བ་
 དེའི་ཆོན། མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་
 ཁས་ཤིང་། རང་ལུགས་ལ་འང་གུ་བ་བོ།

༥ གཉིས་པར་ལུགས་པུགས་པུགས་པུགས་། མ་རིག་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་
 པ། སྐབས་འདིའི་མ་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་མ་རིག་པ་
 ལ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་པའི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱི་བས་

མཛེལ་བ་བཀག་ཅོམ་ལ་མི་མཛེལ་བ་དང་། བདེན་བ་བཀག་ཅོམ་ལ་རྩན་ཆོག་དུ་
 མི་འཛོག་པ་བཞིན་དུ། རིག་བ་བཀག་ཅོམ་ལ་མ་རིག་བར་མི་འཛོག་པས། རིག་
 བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཚྲོངས་བ་ལ་
 ཅིག་ལ་མ་རིག་བར་འཛོག་ལ། རིག་བ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་དག་བ་བཅུ་གཅིག་གི་
 རང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གཏི་ཐུག་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་བཟོད་པས། དེའི་འགལ་
 རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་མ་རིག་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
 འཛིག་ལྟ་དང་མ་རིག་བ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་ཏེ། མ་རིག་བ་དེ་
 རང་ཡུལ་ལ་ཚྲོངས་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་ལ། དཔྱོད་པའི་རྣམ་པས་མི་འཇུག་།
 འཛིག་ལྟ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་རང་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 དེ་གཉིས་འགལ་བ་ལུང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་
 བ་དང་མཚུངས་བར་ལྡན་པའི་མ་རིག་བ་ཞེས་འཛིག་ལྟ་མ་རིག་བ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་མཛོད་ལས། མ་རིག་མི་མཛེལ་རྩན་
 སོགས་བཞིན། །ཀུན་སྦྲོད་སོགས་ཆོག་ཕྱིར་འགལ་ཏེ། ཤེས་རབ་ངན་པའོ་མིན་
 ལྟའི་ཕྱིར། །ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་བསྟན་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མདོ་སྡེ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་མ་རིག་བར་འདོད་དེ། རྣམ་
 འབྲེལ་ལས། རིག་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས། དེས་
 འཛིག་ལྟ་མ་རིག་བར་ཡང་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉེས་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དག། ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་ལས། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་

འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་ཚོངས་པས་ནི། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་
བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་ཞེ་ན་མི་
འགལ་ཏེ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་ཚོངས་པས་ནི་ཞེས་པས་ལས་འབྲས་ལ་
ཚོངས་པའི་མ་དེག་པ་དེས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་
བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཅུང་ཡིན་གྱི། དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་སྒྲོང་བྱེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ལུང་ཕྱི་མ་དེས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚོངས་པའི་མ་དེག་པ་དེས།
བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་བྱེད་པར་བསྟན་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། ལས་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཡིན་ན་ལས་དེ་དང་
མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་མཚུངས་
ལྡན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚོངས་པའི་མ་དེག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་
ལས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གང་རུང་ཡིན་ན། དགོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ངོ་བོ་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་
དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་དེ་དགོ་སྟོབས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན།
སྤང་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་བོ་སྟོམ་སྤང་ཡིན། ལུང་པོ་ལུང་ནང་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
ལུང་པོ་ཡིན། གང་ཟག་སུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ཞའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དེ།
འཕགས་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་
པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲས་པའདད་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ཡང་སྲིད་སྲི་མ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ། དེའི་ནང་
ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་ལྟས་
བྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲུ་ འདོད་
ན། ཡང་སྲིད་སྲི་མའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱོད་མེད་ན་དེ་མེད་
དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དགག་གཞིས་གཤམས།

ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མ་དེག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
ཤིང་། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ། དེའི་
ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། རན་སོང་
པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་གྱི་རྒྱར་སྲི་མ་
དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚེས་ཅན་གྱིས་གྲུབ། འདོད་ན། དེ་ཚེས་
ཅན། བྱོད་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་དེ་བྱོད་གྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། བྱོད་རན་སོང་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་
བསྐྱུས་པར་ཐལ། བྱོད་རན་སོང་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་
འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་བདེ་
འགྲོའི་སྲིད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བདེ་
འགྲོའི་སྲིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མ་དེག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
ཤིང་། རང་གི་འཕང་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས། དེའི་

མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་སྤྱོད་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ཁྱོད་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་
བྱ་མའོན་ཏེ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སོ་སོའི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཔྱུལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
རྟགས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སོ་སོ་སྤྱོད་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཕང་བྱར་བྱུར་པའི་ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན།
དག་བཅོམ་པ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྤྱོད་པ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། འོན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཕང་བྱར་བྱུར་པའི་ཡང་སྤྱིད་
ཕྱི་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དཔྱུལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཕང་བྱར་བྱུར་
པའི་ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཕང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ ཁར་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟེན་ལེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་བྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ཚན་དུ་བྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་
བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་བསྐྱབས་ཟེར་རྟོ།

ཁ་ཅིག་ འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བྱུར་པའི་གཟུགས་ཕུང་ཡོད་དེ།
དེར་བྱུར་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ལུས་ངག་གི་
ལས་གཟུགས་ཕུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ལས་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་

སེམས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་སྤང་ཡིན་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། སེམས་པ་ཡིད་གྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་དང་། ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་འདོད། །ངག་རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ངག་སྒྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། སེམས་པའི་ལས་དང་། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིད་གྱི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་པ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཏེ། ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ནར་བྱེད་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བས་འདོད་པ་ལ། སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཀག་ནས། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ལ་བཞེད་པས་ལས་གཉིས་ཀ་སེམས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་མཚམས་དེ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་སྤང་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་དང་གཟུགས་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་བའི་ལས་དང་གཟུགས་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད། མི་དགོ་བའི་ལས་དང་གཟུགས་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བཀའ་བརྒྱུད་སྒྲོང་པ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགོ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་དགོ་བའི་ལས་དང་གཟུགས་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རྩོམ་ཆིག་དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི

དགོ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། མི་དགོ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་གྲུབ་པོ།

༥ གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་ལགས་པ་དང་།
ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རོ་བོ་
གང་ཡིན་དཔྱད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་། རང་གི་འཕང་གྱུར་
གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་གྱུར་སེམས་པ་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། དེར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་
ལས་དང་། དེར་གྱུར་པའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི།
འདོད་པའི་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེ་ལ་ཡང་འདོད་
པའི་མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་ཁི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་
པོ་ལ་ཡང་གྲིང་བཞིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞིར་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་ཡང་
འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དུག་ཏུ་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། རན་
འགོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེ་ལ་ཡང་རན་སོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་
བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསུམ་དུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཁམས་གོང་གི་སྐྱེ་བ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་

གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒྲིབ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཟུགས་མེད་རིགས་བཞིར་སྒྲིབ་
པ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞིར་ཡོད་དོ།

གསུམ་པ་དེ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ནི། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་ལྗེའི་ནང་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ།
དེ་ཡིན་ན་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་
སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྱིར་བརྟན་པ་ལ། ལས་དེ་ལ་དེ་བའི་སྒྲོ་
ནས་དབྱེན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཀུན་བདུས་ལས། ལས་གང་ཞེ་ན། སེམས་
པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་ཏེ། ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པའོ། །
ཞེས་གསུངས། འོ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་
སེམས་པའི་ལས་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་བསམ་པའི་ལས་སུ་འཛོགས་པ་ཡིན་
ཏེ། མཛོད་ལས། སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་
གི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ལས་དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
ཀྱི་ལས་གསུམ་དུ་ཡོད། དེ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དགོ་མི་དགོ་གང་
ཡིན་ཀྱང་རུང་། དང་པོར་འདི་དང་འདི་བྱའོ། །ཞེས་ཐོག་མར་ཡིད་ཁོ་ན་ལ་
སེམས་ཤིང་། ལུས་ངག་གི་གནས་སྐབས་སུ་མ་ཐོན་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་

དེ། ཡིད་གྱི་ལས་དང་། སེམས་བྱུང་སེམས་བཤེས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་ལུས་
 ངག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོན་པའི་སེམས་བྱུང་དེ། ལུས་ངག་གི་ལས་སུ་
 འཛོག་། དེ་ཡང་ལུས་གྱི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འབྱུག་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་
 བཤེས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འབྱུག་པའི་སེམས་བྱུང་
 སེམས་བཤེས་ཀྱི་ལས་སུ་འཛོག་གོ། ལུས་གྱི་ལས་དེ་ལ་ཡང་དབྱེན། ཏུག་ཏུ་
 ཡོད་དེ། སྒོག་གཙོད་པ། མ་ཕྱིན་པར་ལེན་པ། མི་ཚངས་པར་སྒྲོད་པའི་ལུས་གྱི་
 མི་དགོ་པའི་ལས་གསུམ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ལུས་གྱི་དགོ་པའི་ལས་
 གསུམ་སྟེ་ཏུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངག་གི་ལས་ལ་དབྱེན་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ།
 རྩུམ། བྲམ། ཆོག་རྩུབ། ངག་འབྲལ་གྱི་ངག་གི་མི་དགོ་པའི་ལས་བཞི་དང་།
 དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ངག་གི་དགོ་པའི་ལས་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་
 གྱི་ལས་དེ་ལ་ཡང་བརྒྱབ་སེམས། གཞོད་སེམས། འོག་ལྟ་རྣམས་མེད་དེ། དེ་
 རྣམས་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་
 མཛོད་ལས། གསུམ་ལས་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དེ་ལ་རྒྱུ་ལྡི་སྒྲོན་ནས་དབྱེན། ཟག་བཅས་གྱི་ལས་དང་ཟག་མེད་གྱི་
 ལས་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི།
 རང་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅོམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། ཟག་
 བཅས་གྱི་ལས་དེ་ལ་ཡང་བྱེད་ལས་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེན། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས།
 འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས། རྫོགས་བྱེད་གྱི་ལས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རྣམ་
 སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོ་འབྱིན་རུང་ཅམ་དུ་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
 ངོ་བོ་འབྲུབ་ངེས་སུ་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱིས་

འཕངས་ཤིང་། འབྲུག་བྱེད་གྱི་ལས་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་བདེ་སྤྱད་
སོ་སོར་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ། དེས་ན་འཕེན་བྱེད་དགོ་བས་འཕངས་
ཤིང་ཚྲོགས་བྱེད་མི་དགོ་བས་ཚྲོགས་པ། འཕེན་བྱེད་དགོ་བས་འཕངས་ཤིང་
ཚྲོགས་བྱེད་དགོ་བས་ཚྲོགས་པ། འཕེན་ཚྲོགས་གཉིས་ཀ་མི་དགོ་བས་བྱས་པ།
འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བས་འཕངས་ཤིང་ཚྲོགས་བྱེད་དགོ་བས་ཚྲོགས་པ་དང་བཞི།
དང་པོ་ནི། མིའི་རྟེན་ལ་ནད་མང་བ་དང་། ཆོ་སྤང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཚུང་བ་
ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། ལྟ་མི་ཕལ་ཆར་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ནི། རན་སོང་བ་ཕལ་ཆར་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། རན་སོང་བའི་རྟེན་ལ་
ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་
བུ་ལ་བྱེད། དཔེར་ན། ལྷུང་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་
ནོ། །

ཡང་ཟག་བཅས་གྱི་ལས་ལ་རྣམ་སྟིན་འབྲིན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།
མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས། སྤྱི་གནས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས།
ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས། རྣམ་སྟིན་འབྲིན་པར་མ་དེས་པའི་
ལས་དང་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆོ་དེ་ལ་རྣམ་སྟིན་འབྲིན་པར་
དེས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆོ་བྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་
སྟིན་འབྲིན་པར་དེས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆོ་
གསུམ་པ་ནས་རྣམ་སྟིན་འབྲིན་པར་དེས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ལྟ་མི་ག་
གཉིས་པར་གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པས་འདག་པར་དེས་པའི་སྟོག་
གཅོད་གྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ།

ཡང་དེ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་སྤྲུལ་དཔྱད་ན། བདེ་བ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་
ལས། སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས། བཏང་སྒྲོམ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་གྱི་སས་བསྐྱེལ་གྱི་
དགེ་བའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི།
བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་གྱི་སས་བསྐྱེལ་གྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ།

ཡང་ཟག་བཅས་གྱི་ལས་དེ་ལ་ཁམས་དང་བསམ་པའི་སྒྲོན་སྤྲུལ་དཔྱད་ན།
བསོད་ནམས་གྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་
ལས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
ལས་དང་། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། གཉིས་པ་ནི། རན་འགྲོའི་སྐྱེ་
བ་འཕེན་འགྲུབ་གྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། ཁམས་གོང་གི་སྐྱེ་བ་
འཕེན་འགྲུབ་གྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་འགྲུབ་གྱི་ལས་
ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་
བྱེད་གྱི་ལས་དེ་རྣམ་གཡེང་གིས་མི་གཡོ་བས་ན་མི་གཡོ་བ་ཞེས་དང་། ཁམས་
གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་རྣམ་སྤྲིན་ཁམས་དང་ས་
གཞན་དུ་མི་གཡོ་བ་སྤྱི་མི་འབྲིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།
འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་འགྲུབ་གྱི་ལས་རྣམས་གཡོ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པར་སྤྲིན་པ་
སྐབས་པོ་ཆེ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་གཏོང་བ་པོ་
ཚུལ་བྱིས་ས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལུན་ན་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་ལ། ཚུལ་
བྱིས་ས་འཆལ་བའི་དབང་གིས་རན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བ་སྤྱིད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཟག་མེད་གྱི་ལས་ནི་རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀུན་ནས་

བསྐྱེད་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱ་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་
 ཚུལ་བསྐྱེད་མེད་ལ་བྱེད། དེ་ལྟ་བུ་ནི། ཉན་རང་དབང་བཅོམ་པ་དང་དབང་ཐོབ་པའི་
 བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་
 དགོས་པར་རྒྱུད་སྒྲུབ་ཅ་ཙམ་གྱིས་བཞག་དོ། །དེས་ན་ཟག་མེད་དང་ལས་ཀྱི་གཞི་
 མཐུན་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲུབ་ལས། ཟག་མེད་
 མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། །ཁལ་ཡུང་དུང་ཕྱིར་ན་ག་བ་མེད། །ཅེས་དང་། རྣམ་
 བཞག་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། དེ་འདྲ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡང་འབད་མེད་
 ལྟན་བྱུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་
 པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་སྐྱེད་སྒྲུབ་ནས། སྐར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་བའི་དབྱིངས་
 སུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་
 ལས་སྐྱེད་སྒྲུབ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི། མཉམ་གཞག་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ།

ཡང་དེ་ལ་དབྱེན། རྣམ་སྒྲིན་དཀར་པའི་ལས། རྣམ་སྒྲིན་གནག་པའི་
 ལས། དཀར་ནག་འདྲེས་མའི་ལས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། བསམ་སྦྱོར་
 གཉིས་ཀ་དག་བས་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མི་
 དག་བས་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བསམ་པ་དག་བས་བྱས་ལ།
 སྦྱོར་བ་མི་དག་བས་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ།

ཡང་དེ་ལ་དབྱེན། བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས། བསགས་ལ་མ་བྱས་
 པའི་ལས། བྱས་བསགས་གཉིས་ཀ་ཆང་བའི་ལས། བྱས་བསགས་གཉིས་ཀ་མ་

ཚང་བའི་ལས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མི་ལས་དུ་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
ནི། རང་ཉིད་གྱིས་མ་བྱས་ཀྱང་། གཞན་ལ་བཅོལ་བས་འབྲུག་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་
བྱེད།

ལྷ་ ཡང་ལས་དེ་ལ་དབྱེན། སྡོམ་པའི་ལས། སྡོམ་མིན་གྱི་ལས། བར་
མའི་ལས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྡོམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་
བྱེད། གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་ན་སྡོམ་པ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་བར་
དུ་གཅོད་བར་བྱེད་ཅིང་། སྡིད་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།
དེ་གང་ཟག་སུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་བཤན་པ་དང་བཅོན་སྤྱད་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད།
གསུམ་པ་ནི་སྡོམ་པའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྱུར། སྡོམ་མིན་གྱི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྱུར་
པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དཔེར་ན་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་
ལ་བྱེད་དོ།

༥ རྩོད་བརྒྱུད་པ་ལ་ཁོན་པོ། མ་དེག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་གྱི་
ལས་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཟག་མེད་གྱི་ལས་སྤངས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་ཟག་མེད་གྱི་ལས་སྤངས་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། ལས་
སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཟེར་ན་མི་མཚུངས་སོ། རྟགས་གྲུབ་
སྟེ། ལས་ཉོན་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩས་

ལྷ་ གསུམ་པ་དང་བཞི་བའི་མཚན་གཞི་སྤྱོད་ན་དུ་འབྱུང་བས་འདིར་ཆད་དམ་སྟེ།

ཏེ། རྟོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ན་
 ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ན་སྟོན་པའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེ་འགྲོའི་སྲིད་པ་འཕེན་བྱེད་
 གྱི་ལས་དང་། རན་འགྲོའི་སྲིད་པ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། རྟོན་
 རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་སྲིམ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ།
 གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།
 དེ་རེ་རེ་ནས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུབར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོན་གྱི་འཕང་
 བྱར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་སྲིམ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་
 ཅན། བདེ་འགྲོའི་སྲིད་པ་དང་། རན་འགྲོའི་སྲིད་པ་གཉིས་ཀ་རྟོན་གྱི་འཕང་བྱར་
 གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་སྲིམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་རྟོན་གྱིས་
 འཕངས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། རྟོན་བདེ་
 འགྲོའི་སྲིད་པ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་དེ་
 གཉིས་ཀའི་ལས་གྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་རྩབ་ལོ། །འདོད་
 ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། རྟོན་དེའི་འཕངས་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་
 རན་འགྲོའི་སྟེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །མ་
 རྩབ་མཆོམས་ལ། མེ་དུ་གཉིས་ཀའི་དངོས་འབྲས་ཆོས་ཅན། རྟོན་མེའི་དངོས་
 འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་དེ་གཉིས་ཀའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་
 ཁས། འདོད་ན། རྟོན་དུ་བའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་དེ་གཉིས་ཀའི་
 དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྩབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོན་
 དུ་བའི་དུས་ན་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོན་མེའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁས། འདོད་ན་འགལ་ལོ།

༩ གསུམ་བརྒྱམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་བཤད་བཤ། དགག་གཞག་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག ཁང་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་ཏུ་སྤྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་གང་ཞིག རྣམ་སྤྱོད་ཏུ་སྤྱུར་བའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་
ཆགས་འཛིན་པ་དེ། གསུམ་བརྒྱམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མིར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་
བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་ན། མིར་སྐྱེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཏུ་གྱུར་བའི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དུད་འགོར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་བའི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་ན། དུད་འགོར་སྐྱེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཏུ་གྱུར་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་
འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། མིར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་
དང་། དུད་འགོར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པ་གང་ཞིག ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་སྤྱིང་ཏུ་མིར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་། དུད་འགོར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཡོད་པ་སྤིང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
གཅིག་གི་སྤྱིང་ཏུ་དགོ་མི་དགོའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་སྤིང་བའི་
ཕྱིར། བོད་ཏུ་འདོད་ན། མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། དུད་འགོར་སྐྱེ་བ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། མིར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་

འབྲེལ་དང་། ཅུང་འགྱོར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན།
དགེ་བ་ཡིན་དགོས། ཅུང་འགྱོད་ཀྱི་དེ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་འབྱུང་དོ།

བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། ཅུང་འགྱོར་སྐྱེ་
བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། མིར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་
ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཅུང་འགྱོར་སྐྱེ་
འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་ན། མིར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
དང་། ཅུང་འགྱོར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ན། མིར་
སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། ཅུང་འགྱོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་པས་ཁྲལ་པ་ཡོད་པ་བྱུང། ཟེར་ན་མི་མཚུངས་སོ། མིར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒོས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་
ཀྱང་ཡིན། ཅུང་འགྱོར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
ཅུང་འགྱོར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཡིན། མིར་སྐྱེ་བའི་དེ་ཡང་ཡིན་
པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཡང་ཁོན་རེ། སྤར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པར་ཐལ། མིའི་རྟེན་ལ་ལྟར་
སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས། དེའི་རྗེས་སུ་
ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས། དེའི་རྗེས་སུ་སྤར་གྱི་ལས་དེའི་
དབང་གིས་ལྟར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚོན། ངན་སོང་བའི་གང་ཐག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་
 ལྷའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་
 འབྲེལ་མངོན་འབྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གང་གི་བར་དུ་འཛོག་ཅེ་ན། སྲིད་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་
 དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་དེ་ལྷར་
 འདོད་པ་དང་། ས་མཚུངས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མ་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་གཉིས་གང་དུ་བསགས་པའི་ས་དེར་གཏོགས་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་བར་སྐྱེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་
 ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས། དེའི་རྗེས་སུ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་
 སོང་དུ་སྐྱེས་པའི་ངན་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་བར་སྐྱེ་
 བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། མེད་རྟེན་ལ་ལྷར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལན་
 གངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས། དེའི་རྗེས་སུ་ལས་གཞན་གྱི་
 དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས། དེའི་རྗེས་སུ་སྤར་གྱི་ལས་དེའི་དབང་གིས་ལྷར་སྐྱེ་
 བ་དེའི་ཆེ་ན། ངན་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྷར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 རྟེན་ལ་བསགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་བར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་
 པ་གང་ཞིག །དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 རྣམས་དོན་གྱིས་དངོས། འདོད་ན། ངན་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་བར་སྐྱེ་བའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྒྲིང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས། དེའི་རྟེན་སྐྱེ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པའི་ངན་སོང་བ་དེ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེས་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷང་མཚུངས་འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་རང་དུས་སུ་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཐིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་རང་དུས་སུ་རང་འབྲས་སྐྱེད་པ་ལ་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཡན་ལག་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བུད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གསེར་འབྲེང་དང་ལམ་

རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལན་ལག་ཡིན་
 པས་མ་བྲལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་འཕངས་འབྲས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་
 སོ། །

༥ གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
 པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒྲོས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་
 དེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་།

༥ བཞི་བམིང་ག་རྒྱགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་
 པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་
 འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཚནས་སྤྱར་མ་
 ཐག་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། དབང་པོ་དུག་ཚང་བར་མ་དོད་གོང་གི་ཕུང་པོའི་རིགས་
 སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་
 ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ། རྒྱས་སྐྱེས་ལས་གཞན་པའི་མིང་ག་རྒྱགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་

འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེན། དེ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་མིང་གི་རྟེན་
འབྲེལ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན། ཚུར་མཐོང་ཐ་མལ་པ་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་མ་ཐག་པ་
ནས་བཟུང་སྟེ། དབང་པོ་དུག་ཚང་བར་མ་དོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ནུས་སྒྲིན་གྱི་
འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཚོར་སོགས་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་བཞི་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་ལྟ་བུ། མིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མིར་ཆགས་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚོར་སོགས་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་བཞི་ལྟ་བུ་མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་།
མིར་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡིན། འོ་ན། མིར་ཆགས་པ་དང་། མ་ཆགས་པར་བྱུང་པར་གང་ཞེ་ན། མི་ལ་
གནས་སྐབས་བརྒྱ་ཡོད་པའི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་མིར་ཆགས་པར་འཛོག་
གོ། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་ནི་མེར་མེར་པོ། ཟུར་ཟུར་པོ། ལྟར་ལྟར་པོ།
འབྲང་འབྲུར། ཡན་ལག་འབྲུས་པ་ནུས་སོ། །བཙས་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་ནི།
བྱིས་པ། གཞོན་ནུ། དར་ལ་བབ་པ། དར་ཡོལ། ཀས་པ་ནུས་སལ་བྱའོ།

༥ ལྷ་པ་མཚན་ཉིད་དབྱེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་
ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕྲེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། དབང་
པོ་དུག་ཚང་བར་དོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡུལ་དབང་ནུས་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་
ཡུལ་གྱི་འབྱུར་བ་སྟོང་མི་རུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ། སྐྱེ་
མཆེད་དུག་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེན། དེ་

ཡིན་པར་གྱུར་པའི་མིག་གི་སྒྲེམ་ཆེད་ནས། ཡིད་ཀྱི་སྒྲེམ་ཆེད་ཀྱི་བར་དྲུག་ཡོད།

༥ དྲུག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། ཡུལ་དབང་རྣམས་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་སྒྲོད་རྒྱས་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཟས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་མི་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་དེ། དྲུག་པ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་བར་དྲུག་ཡོད།

༥ བདུན་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཤེས་རྒྱས་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། སེམ་གཏུང་བར་མ་གསུམ་ཅི་རིགས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་དེ། བདུན་པ་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བའི་བར་དྲུག་ཡོད།

༥ དེ་མཁས་པ་ཚོ་དཔྱད་པ་ལྟར་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྩལ་སྐྱེས་ལ་མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། རྩལ་སྐྱེས་ལས་གཞན་པའི་མིང་ག་ཟུགས་ཅི་རིགས་
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། རྩལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་
 སྐྱེ་མཆེད་དུ་ག་ཅེས་བྱའི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་མིང་དང་ག་ཟུགས་ཞེས་
 མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན་མ་བྱལ། རྟགས་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། རྩལ་སྐྱེས་ཀྱི་མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིང་
 ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་བོ། མ་བྱལ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་
 གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། དབང་པོ་
 དུ་ག་ཆར་བར་དོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་
 ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་སྟོད་མི་རྣམས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་
 ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་
 འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་གང་ཞིག། དབང་པོ་དུ་ག་ཆར་བར་དོད་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་དེར་ཐལ། མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
 རྩལ་སྐྱེས་ལ་དབང་པོ་དུ་ག་གཅིག་ཅར་དུ་དོད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གོང་གི་
 མ་བྱལ་མཆོམས་ལ། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། བྱོད་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྟེན་
འབྲེལ་ལ་མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པ་ཡོད་པ་བྱུང། རྟགས་
གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་
གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཕངས་འབྲས་དང་གྲུབ་འབྲས་འགལ་བར་ཐལ། མིང་
ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
འདོད་ན། སྐྱེ་ཆའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྲུབ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། བྱོད་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། མ་ཁྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། བྱོད་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་
པ་འདུ་བྱེད་ནས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་གྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བྱོད་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་
པ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནས་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
བར་ཆོས་ཅན། བྱོད་འཕངས་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། མ་ཁྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱོད་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྟེད་ལེན་སྟེད་པ་གསུམ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བྱོད་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་
ཞིག །དེ་གསུམ་པོ་དེ་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འཕངས་འབྲས་དང་

གྲུབ་འབྲས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག།
འདོད་ལན་ཐེབས་ཏེ། སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། མི་ཤེས་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
ཡང་། །མ་བཟོད་སྲིད་པ་ཉིད་འགྲུབ་པ། །རྒྱན་ནི་འཕེན་བར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཕེན་བྱེད་གྱི་
ལས་དང་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་
འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་། དེའི་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་གཉིས་མི་
འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
ལས་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་དགོས། དེའི་སྐྱེ་བ་
འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་བྱུང་དོ།

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། འཕངས་འབྲས་དང་གྲུབ་འབྲས་མི་འགལ་
ཡང་། འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གཉིས་འགལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་
ན་རེ། མ་དག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཕེན་
བྱེད་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཁས། མ་
གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བ་
གཉིས་གྱི་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། སྐྱེ་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུག།

ཁོ་ན་ལེ། དེ་ལ་བྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་
 ཏུ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་
 གང་ཞིག་ །དེ་གསུམ་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་
 གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་དེ་གསུམ་གྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན་མི་མཆུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤེད་ལེན་སྤྲོད་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་
 ཅན། བྱོད་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ ༡༥ ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མིང་
 གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བྱོད་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ །དེ་རྣམས་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྲུབ་
 ན། ཅུ་བྲུབ་འགྲིག་ཟེར་ན་མི་མཆུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་གསུམ་པོ་དེ་དང་སྤྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་
 པར་ཐལ། དང་པོ་གསུམ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཞེས་བཤད་
 པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ །དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆེ་
 རབས་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཆོད་པ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་ལེ། རྟགས་སྤྱིས་ཀྱི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚུལ་ཅན། བྱོད་རང་
 དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་
 བྱུང་བར་ཐལ། བྱོད་སྤྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྲུབ་ན།
 ༡༥ མ་དཔེར། རིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསལ་ཡང་། སྤྱི་དོན་ལྟར་བཅོས་སོ། །

ཁྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་
 གྲུག་ཅེས་བྱ་ཡི། སྐྱེ་མཆེད་གྲུག་གི་རྟེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་མི་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱེད་ རྩ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་དང་དུས་
 མཉམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། མིང་
 གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱེད་ གྲུག་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མིང་
 གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་ཁྱེད་
 འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེས་ན་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག མིང་
 གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐྱེ་མ་ཁས། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ན་མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བོད་དུ་འདོད་ན། དེ་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་མཆེད་གྲུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་
 མཆེད་གྲུག་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་ཁྱེད་ གྲུག་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་མཆེད་གྲུག་ཅི་
 རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། སྐྱེ་མཆེད་གྲུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། སྐྱེ་མཆེད་གྲུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར་ན་

ཡང་མ་བྲལ། འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ན་ཡིད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན། ཅུ་བའི་མ་བྲལ་མཆོམས་གཉིས་ཀ་ལ་བྲལ་བ་མེད་དེ། མངལ་དུ་ཉིང་
 མཆོམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་བོ་དེ་མིང་
 གཟུགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་ནས་དབང་པོ་དུག་
 ཆོང་བར་དོད་མ་ཐག་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག་པོ་དེ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྲལ་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་
 སྐབས་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་བོ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བྱོད་མིང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
 འདོད་ན། ཞེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྲལ་སྟེ། མིང་
 གཟུགས་གྱི་ལྗོགས་པ་ཡིན་ན། མིང་གི་ལྗོགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མིང་
 གཟུགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་ནས་དབང་པོ་དུག་ཆོང་བར་
 དོད་མ་ཐག་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག་པོ་ཆོས་ཅན། མིག་གི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ་སྟེ།
 སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ལྗོགས་པ་ཡིན་ན། མིག་གི་ལྗོགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱེ་
 མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན་སྟེ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དབང་
གིས་མའི་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་
སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
ཡོད་པར་ཐལ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྐྱེ་སྤྱིད་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན།
སྤྱིད་པ་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན་སྤྱ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
དེ་འདྲའི་ལྷག་བཅས་མྱུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་བཅས་མྱུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ལ་
མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་མིང་དང་གཟུགས་
ནས་ཚོར་བའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གང་རུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་འཕེན་
བྱེད་གྱི་ལས་གིས་འཕངས་འབྲས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་
འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
དེའི་རྒྱུ་གྱི་གཟུགས་ཕུང་དེ་རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཕུང་པའི་ཐག་བཅས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མིང་ག་བྱུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་ལྷག་བཅས་
ཕྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁ་ཤིའི་རྟེན་
འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱང་པོ་ན་ཚོད་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་
བ་ཡང་ཡོད། ལྷག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་པའི་ཆ་ཡང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་པོ།

༥ བརྒྱད་པ་སྟེང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དབྱེས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་
བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་མི་གཅིག་པའི་ཚོར་བ་གསུམ་པོ་
གང་རུང་ལ་སྟེང་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་
འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་པོར་གསོས་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་འདོད་
ཆགས་དེ། སྟེང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛིག་ སྦྱིར་སྟེང་པ་དང་འདོད་ཆགས་
གཉིས་དོན་གཅིག་ སྟེང་པ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་སྟེང་། འཛིག་སྟེང་། སྟེང་སྟེང་
དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལྷ་
བྱ། གཉིས་པ་ནི། ལྷག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལྷ་བྱ། གསུམ་
པ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྷ་བྱ་ལ་བྱེད།

མཛོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་ འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་
སྟེང་། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་འཛིག་སྟེང་། ཉེར་ལེན་
གྱི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སྟེང་སྟེང་དུ་འདོད་དོ།

༥ དགུ་པ་ལྟེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། སྤར་གྱི་སྤྱིང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལྷག་
པར་འཕེལ་རྟེ། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོས་འདེབས་པ་ལ་རྩས་པ་
མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་དེ། ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་། དེ་ལ་དབྱེ
ན། དེ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་འདོད་པ་ཉི་བར་ལེན་པ། ལྟ་བུ་ཉི་བར་ལེན་པ། ཚུལ་
བྱིས་ས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཉི་བར་ལེན་པ། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉི་བར་
ལེན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བུ་དུག་ཏུ་ཅ་གཉིས་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ནི། ཟས་གཅོད་པ་དང་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་དང་། བ་ལང་དང་བྱི་པག་
སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། བཞི་བའི་གང་ཟག་གི་
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རའོ་སྒྲིམ་པའི་ར་རྒྱལ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་
བུ་ལ་བྱེད།

༦ བཅུ་པ་སྤྱིང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་སྤྱིང་ལེན་གཉིས་
ཀྱིས་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོས་བཟབ་སྟེ། ཡང་སྤྱིང་འབྱུང་པར་བྱེད་
པའི་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ། སྤྱིང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་། སྤྱིར་སྤྱིང་པ་དང་
འཁོར་བ་དོན་གཅིག་། སྤྱིང་པ་དེ་ལ་དབྱེན། བར་སྤྱིང་། སྤྱི་སྤྱིང་། སྤོན་དུས་ཀྱི་
སྤྱིང་པ། འཆི་སྤྱིང་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཆོ་སྤྱ་མའི་འཆི་སྤྱིང་དང་ཆོ་འདིའི་སྤྱི་
སྤྱིང་གི་བར་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱིང་པ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། མངལ་སྤྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ན། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་མ་ཟག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ནམ་སྤྱིན་གྱི་
ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་སྤྱིང་གྲུབ་པའི་སྤྱིང་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་

འཆི་སྤྱོད་མ་གྲུབ་པའི་བར་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། སྤྱིར་སྤྱོད་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་
སྤྱི་སྤྱོད་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྤྱི་འདུ་
བ་ལ་གསུམ་གསུངས་པའི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདུ་བ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་
དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་སྤྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སྤྱོད་དུས་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་དང་སྤྱི་བ་གཉིས་མི་འགལ་ཡང་། སྤྱོད་པ་ལ་བཞིན་བྱེད་པའི་དེ་གཉིས་
འགལ་ཏེ། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་དང་ཉོན་གཉིས་མི་འགལ་གྱང་། ཉོན་དང་ཉོན་
མོངས་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་ཉོན་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་འགལ་བ་བཞིན་ནོ།

དེས་ན་མིའི་སྤྱོད་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་
དེ། སྤྱོད་པ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་། ལྟ་རྟེན་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་
དང་། འབྲིག་པའི་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་། བྲག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་
བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་
སྤྱོད་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། འཕར་ཕྱོགས་མཛོན་པར་དགའ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་མི་
ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། འཛམ་གུ་གླིང་བའི་མི་ཕལ་ཆེར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།

༥ བཅུ་གཅིག་པ་སྤྱི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། སྤྱིར་འཕགས་པའི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་དེའི་མཐུས་སྤྱི་སྤྱོད་ཉིང་མཆོམས་སྤྱིར་མ་ཟག་པའི་གནས་སྤྱོད་པས་ཀྱི་རྣམ་
སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ། སྤྱི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་ །དེ་ལ་དབྱེད། མངལ་སྤྱོད་
སོགས་བཞི་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། དེར་ནི་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་སོགས། །སེམས་
ཅན་སྤྱོད་གནས་བཞི་དག་ཏུ། །མི་དང་དུད་འགྲོ་རྣམ་པ་བཞི། །དབྱུལ་བ་རྣམས་
དང་ལྟ་རྟེན་དང་། །སྤྱོད་པ་བར་མ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱོད། །ཡི་དྲགས་མངལ་ནས་སྤྱོད་

བའང་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་བརྟུན་སྐྱེས་ཡོད་དེ། བསྐྱལ་བ་
དང་པོའི་མི་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་རྟོག་གཤེད་སྐྱེས་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་
བོ་སྐྱེས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་སློང་སྐྱེས་ཡོད་དེ། བྱ་ཆག་པའི་ཆོང་པ་ཁྱུང་
ཁྱུང་མོ་དང་འགོགས་པས་སློང་གཉིས་བྱུང་བ་ཁྱེུག་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ཕྱིས་གནས་
བརྟན་གྲགས་པ་དང་ཉེ་བའི་གྲགས་སུ་བྱུང་བར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་མགའ་པའི་
ཕྱིར། ཏུད་འགོ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ག་ཡོད་དེ། སྐྱེ་གནས་བཞི་དང་ལྷན་པའི་
མཁའ་ལྗིང་གིས་སྐྱེ་གནས་བཞི་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེ་ཟུམ་མཐོང་ལས་མགའ་པའི་ཕྱིར།
ཡི་དྲགས་ལ་མངལ་སྐྱེས་ཡོད་དེ། ཡི་དྲགས་མོ་ཞིག་གིས་འཕགས་པ་འཇིག་
རྟོན་དབང་ལྷུག་གི་བྱང་དུ། འཕགས་པ། བདག་ལ་མཆོན་མོ་བྱ་ལྟ་དང་། རྟེན་
བཞིན་ཅིན་མོ་བྱ་ལྟ་རྣམས། སྐྱེས་ནས་ཟུམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། རྟོན་གྱང་བདག་
ལ་ཆོས་པ་མེད། ཅེས་མགའ་པ་གང་ཞིག །བརྟུན་སྐྱེས་ལ་རོ་ཟ་རྒྱ་མེད་པའི་
ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། ལྟ་ལ་བརྟུན་སྐྱེས་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། བརྟུན་
སྐྱེས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོད་བང་པོ་ལྟ་དང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལ་སོགས་པ་
ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་། འཆི་བའི་ཆོན་ཡང་དེ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པར་འབྱུང་
བར་མགའ་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ལྟ་ལ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མགའ་པ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་བརྟུན་སྐྱེས་གཙོ་
ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་སྤིང་གི་གང་ཟག་དེ་གཟུགས་
ཁམས་པའི་ལྟ་ཡིན་ནོ། ཞེན་མི་འཐད་པར་ཐལ། བར་སྤིང་གི་གང་ཟག་འགོ་བ

དེགས་དྲུག་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། སྤྱི་
གནས་བཞིས་ནི་འགོ་བ་ལྟ་བུས་གྱི། འགོ་བ་ལྟ་བུས་ནི་སྤྱི་གནས་བཞི་མ་བསྐྱུས་
ཏེ། གང་ཞིག་མ་བསྐྱུས་ཞེན། སྤྱི་བ་བར་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། དེ་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷ་མིན་གྱང་། གཟུགས་
ཁམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་གྱི་བར་དོ་དེ་གཟུགས་ཁམས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་གྱི་བར་དོའི་རྟེན་ལ་ལྷ་རྒྱུང་འདས་མཛོད་དུ་བྱས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་ཁམས་གྱི་རྟེན་ལ་ལྷ་རྒྱུང་འདས་མཛོད་དུ་བྱས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

༥ བུག་ཉིས་པ་ཀ་ལོ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ལག་དཔྱད། སྤྱི་སྤྱོད་བྱུང་པའི་སྤྱོད་
ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བསྐྱུང་སྟེ། འཆི་སྤྱོད་མ་བྱུང་གྱི་བར་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱུང་པོ་ན་
ཆོད་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆ་ལ། ཀས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོགས།
རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱུང་པོ་དེགས་མཐུན་འདོར་བའི་ཆ་ལ་ལི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོགས།
དེས་ན་ཀ་ལོ་གཉིས་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་
ལ་གོ་རིམ་ངས་བ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མ་ཀས་
ཕར་འཆི་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་བྲགས་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་དཀར་
བ་དང་གཉེར་མ་མང་བ་སོགས་གྱི་ཀས་བ་མེད་པར་འཆི་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་
ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་མ་ཀས་ཕར་འཆི་བ་མེད་དེ། ཀས་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་དེ་སྤྱི་སྤྱོད་བྱུང་པའི་སྤྱོད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་རྒྱུང་
དང་། སྤྱི་སྤྱོད་འདོན་པ་དང་། སྤྱོད་བསྐྱུས་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་

བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ། དེ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཚུལ་གྲིམས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ཡིད་བདེ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འདྲེན་གྱང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་མེད་དོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །འདོད་གཟུགས་ན་མ་ཀས་པར་འཆི་བ་མེད་གྱང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་དེ་ཡོད་དེ། དེ་ན་ཀས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ན་འདུ་བྱེད་རྩིང་བ་དང་དེ་དང་བཅས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ན་འདུ་བྱེད་རྩིང་བ་དང་དེ་དང་བཅས་པའི་ཀས་པ་མེད་གྱང་། དེ་ན་ནམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་གནས་སྐབས་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པས། དེ་ལ་ཀས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྐད་དུ་གསེར་འབྲེང་ལས། འདོད་གཟུགས་ན་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཆང་བར་ཡོད་དེ། གཟུགས་ན་འདུ་བྱེད་རྩིང་བ་དང་དེ་དང་བཅས་པའི་ཀ་བ་ཡོད་ཅིང་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་ཡན་ལག་བཞི་བའི་བྱེད་དང་ལྔ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་མེད་ལ་གཞན་ཡོད་དུ་བྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་བཟུ་བ་བཤད་བཤ། ཡན་ལག་བཞིར་བསྟུ་བ། ཉོན་
 མོངས་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ། སྟུག་ཀུན་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ། རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་
 བསྟུ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཡན་ལག་
 བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ །འཕངས་པའི་ཡན་ལག་ །
 འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ །གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དང་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ །མིང་ག་ཟུགས་ནས་ཚོར་པའི་བར་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་
 འཕངས་པའི་ཡན་ལག་ །སྟེད་ལེན་སྟེད་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་འགྲུབ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ །སྟེ་བ་དང་ཆ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་བདུས་ལས། ཡན་ལག་མདོར་བསྟུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དང་། མདོན་བར་འགྲུབ་
 བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། མདོན་བར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། འཕེན་པའི་
 ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །
 འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མིང་དང་ག་ཟུགས་དང་། སྟེ་མཆེད་དུག་
 དང་། རེག་པ་དང་། ཚོར་བའོ། །མདོན་བར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་
 གང་ཞེ་ན། སྟེད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྟེད་པའོ། །མདོན་བར་གྲུབ་པའི་ཡན་
 ལག་གང་ཞེ་ན། སྟེ་བ་དང་། ཆ་ཤིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་འདུ་བ་
 ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྟེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། ལེན་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་གསུམ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་

འབྲེལ་དང་། སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ལས་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ།
 རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་བདུན་ནི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ་བའི་
 སྲིད་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ།
 འཆི་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་སྲིད་། དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
 དབུ་མ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པོ་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། གཉིས་པ་
 བརྒྱ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་ཡིན། །ཞེས་བ་དང་། མཛོད་
 ལས། ཉོན་མོངས་གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་སོ། །བཞི་བདུན་དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་།

ཁ་ཅིག་ ཀུན་བདུས་ལས། མ་ཅིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དང་། ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པར་བསྐྱེད། །འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
 སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལས་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱེད། །ལྷག་མ་
 རྣམས་ནི་འཆི་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱེད། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་ལས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལྷ་
 དུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལས་གྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞི་ཡིན་པས།
 དེ་ལ་ལས་གྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་ནས་བཤད་པའི་སྲིད་། དེ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་
 སེམས་ཡིན་པའི་སྲིད་།

གསུམ་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་སྐྱུ་ག་ཀུན་གཉིས་སུ་
 འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ཅིག་པ། འདུ་བྱེད། སྲིད་པ། ལེན་པ། སྲིད་པ་རྣམས་ཀུན་
 འབྱུང་བ་དེན་པ་དང་། གཞན་རྣམས་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་བ་དེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་པོ།

བཞི་བ་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་བསྟུ་བཞི། རྟན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་
དང་། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
མ་རིག་པའི་རྟན་འབྲེལ་ནས་ཚར་བའི་རྟན་འབྲེལ་གྱི་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་
དང་། སྟེང་པའི་རྟན་འབྲེལ་ནས་ཆ་ཡིའི་རྟན་འབྲེལ་གྱི་བར་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

༩ གསུམ་པ་གོ་རིམ་ངས་པའི་རྩལ་ནི། རྟན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གིས་
བསྟུས་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་གོ་རིམ་ངས་པའི་རྩལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་
མ་རིག་པའི་རྟན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟན་འབྲེལ་དེ་
འབྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྟེང་པའི་རྟན་འབྲེལ།
དེའི་རྗེས་སུ་ལེན་པའི་རྟན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་པའི་རྟན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་
སུ་མིང་གི་རྟན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྟན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་
རིག་པའི་རྟན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཚར་བའི་རྟན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། སྐྱེ་བའི་རྟན་
འབྲེལ་དེ་མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟན་འབྲེལ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་། ཆ་
ཡིའི་རྟན་འབྲེལ་དེ་མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟན་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ལས་
བག་ཆགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་
ཆགས་སྟེང་པས་དང་པོར་གསོས་འདེབས་པར་བྱེད་པས། དེའི་རྗེས་སུ་སྟེང་པའི་

རྟེན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། སྟེང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལྷག་པར་འཕེལ་བ་ལས་ལེན་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། སྟེང་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
གསོས་བཏབ་སྟེ། ཡང་སྟེང་འབྱུང་བྱེད་གྱི་ལས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་གྱི་སྟེང་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། དེའི་སྟེ་བ་བྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་བྱུག་པོ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན། མདོ་ལས། ཚོར་བའི་རྟེན་གྱིས་སྟེང་པ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་པའི་ཚོར་བ་ལས། རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་
པའི་སྟེང་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ [རྟེན་འབྲེལ་ཚར་
གཅིག་གི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཚོར་བའི་ས་ཤོན་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་
གཅིག་གི་སྟེང་པ་འབྱུང་བ་དེའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར།

རང་ལུགས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཞན་གྱི་ཚོར་བ་ལས། དེ་དང་ཚར་མི་
གཅིག་པའི་སྟེང་པ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་
དུ་ཡང་ལམ་རིམ་ལས། དེས་ན་འབྱུང་བྱེད་གྱི་སྟེང་པ་དང་དེ་བསྟེང་པའི་ཚོར་བ་
གཉིས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཚར་མི་གཅིག་པས་སྟེང་པ་བསྟེང་པའི་ཚོར་བ་ནི་རྟེན་
འབྲེལ་ཚར་གཞན་ཞིག་གི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

༥ བཞི་བ་བྱངས་ངེས་པའི་རྩྭ་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་དེ་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་འཛོག་པའི་རྩྭ་མཚན་ཡོད་དེ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྟེ་བ་ལེན་པ་ལ། འཕེན་
བྱེད་གྱི་རྩྭ། འཕངས་པའི་འབྲས་བུ། འབྱུང་བྱེད་གྱི་རྩྭ། བྱུང་པའི་འབྲས་བུ་དང་
བཞིར་ངེས་ཤིང་། འཕེན་བྱེད་གྱི་རྩྭའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་

ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་བཞག། །འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བར་བཞག། །འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟེང་ལེན་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག། །བྲུབ་པའི་
 འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟེ་ཆ་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། །འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། །འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག། །ལས་དེའི་
 ཀྱན་སྟོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག། །ལས་དེའི་བག་
 ཆགས་བསྟོར་བའི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག་པའི་
 ཕྱིར། །འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། །འཕེན་
 བ་ལ་ལུས་འཕེན་བ་དང་ཡོང་སྟོང་འཕེན་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། །ལུས་དང་པོར་
 འཕེན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག། །
 ལུས་ཚྲོགས་པར་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་
 འབྲེལ་དེ་བཞག། །ཡོངས་སྟོང་ལ་ཡོངས་སྟོང་གྱི་རྒྱ་དང་ཡོངས་སྟོང་དངོས་
 གཉིས་ལས། ཡོངས་སྟོང་གྱི་རྒྱ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིག་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག། །ཡོངས་སྟོང་དངོས་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
 ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། །འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 སྟེང་ལེན་སྟོང་པ་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། །འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག། །ལས་དེ་ལ་གསོས་
 འདེབས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟེང་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། །བྲུབ་
 པའི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟེ་ཆ་གཉིས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག །
དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་
སོགས་པ་བཞིར་ངེས་ན། འཕེན་ཚུལ་དང་འབྲུབ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འཕེན་ཚུལ་
ནི་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་འཕེན་ན་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་བཞི་ལོ་
དེ་འཕེན། གང་གིས་འཕེན་ན་འདྲ་བྱེད་གྱིས་འཕེན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེན་ན།
མ་དེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེན། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་འཕེན་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྡེད་དུ་བག་
ཆགས་བསྐྱོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཕེན། འཕངས་པའི་དོན་ནི། སྡེད་ལེན་གྱི་རྟེན་
དང་འཕྲད་ན་མིང་གཟུགས་སོགས་འབྲུབ་དུང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན། འབྲུབ་ཚུལ་
ནི། གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་འབྲུབ་པར་བྱེད་ན། སྐྱེ་ག་འབྲུབ་པར་
བྱེད། གང་གིས་འབྲུབ་པར་བྱེད་ན། སྡེད་པའི་རྟེན་གྱིས་ལེན་པ་འབྲུབ་པར་བྱེད།
ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་འབྲུབ་པར་བྱེད་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྡེད་དུ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་
ཆགས་བཞག་པ་དེ་ཉིད་སྡེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་རྒྱས་
པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། སྐྱེ་ག་སོགས་འབྲུབ་ངེས་སུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲུབ་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། གང་གིས་
འཕེན་དང་ཇི་ལྟར་གང་། །དེ་འབྲུབ་བྱེད་དང་དེ་ལ་ཡང་། ། ཉེས་པ་གང་ཡིན་དེ་
དག་རྣམས། །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས།

འོ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་འབྲས་
སྐྱོར་གཉིས་དགོས་ན། རྒྱ་འབྲས་སྐྱོར་གཉིས་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཐེབས་གཉིས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱེད་དམ། གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ །གཉིས་ཀྱི་

དབང་དུ་བྱེད་ཐེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་མིང་ག་ཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་ལ་
འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་ག་གཉིས་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་
པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་ག་ཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་
ཆར་གཅིག་པའི་སྟངས་ལེན་སྟོན་པ་གསུམ་ལས་མ་བྱུང་། སྐྱེ་ག་གཉིས་རང་དང་
རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པའི་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་ན་མཁའ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། སྐྱེ་བ་ལེན་ཐེབས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱས་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱས་གྲུབ་པར་བྱས། འགྲུབ་
བྱེད་གྱི་རྒྱས་གྲུབ་པ་དེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱས་འཕངས་པའི་ཕྱིར།

འོན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
སྟབས་འདུངས་ན། སྐྱེ་སྟགས་འདོན་པ་དང་། སྟག་བསྟལ་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་
བ་སོགས་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ། དེ་ན་མས་འབྱུང་
བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བཟངས་པའི་ཕྱིར། ངེས་པ་ཡང་
མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད།

༩ ཁ་ཅིག ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་ཀྱི་བྱངས་ངེས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་
ན་མ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ག་ཟུགས་ཀྱི་བྱང་པོ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་
པའི་གཙོ་བོ་སེམས་དང་། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་
བོ་སེམས་ན་མས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །

ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་
གྱི་སྐྱེས་བུས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་བདེན་པ་བཞིར་བྱངས་མ་ངེས་པར་
ཐམ། གང་ཟླ་གི་བདག་མེད་དེ་དེའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག་ །དེ་
བདེན་པ་བཞི་བོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ལས།

༥ ལྔ་པ་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ཡན་ལག་སྔ་མ་སྔ་མས་སྤྱི་མ་
སྤྱི་མའི་རྟེན་བཞི་ཅི་རིགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། རིག་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྔ་
མས་རིག་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྤྱི་མའི་རྟེན་བཞི་ག་བྱེད་པ་ཡོད། དེས་
གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྤྱི་མའི་རྟེན་གཅིག་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ཡོད།
གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྔ་མས་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་
སྤྱི་མའི་རྟེན་རྟེན་དང་བདག་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་ཡོད། གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་
ཡན་ལག་སྔ་མས་རིག་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྤྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྟེན་མ་
གཏོགས་གཞན་གསུམ་ཀ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཀུན་བདུས་
ལས། ཡན་ལག་རྟེན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བག་ཆགས་
དང་། རྒྱལ་ས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བས་ཀྱང་ཡན་ལག་
རྟེན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྤྱར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ ལྔ་པ་པར་པར་གྱི་རྟེན་ལས་བཤད་པ་ན། འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་དང་
མི་འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་གཉིས་ལས། འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། མ་རིག་པས་

འདྲ་བྱེད་སྤྱོད་པ་ནས་ཆོར་བས་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སོགས་
 ཡན་ལག་སྡུ་མ་སྡུ་མས་ཡན་ལག་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་འདྲ་
 བའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། མ་རིག་པས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་
 སློན་ས་འགོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། འདྲ་བྱེད་ཀྱིས་ཡང་སྤྱོད་ཕྱི་མའི་ས་
 བོན་འདེབས་པའི་སློན་ས་འགོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་
 ཡང་སྤྱོད་དུ་འབྲིད་པའི་སློན་ས་དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། མིང་ག་ཟུགས་
 ཀྱིས་ལུས་ཀུན་འཛིན་པའི་སློན་ས་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད། དེག་པས་ཡུལ་ལ་འགྱུར་བ་
 སྤྱོད་པའི་སློན་ས་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད། ཆོར་བས་རྣམ་སྤྱོད་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་མོངས་སྤྱོད་
 པའི་སློན་ས་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད། སྤྱོད་པས་ཡང་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པའི་སློན་ས་དེ་དེ་ལྟར་
 བྱེད། ལེན་པས་ཡང་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་པའི་སློན་ས་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད། སྤྱོད་པས་
 ཡང་སྤྱོད་ཕྱི་མ་ལ་མཐོང་དུ་སྤྱོད་པའི་སློན་ས་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད། སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་སློན་ས་འགོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྲས་
 མཐའ་ལས། སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་ཕྱིར། །འབྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་
 འཛིན་ཕྱིར། །རྟོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཉེ་བར་སྤྱོད་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་
 ཕྱིར། །སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་མཐོན་འདུའི་ཕྱིར། །དུམ་པའི་ཕྱིར་ན་འགོ་ཉོན་མོངས་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ བརྒྱུས་པ་ཆོད་ལ་རྟོགས་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག ཉེན་འབྲེལ་ཡན་
 ལག་འཇུག་གཉིས་པོ་ཆོག་གཉིས་ཁོན་ལ་རྟོགས་ཏེ། མ་རིག་པ་སོགས་ཆུ་དུག་པོ་དེ་
 ཆོ་དང་པོ་དང་། མིང་ག་ཟུགས་སོགས་འབྲས་བུ་དུག་པོ་དེ་ཆོག་གཉིས་པ་ལ་

རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། མིའི་རྟོག་ལ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་
ལྟར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས། ལས་གྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྟངས་
དུ་བསྐྱོས་པ་དེ་ཉིད་ཆོ་དེ་ལ་སྟེད་ལེན་གཉིས་གྱིས་གསོས་འདེབས་མ་རྒྱས་པར།
ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ལྟར་གྱི་ལས་
དེའི་དབང་གིས་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པར་ཐལ། རྟོག་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་པོ་དེ་ཆོ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་ངས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ལྟར་སྐྱེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་
ན། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག རྟོག་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆོ་གསུམ་ལ་ངས་པར་
རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ཆོ་དང་པོ་ལ་
རྟོགས། སྟེད་ལེན་སྟེད་པ་གསུམ་པོ་ཆོ་བར་བ་དང་། འབྲས་བུ་དུག་པོ་ཆོ་
གསུམ་པ་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མིའི་རྟོག་ལ་ཆོ་སྟོད་ལ་མ་རིག་
བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལྟར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་དེ་ཉིད་ཆོ་དེ་
ལ་སྟེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཅའ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་
པའི་སྟེད་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ནས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་
ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་ནས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མེད་
པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག ཆོར་མི་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་
དེ་ཆོ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་

ཡས་སུ་སྤྱོད་པ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྤྱོད་བ་ལེན་པའི་ཆོ།
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆོ་གཅིག་ལ་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཡན་
 ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 ཆོ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་རྣམ་ཤེས་སུ་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་
 རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཚོགས་པ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་
 དུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཚོགས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆར་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་
 ཆོ་གཉིས་ལ་ཚོགས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་
 ཡས་སུ་སྤྱོད་བ་ལེན་པའི་ཆོ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆོ་གཉིས་ལ་ཚོགས་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་ཆོ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཚོགས་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་པོ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་
 ཚོགས་པ། འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཚོགས་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་
 སུ་སྤྱོད་བ་ལེན་པའི་ཆོ་བར་དོ་བརྒྱད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་གཟུགས་གཉིས་
 སུ་ཇི་ལྟར་ལྟར་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཆོ་གསུམ་ལ་ངས་པར་ཚོགས་
 དགོས་ཏེ། མི་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་མིར་སྤྱོད་དེའི་ཆོ་ན། སྤོང་ལེན་སྤོང་པ་གསུམ་
 ཀྱི་ཆ་གཅིག་སྤྱོད་བ་སྤྱི་མའི་འཆི་སྤོང་གི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཆ་
 གཅིག་སྤྱོད་བ་སྤྱི་མའི་བར་སྤོང་གི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱལ་ན་ཡང་
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཆོ་བཞི་པན་ཆད་ལ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་ལྟའི་
 རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྤྱོད་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས། དེ་ནས་ལས་

གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོན། བསམ་བློན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་ངན་སོང་བའི་རྟོན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡོད་པར་
 རྟོན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ན། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་
 ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟོན་
 ལ་འབྱུང་བས་བྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩས་
 ཏེ། འདོད་པའི་རྟོན་ལ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་
 ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་རྟོན་ལ་དེ་འདྲའི་ལས་གསོག་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟོན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདོད་པའི་རྟོན་ལ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་
 དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟོན་ལ་བསམ་བློན་
 དང་པོ་ནས་བསམ་བསམ་བློན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྟོན་ལ་གཟུགས་ཁམས་གནས་
 རིགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་
 རྩོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་དང་རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་
 ཀྱི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆོར་བས་གཞན་གྱིས་ཆོད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་
 ཐལ། འདོད་གཟུགས་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་སྤྱར་ཡང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཆོ

གསུམ་ལ་ངེས་པར་ཚོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མིར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་སྡོན་དུ་སོང་བའི་མ་དེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་ན། སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཆ་གཅིག་འཆི་སྲིད་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཆ་གཅིག་པར་སྲིད་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

༥ རང་ལུགས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆོ་གཉིས་ལ་ཚོགས་པ་ཡོད་དེ། མིའི་རྟེན་ལ་ཆོ་སྟོད་ལ་མ་དེག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལྷར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས། ལས་གྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྤྱོད་དུ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཆོ་སྟོད་ལ་སྲིད་ལེན་གཉིས་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་གྲུབ། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་ལྷར་སྐྱེས་ཏེ་འབྲས་བུ་དུ་གསོ་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་པ་གཅིག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷར་

སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་གནས་གཞན་ལ་སྔོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོ་
གསུམ་ལ་ཧྲོགས་པ་ཡོད་དེ། མིའི་རྟེན་ལ་ཆོ་སྟོད་ལ་མ་དེག་པས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་ཏེ། ལྷར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས། ལས་གྱི་བག་
ཆགས་ནས་ཤེས་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཆོ་སྟོད་ལ་སྟེད་ལེན་གཉིས་གྱིས་
གསོས་འདེབས་མ་རྩས་པར། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་ལས་དེ་
སྟེད་ལེན་གཉིས་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་རྩས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་
གྱུར་པའི་སྲིད་པ་བྱུག། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ལྷར་སྐྱེས་ཏེ། འབྲས་བུ་དུག་པོ་དེ་
མཛོད་དུ་འགྱུར་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལན་གྲངས་གཞན་
ལ་སྔོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་གྱི་དར་རྒྱུ་ལས། ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྐྱེ་གནས་སྔོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ན། ཆོ་
གཉིས་ལ་ཧྲོགས་ཡིང་། དེ་མིན་ན་ཆོ་གསུམ་གྱིས་ཧྲོགས་དགོས་པས། འཕེན་
བྱེད་དང་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆོ་རབས་གངས་ལས་འདས་པས་ཆོད་
ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཆར་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆར་མིན་ནོ། །འབྲུག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་
དང་བྲུག་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆོ་རབས་གཞན་གྱིས་ཆོད་པ་མི་སྲིད་དེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཆོ་གཉིས་ལ་ཧྲོགས་པ་ཡོད་དེ།
མཆོམས་མེད་གྱི་ལས་གྱི་ནམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་མཆོམས་མེད་
གྱི་ལས་བསགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་སྔོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་མཆོམས་
མེད་པ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། ཆོ་གཅིག་ལ་
མཆོམས་མེད་གྱི་ལས་དུ་མ་གསོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན་སྐྱོན་མེད་དེ།

ཆོ་འདིར་མཆོམས་མེད་གྱི་ལས་དུ་མ་བསགས་པའི་གང་ཟག་དེས་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ངན་
 འགྲོའི་རྟོན་ལ་ཆོ་རིང་བ། ལུས་ཆེ་བ། སྦྱག་བསྐྱེལ་ཆེས་ལྷག་པར་སྤྱོད་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 མཆོམས་མེད་གྱི་ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྦྱོན་
 མེད་དེ། མཆོམས་མེད་གྱི་ལས་དང་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་
 རྫོགས་བྱེད་གྱི་ལས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་སྦྱར་
 ན་ཆོ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་ཅིང་། ཇི་ལྟར་བྱལ་ཡང་ཆོ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་
 རྫོགས་དགོས་པས། ཆོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལ་རྫོགས་པ་མེད་དེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་
 ལྷ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ངེས་པར་ཆོ་གཅིག་ལ་རྫོགས། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལྷ་གསུམ་པོ་
 དེ་ཡང་ངེས་པར་ཆོ་གཅིག་ལ་རྫོགས། འབྲས་བུ་དུག་པོ་དེ་ཡང་ངེས་པར་ཆོ་
 གཅིག་ལ་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

༥ བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་
 ན། ཆོ་གཅིག་གིས་བསྐྱེས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། མིའི་བར་སྤྱིད་དང་མིའི་སྐྱེ་སྤྱིད་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་
 ཕྱིར། སྦྱོན་དུས་སྤྱིད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
 འདོད་ན། མིའི་བར་སྤྱིད་ནས་གི་མ་འཕོས་པར་མིའི་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱུང་།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གི་འཕངས་འབྲས་སུ་
 གྱུར་པའི་སྐྱེ་སྤྱིད་ཡིན་ན། ཆོ་གཅིག་གིས་བསྐྱེས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དམ་

བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གི་འཕངས་འབྲས་
སྤྱུང་པའི་མིའི་སྐྱེ་སྤྱིད་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་མིའི་སྐྱེ་སྤྱིད་གཉིས་འཕེན་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེས་ལྷས་དུ་མ་འཕེན་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།
ལས་གཅིག་གིས་ལྷས་གཅིག་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་གཅིག་གིས་
ལྷས་དུ་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་ལྷས་གཅིག་འཕེན་པའི་ལས་
ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་ལྷས་དུ་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ཅེས་གསུངས།

འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ ལས་གཅིག་གིས་ལྷས་དུ་མ་འཕེན་བ་
མེད་གསུངས། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་གཅིག་གིས་མིའི་ལྷས་དང་དྲི་ཟའི་ལྷས་
གཉིས་འཕེན་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་གཅིག་གིས་མིའི་སྐྱེ་སྤྱིད་གྱི་ལྷས་དང་།
མིའི་བར་སྤྱིད་གྱི་ལྷས་གཉིས་འཕེན་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ མིའི་བར་དོའི་ལྷས་
ཡིན་ན། དྲི་ཟའི་ལྷས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བར་དོའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ན། དྲི་ཟ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མི་ལྷོག་དེ་ནི་དྲི་ཟའོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་འཕེན་བ་གཅིག་
པའི་ཕྱིར། ལྷོན་དུས་སྤྱིད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལྷས་འཕགས་པོའི་སྐྱེ་བ་དང་།
བ་ལང་སྤྱོད་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་འཕེན་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་
གིས་ལྷས་དུ་མ་འཕེན་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དང་པོར་ལྷས་
འཕགས་པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་བ་ལང་སྤྱོད་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་
པར་བྱེད་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་གནས་སྤྱོད་འབྱུང་གྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ།

རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པན་ཆད་ལ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་འདིར་མ་བྱལ་སྟེ། སྒོ་བྲོས་ཀྱི་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།
 ཇི་ལྟར་ཀྱུ་མཆོ་ཆེ་ནང་ཚུ་ཐིག་ལུང་། ཀྱུ་མཆོ་མ་ཟད་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། དེ་
 བཞིན་བྱང་ཚུབ་ཀྱུར་བསྟོས་དགོ་བ་ཡང་། བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཛད།
 ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པས་
 མི་འཛད་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ཆེ་རབས་དུ་མའི་བར་དུ་འབྱེན་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་
 སོང་། དེར་ཐལ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་རང་ཉིད་བསགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་
 གས་བཟུང་སྟེ། ཆེ་རབས་དུ་མའི་བར་དུ་འབྱེན་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 བ། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་གནས་
 ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་
 འབྱེན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་
 འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་
 སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འབྱེན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་ཏུ་
 རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་འཕེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་
 ཏུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཕེན་པའི་ཆོ། སུམ་ཏུ་ཅ་གསུམ་པའི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་

དུག་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་བའི་འབྲས་བུའི་རྟོན་འབྲེལ་དུག་པོ་དེ་གཉིས་
འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
དེའི་ཆོ་དེ་གཉིས་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེའི་ཆོ་སུམ་ཏུ་ཙག་སུམ་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་
དང་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པའི་ཤ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་སྟོན་དུ་སྤང་བར་ཐལ།
བྱོད་སྐྱེ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། མ་སྐྱེས་པར་གི་བ་ཡོད་པར་
ཐལ། མ་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱོད་རང་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་
གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་བའི་ཤ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་སྟོན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར།
མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་ཏུ་
སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་འབྲས་བུའི་རྟོན་འབྲེལ་དུག་དང་། སུམ་
ཏུ་ཙག་སུམ་པའི་འབྲས་བུའི་རྟོན་འབྲེལ་དུག་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར་ན། ཙག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པ་ལ་མ་བྱུང་།

བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། ལས་གཅིག་གིས་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེའི་
ཆོ། སུམ་ཏུ་ཙག་སུམ་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་སྐྱེ་བའི་
རྟོན་འབྲེལ་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་མ་གཏོགས་པར་ཐལ། མ་བྱུང་བ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་སུམ་ཏུ་ཙག་སུམ་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན།
བྱོད་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིར་སྐྱེ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་
གཏོགས་པར་ཐལ། བྱོད་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་
དེ་དང་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་གོ།

ཡང་ཁོན་རེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྤྱད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་

ཡང་ཡིན། ལུས་ཅུ་ཙ་གསུམ་དུ་སྟེ་འགྱུར་གྱི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཡིན་པའི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སུ་སྟེ་འགྱུར་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་གོ།

མ་བྱུང་མཆོམས་དང་པོ་ལ། ལྷས་བྱིན་ཆོས་ཅན། མཆོད་སྦྱིན་དང་རྒྱུད་
གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་དང་རྒྱུད་གཅིག་
ཡིན་པ་གང་ཞིག། དེ་མཆོད་སྦྱིན་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན།
ཁྱོད་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རྒྱལ་
ཆེན་རིགས་བཞི་བའི་སྟེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཆར་གཅིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་དེ་དང་ཆར་
གཅིག་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཡོད་པ་བྱུང། མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། མཆོད་སྦྱིན་དེ་དང་
རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། མཆོད་སྦྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་དང་རྒྱུད་
གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་འི་གཞུང་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་བྱངས་པ་ལས།
དགེ་སྟོང་དག། དགེ་སྟོང་གིས་འདི་ལྟར་སྟེ་དང་སེན་མེའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡན་
ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུག་འཆལ་ཏེ། སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་ལ་སྟོས། བཅུན་
པ་དེ་ལྟར་ལག་སོ། དགེ་སྟོང་དག། དགེ་སྟོང་འདིས་ཅི་ཅམ་ཞིག་ནོན་པའི་འོག་
དཔག་ཆོད་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ན་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཐུག་པའི་བར་ན། བྱེ་མ་
ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དུ་དགེ་སྟོང་འདིས་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་
འགྱུར་དུ་ལོངས་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་གཅིག་གིས་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་སྟེ་བ་
བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་
 གཙང་གི་སྐྱེ་བ་གཉིས་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་
 བྱེད་གྱི་ལས་དང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་འབྲང་ལས། གལ་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འཕེན་པ་མེད་ན།
 ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེལ་མ་སྒྲོམ་པ་དེ་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་རྟེ། དེར་སྐྱེ་བ་
 ལ་བསམ་གཏན་ཐག་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས་ལ། སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་ཐག་མེད་མ་ཐོབ་
 ཅིང་། འཕགས་པའི་ཆོ་ལས་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་
 སྐྱེ་བའི་ལས་ཐོགས་མེད་ནས་ཡོད་ལ། དེ་སྐྱེལ་མས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་
 སྐྱར་བས་ཉེས་པ་མེད། ཅེས་དོན་གསལ་ལས་འཆད་པ་ལྟར་ཁས་སྲུང་ངོ་། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའད་སྟོང་རྒྱན་ལས། སྟོན་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་
 བསམ་གཏན་བཞི་བར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་བཞི་བ་
 དག་པ་བ་བསྒྲོམས་པས། གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་སྐྱར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཡང་སྟོན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པར་ཐལ་བའི་
 སྟོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་སོ་
 སྐྱེའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་སྐྱེལ་སྒྲོམ་གྱི་ནང་ཆོན་
 དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་
 བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གཙང་གི་རྒྱར་སྐྱར་བ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 བསམ་གཏན་བཞི་བའི་སོ་སྐྱེའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་། གནས་གཙང་གི་
 སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འགལ་ལོ།

བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། མཛོད་ལས། གཅིག་གིས་སྤྱོད་བཀའ་ལ་མེན་གྱི། །
ཡོངས་ཚྱོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕེན་
བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ་སྟེ།
འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ་ཡོད་ཅིང་། ཚྱོགས་བྱེད་གྱི་
ལས་ལ་ལུས་དུ་མ་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོན་རེ། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་སྟེང་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས།
སྟེང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་
སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་
དེ་ལྟར་ན་ཆོ་གཉིས་ལ་ཚྱོགས་པ་ཡོད་ཅིང་། རི་ལྟར་བུལ་ཡང་ཆོ་གསུམ་ལ་ངས་
པར་ཚྱོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྟེང་ལེན་གཉིས་མངོན་
དུ་གྱུར་ནས་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་འཆི་
འཕོ་བ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཅིག་པ་མངོན་དུ་
གྱུར་ནས་བརྒྱ་གཉིས་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་མེད་
པར་ཐལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དགྲུབ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་
སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་ཡང་མེད། དགྲུབ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། བརྒྱ་པ་མངོན་དུ་
མ་གྱུར་པའི་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡན་ལག་
བརྒྱ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་བརྒྱ་གཅིག་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་
འཆི་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་འདིར་མ་བྲལ་ལོ།

ཡང་ཁོན་རེ། མིའི་བར་དོར་སྤྱོད་པས་མིར་སྤྱོད་པའི་གོ་ཆ་དམ་མི་
ཆོད། ཆོད་ན་མིའི་བར་དོར་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་མི་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེའི་

གོ་ཚད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་རིགས་ཀྱི་གཞི་བྱུང་ཡིན་
པར་ཐལ། མི་པོ་ལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཁྱོད་བར་དེའི་སེམས་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མིའི་བར་དེའི་ཆོ་དེ་མིར་སྐྱེས་པའི་ཆོ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིའི་བར་དེའི་ཆོ་དེ་མིའི་
ཆོ་ལས་ཆོ་གཞན་ཏུ་འབྱུང་བའི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མ་
བྱུང་བོ།

༥ རྒྱུད་པས་མཚུངས་པའི་རྣམ་གཞན་གསུང་བ་ལ། དག་ག་གཞན་ག་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ མ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་
ལས་གང་ཏུ་བསགས་པའི་བསགས་སར་གཏོགས་ཏེ། མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་ཡིད་
འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱེད་རིགས་པ་
གང་ཞིག་ ཉོན་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་རྟེན་གང་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་སར་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར། སུམ་རྩ་བ་ལས། གང་ཏུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་གང་ཏུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་ཏེ། ས་གཞན་གྱི་ལས་
ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་ཏུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
སོགས་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་གང་ཏུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་ཏེ། འདུ་
བྱེད་དེ་གང་ཏུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་པ་གང་ཞིག་ ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་
ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

སྤྱད་ལེན་སྤྱད་པ་གསུམ་པོ་དེ་གང་གི་སར་གཏོགས་ཤིང་། འདི་ལ་དོན་
གསལ་རྣམས་མཁོད་པ་ན་རེ། སྐྱེ་བའི་ས་པ་གང་ཡིན་པ། མཛོན་པར་འགྱུར་བར་

བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡང་ངེས་པར་དཔེ་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས།
 སྲོད་ལེན་གཉིས་གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུང་གི་སར་གཏོགས་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་
 པ་འདི་འོག་ནས་གོང་སར་སྐྱེ་བ་ལ་འགྲིག་གྲང་། གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྐྱེ་བ་ལ་
 མི་འགྲིག་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དཔེ་ཆོན། སྲོད་ལེན་
 གཉིས་པོ་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་སར་
 གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཆོན་སྲོད་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་འདོད་པའི་སར་
 གཏོགས་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཆོས་མངོན་པའི་སྐྱི་
 སྐྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ཞིག་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་
 ལ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ཉོན་ཡིད་དེ་གནས་
 སྐབས་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་འཁོར་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་
 བར་ཆོས་མངོན་པ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དཔེ་རྒྱུད་ལ་བདེན་
 འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཕྲིག་ལྟ་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བཀའ་ཟིན།

གཞན་ཡང་། ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྟོན་འབྲུག་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། ས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྟོན་འབྲུག་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་ན། སྤྱད་
ལེན་གཉིས་པོ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས།
འདོད་ན། ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བ་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། ཏྲགས་བསལ་ཁས།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་
པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་
རྒྱད་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་དཔྱུལ་
བར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཉོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་རྒྱད་ལ་མི་དགོ་བའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྡེ། མི་དགོ་བའི་ལས་ཡིན་
ན། འདོད་པའི་མི་དགོ་བའི་ལས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་གོང་མའི་
སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མི་དགོ་བའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན། དེའི་
རྒྱད་ལ་མི་དགོ་བའི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དཔྱུལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་
འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་
དཔྱུལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་དཔྱུལ་བར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་ཁ་
མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་
དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དེ་སྤར་འདོད་ཉོན་དང་མི་ལྡན་
བ་ལས། ཕྱིས་འདོད་ཉོན་གསར་དུ་རྟོག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།
ཁམས་གསུམ་བ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། ཏྲག་དང་ཏྲག་དང་གཉིས་རྟེན་དོ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་བོ།

ཡང་ཁོ་ན་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་
གང་ཟག་དེའི་རྒྱུ་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ཐལ།
དེའི་རྒྱུ་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་རྒྱུ་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན། དམན་ལས་སྡོད་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་རྒྱུ་ལ་
འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་འདོད་ཆགས་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
བྱོད་རང་རྒྱུ་གྱི་འདོད་ཉོན་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་
རྒྱས་སྒྲས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་ལྟག་མ་རྣམས་ས་
མཚུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་
ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་དེ། སྐྱེ་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་པ། འཆི་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་པ། སྐྱེ་
འཆི་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པ། སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སར་གཏོགས་
པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ནས།
འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོན། མ་རིག་པ་དེ་སྐྱེ་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་ཏེ། དེ་འདོད་
པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་
ན། མ་རིག་པ་དེ་འཆི་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་

ཕྱིར། འདོད་པ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོན། མ་དེག་པ་དེ་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀའི་
 སར་གཏོགས་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ནས་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོན། མ་དེག་པ་དེ་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སར་
 གཏོགས་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་སར་ཡང་མ་གཏོགས། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 སར་ཡང་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་པ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོན། མ་དེག་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་འཆི་
 གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེའི་ཆོན་མ་དེག་པ་དེ་སྐྱེ་འཆི་
 གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཏུང་འགྲོ་ནས་
 འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོན། མ་དེག་པ་དེ་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོན་མ་དེག་པ་དེ་ཏུང་འགྲོའི་མ་དེག་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཆི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདོད་ལྟའི་མ་
 དེག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་འདོད་ལྟའི་མ་དེག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཏུང་འགྲོའི་མ་
 དེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས།

ཡང་ཁ་ཅིག མ་དེག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལས་གང་དུ་བསམགས་
 པའི་སར་གཏོགས། ལྷག་མ་རྣམས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་ཞེས་ཟེར་
 ན། འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པར་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་ཉར་བསྐྱེགས་སྟོམ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་
 ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་

བྲལ་བར་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསལ་དུ་གསོག་ག་
 བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་
 གསོག་བཞིན་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཅོན་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་
 འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་ཀུན་སྒོར་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ **གཉིས་པར་དབྱུགས་ནི།** ས་དགྲ་གང་ནས་ས་དགྲ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ཅུ་ཙ
 གཅིག་ལས། ས་དགྲ་ཐོག་ཡང་རུང་བ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་ན། ཡན་
 ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ས་མཆུངས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་སས་
 བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དགྲ་ཐོག་ཡང་རུང་བ་ནས་བསམ་གཏན་དང་ཐོར་སྐྱེ་
 བ་དེའི་ཆོ་ན། མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་ས་མཆུངས་ཏེ། དེ་
 རྣམས་བསམ་གཏན་དང་ཐོར་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་མི་མཆུངས་
 ཏེ། དེའི་ཆོ་ན་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དགྲ་ཐོག་
 ཡང་རུང་བ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་ན། མ་རིག་པ་མ་
 གཏོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་ས་མཆུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་མི་མཆུངས་ཏེ། དེའི་ཆོ་ན་
 རིག་པ་བསམ་གཏན་དང་ཐོར་སས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། ས་དགྲ་ཐོག་ཡང་རུང་
 བ་ནས་སྤྲིན་ཅེར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་ན། མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་

གཞན་རྣམས་ས་མཚུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་སྟེང་ཅིའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
 རིག་པ་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆོན་མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་བར་བ་རྣམས་རིགས་འགྲོའོ།

དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། ས་དགུ་བོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས། འདོད་པར་སྐྱེ་བ་
 དེའི་ཆོན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །
 ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོན་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་ཆོན་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་འདོད་
 པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་
 འཕངས་འབྲས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་
 འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོན་སྟེང་ལེན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་དེ་འདོད་པའི་
 སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་
 བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་
 སྤྲིན་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོན་སྟེང་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་བྱེད་
 ཀྱི་ལས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཆ་ལོའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་
 དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་པོ་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་བྱེད་

ཀྱི་ལས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོན། མ་ཇིག་པ་
འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག། །ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་
ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོན་མ་ཇིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་ཚོན་མོངས་ཅན་
ཀྱི་མ་ཇིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འདོད་
པའི་སས་བསྐྱས་དང་བསམ་བློན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་གང་རུང་གང་ཞིག། བྱི་
མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་མ་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
གསོག་དགོས་པ་གང་ཞིག། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་གང་
ཟག་གི་རྒྱད་ལ་བསམ་བློན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཚོན་མོངས་མེད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་ངན་སོང་གི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་གསོག་དགོས་པ་གང་ཞིག། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
ཐལ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་ངན་སོང་བའི་
རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་ངན་སོང་
པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་བསོད་ནམས་མ་
ཡིན་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་མི་དགོ་བའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་མི་
དགོ་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། མི་དགོ་བའི་སེམས་ཡིན་ན། རང་གི་
འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་མི་དགོ་བའི་ལས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅུང་གས་གྲུབ་སྟེ།

བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་མི་དག་གི་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མི་དག་གི་
 བའི་སེམས་ཡིན་ན། འདོད་པའི་མི་དག་གི་བའི་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མི་དག་གི་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སས་
 བསྐྱུས་ཀྱི་མི་དག་གི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱོད་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ན།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་མ་
 གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་
 བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་
 ན་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་དེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བས་
 བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཉོན་མོངས་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་མ་
 གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་པའི་
 སེམས་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འདོད་པ་ལ་

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་
 དེའི་ཚེ་ན། མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་
 དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གང་ཞིག། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ན། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་སས་
 བསྐྱུས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སས་བསྐྱུས་
 བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་དང་། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གང་རུང་གང་ཞིག། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་
 བསྐྱུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱང་
 མ་ཡིན། དེ་དེའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་
 གྱེ། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བྱུང་གྱེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲུའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྒྲོམ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་ཀུན་
 སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་
 ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་

པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དེག་པ་དེ་འདྲར་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
དེ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གང་རུང་གང་ཞིག་ བྲི་མ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་སྐྱད་
ཅིག་དང་པོའི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་གནས་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
དགོས། དེ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཅམ་ཡང་
མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ས་དགུ་བོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་
ན། མ་དེག་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
དེག་པ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་དང་། འདྲར་པའི་སས་བསྐྱུས་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་
པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་གང་རུང་གང་ཞིག་ བྲི་མ་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་འདྲར་པའི་སས་བསྐྱུས་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་གནས་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་འདྲར་པའི་ཉོན་
མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འདྲར་པ་ལ་འདྲར་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་
ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་

སྒྲིམས་འབྲུག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ཇེས་སུ་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 ཇེས་སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་བསྟོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་སས་བསྐྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་
 གཉིས་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་གྱི་སས་
 བསྐྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་སྤྲུལ། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་
 གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། དེ་དེའི་དངོས་གཞིའི་
 སས་བསྐྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྲུལ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་
 སྟོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟོམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་ལེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ལ་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདོད་
 ན། བྱོད་གྱི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཉགས་བྱལ་
 ཁས། འདོད་ན། བཀག་ཟེན།

༥ དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་ལ་སྟོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་ཀུན་སྟོང་ལ་གནས་བཞིན་པའི་བྱི་རོལ་པ་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།

བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་གནས་
བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ལས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་
བཞིན་པའི་ཕྱི་རོལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསལ་བྱེད་ཅིག་དང་པོ་ཅུ་
ཡང་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ། བྱེད་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསལ་བྱེད་སས་བསྐྱུས་པའི་
ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་བསྐྱུས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེས་བསྐྱུས་པའི་འོན་སྤངས་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་སྟེ། འདོད་བ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་
གྱི་འདོད་ཆགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེས་བསྐྱུས་པའི་འོན་སྤངས་གྱི་བདེ་བ་བྱུང་
པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

རང་རེས་གོང་དུ་ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་སྤིང་ཅིར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་
ས་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་སྤིང་ཅིའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་བྱས་
པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཆོ་སིང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་སྤིང་ཅིའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་
པར་ཐལ། དུམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤིང་ཅིའི་རྟེན་ལ་མིང་
གཟུགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་

གི་རྒྱུད་ལ་མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་
ལ་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ག་ཟུགས་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྟེ།

གཞན་ཡང་། ས་དགུ་བོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་སྤིང་ཅེར་སྐྱེ་བའི་ཆོ། སྐྱེ་
མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་སྤིང་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤིང་ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་མིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྟེ་ཟེར་ན།
དེ་གཉིས་ཙམ་མ་བྱུང་སྟེ། སྤིང་ཅེའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་མེད་ཀྱང་། མིང་ག་ཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་
གི་རྟེན་འབྲེལ་མེད་ཀྱང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་དེ་
ལ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་གྱུར་བའི་ཆོར་བ་ནས། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་
ལས་གྱུར་བའི་ཆོར་བའི་བར་དུག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་གྱུར་བའི་ཆོར་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ག་ཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བའི་གང་ཟག་
གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། བསམ་གཏན་

གཉིས་པ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་
བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེས་པའི་ཆོས་སྤྱུང་གི་ལྷན་པའི་
ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
མིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། མཛོད་ལས། གཉིས་པ་སོགས་ན་
ལུས་མིག་དང་། །ན་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྟོང་། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་
གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤྱིད་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཡན་ལག་བརྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། ཅི་ཡང་
མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
ཡན་ལག་བརྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་
སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། གོང་དུ་འདོད་མི་རུས་སོ། །

༥ དཔལ་པའི་ལྷ་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་ཏུ་སྒྲོམ་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་དེག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་བྱུང་བ་ནས། ཚོར་བ་ལས་རང་གི་
 འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་སྟེང་བ་བྱུང་བ་སོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ལུགས་མཐུན་དང་། ཁ་ཤི་
 བྱུང་། ཁ་ཤི་དེ་གང་ལས་བྱུང་ན། དེ་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་ཞེས་པ་ནས། སྟེང་བ་དེ་
 རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་བྱུང་བ་སོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ནི་ལུགས་
 ཕྱོགས་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བུར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་
 ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་དང་། ལུགས་ཕྱོགས་ཏུ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་
 དེག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་སོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ནི་ལུགས་མཐུན་
 དང་། ཁ་ཤི་འགགས་སོ། །ཁ་ཤི་གང་འགགས་པས་འགགས་ན། སྐྱེ་བ་
 འགགས་པས་འགགས་སོ། །སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་བསྒྲོམ་པ་ནི། ལུགས་ཕྱོགས་ཏུ་
 སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ལུགས་དང་མཐུན་པ་
 དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ལུགས་
 དང་མཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ལུགས་
 དང་མཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བའི་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་བསྟན་པར་བལྟའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ བརྒྱུ་པའི་ལྷ་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་
 མཐུན་དང་། ལུགས་མི་མཐུན་པར་བསྒྲོམས་པ་ཚོས་ཅན། ཕན་ཡོན་བྱུང་པར་

ཅན་དང་ལྷན་ཏེ། འཁོར་བར་འབྱུག་ལྷོག་ལ་མཁའས་ཤིང་། དེ་ལ་འདོར་ལེན་བྱས་
 བས་པན་བདེ་མ་ལུས་པའི་འགྱུར་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 བའི་པན་ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་འཁོར་བར་འབྱུག་ལྷོག་ལ་
 མཁའས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། བཞི་བྱུང་། དེ་གང་ལས་བྱུང་ན་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་
 ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་འགགས། དེ་གང་འགགས་པས་འགགས་ན་སྐྱེ་བ་
 འགགས་པས་འགགས་སོ། །ཞེས་སོགས་སུ་བསྒྲོམས་པས། སྐྱབ་བདེན་དང་
 སྐྱབ་བདེན་འགགས་པའི་འགོག་བདེན་ལ་མཁའས་པར་འགྱུར། མ་རིག་པའི་རྟེན་
 གྱིས་འདྲ་བྱེད་བྱུང་བ་སོགས་དང་། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདྲ་བྱེད་འགགས་
 བ་སོགས་སུ་བསྒྲོམས་པས། ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་བདེན་ལ་མཁའས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། སྐྱེ་ཆ་གཉིས་སྐྱབ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 གཉིས་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བྱ་མཐར་སྐྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ॥ ॥

ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་སྟོང་པོའི་དཀའ་བའི་གནད། །

ལྷང་རིགས་ལམ་ནས་བྱངས་ཏེ་མ་རྟོར་བར། །

གསལ་མཛད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དེའི་བཞེད་སྟོལ། །

བརྒྱད་འཛིན་དང་བཅས་བསྐྱེལ་བརྒྱུར་དར་རྒྱས་ལོག། ॥

པར་བྱང་སྤྱོད་ཆོག་

༥ །།རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་གྲུང་། །
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་མཐའ་བདུད་ཅི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོལ་སྒྲོལ་ཕྱག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བཅ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ཞོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་བྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྤོན་རྣམ་འབྱེན་ཕྱག་སྒྲོལ་
པའི་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོག་ཤིང་དུ་དམིགས།
ནང་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འབྱུང་གང་
ལའང་སྐར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྐྱེད་སྤོན་ཆོག་དུ་ཕྱག་ཏུ་དགོ་སྤོང་ཆོས་སྤྱོད་པར་གདངས་སྒོ་བཟང་
བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐར་བའོ།

༥ ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོར་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱུན་བགྲིས་པ་དགའོ། །
དགོ་ལེགས་འཕེལ། །སའ་མཆོ་ལོ། །

ཐུགས་ཐེ་ཆེ་ལྷ།

༩ སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཐེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་པར་ཕྱིན་ཕུར་བཀོལ་
མཐའ་དཔྱོད་པར་བསྐྱུན་ཞུ་སྐབས་ཐུག་ལས་གནང་མཁན་ཁག།

ཞུ་དག་དང་པོ་གཉིས་པ། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༢ ལོའི།
སེར་བྱེས་འདུལ་གསར་ཀ་བ། སྐྱོར་དཔོན་དང་བཅས་འཛིན་གྲུ་བྱུན་མོང་ནས།

ཞུ་དག་གསུམ་པ། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༣ ལོའི།
སེར་བྱེས་ཏེ་ཏོར་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ཡམ་རིན་ཆེན།
ཐ་མའི་དཔར་རྩ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་ཞུ་དག ཏེ་ཏོར་བམོད་ནམས་དབང་ལྷན།

སྒོ་གཤམ་དུ་འཕྱག་མཁན།
ཏེ་འཆི་མེད་དོ་ཐེ། མགོན་པོ་དགེ་འདུལ། ཐུན་ཆོག་མཆོ་རིང་། ལུན་ཐུབ་བསྐྱེད་ལུང་རྟོགས།
ཏེ་ཐུར་བུ་ཆོ་རིང་། སྒོ་བཟང་བསྐྱེད་དོར། བློ་བཟང་སྒྲོ་བས་རྒྱལ། ཏེ་བསྐྱེད་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ།

ཐུག་རིགས།

ཏེ་བྱམས་པ་དབང་འདུལ། སྐ་མ་དོན་འགྲུབ། ཆོ་རིང་བམོད་ནམས། ཡམ་སྒོ་བཟང་།
སྒོ་བཟང་ཐུབ་བསྐྱེད། ཆོ་དབང་རྒྱ་མཚོ། བོད་གསལ་མཚན་འཕྲོད་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཁུར་
ཆེར་བཞེས་ཀྱིས་ཐུག་ལས་གནང་བར་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་ཐེ་ཆེ་ལྷ།

འགན་འཛིན་ཏེ་ཏོར་དགེ་བཤེས་དངོས་གྲུབ་ཆོ་དབང་ནས།

書 號: TI354

詳細書名: 《至尊·法幢吉祥賢的無垢文集當中關於二十
僧伽、四靜慮與四無色等至、緣起的辨析:
智者頸飾》

簡稱為《二十僧伽、四靜慮與四無色等至、緣起的辨
析: 智者頸飾》

《至尊·法幢的文集當中關於〈波羅蜜多〉
(現觀莊嚴論) 選集 (指的就是二十僧伽、四
靜慮與四無色等至、緣起) 辨析》

簡稱為《〈波羅蜜多〉選集辨析》

作 者: 至尊·法幢
(音譯: 解尊·確吉簡參)

宗 派: 藏傳格魯

適用對像: 色拉伽佛學院 及 藏傳格魯傳承

提供單位: 印度 色拉伽佛學院圖書館
SERA JE LIBRARY & COMPUTER
PROJECT, SERA JE MONASTIC
UNIVERSITY

提供日期: 2004 年

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：至尊·法幢吉祥賢的無垢文集當中關於二十僧伽、
四靜慮與四無色等至、緣起的辨析：智者頸飾》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཕུག་དཔེ་འདི་ཚེས་ཁྱེན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚེས་བསྐྱར་མི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ།

Printed in Taiwan

5,000 copies; July 2007

TI354 - 6675

As this is a Dhamma text,
 we request that it be treated with respect.
 If you are finished with it,
 please pass it on to others or
 offer it to a monastery, school or public library.
 Thanks for your co-operation.
Namo Amitabha!

《藏文：至尊·法幢吉祥賢的無垢文集當中關於二十僧伽、
 四靜慮與四無色等至、緣起的辨析：智者頸飾》

財團法人佛陀教育基金會 印贈
 台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

IBF., 55 Hang Chow South Road Sec I, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel:886-2-23951198,Fax:886-2-23913415

Email:overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཡུག་དཔེ་འདི་ཆོས་སྒྲིབ་དུ་འབྲུལ་རྒྱུ་ལས། ཆོང་བསྐྱར་མི་ཆོག་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ།

Printed in Taiwan

TI354